

Prof

ПРОФЕСІЙНО ПРО БУДІВНИЦТВО

Build

Prof Build №1 (37) 2024

BUSINESS FINLAND

ФІНСЬКІ КОМПАНІЇ ЗАЦІКАВЛЕНІ У ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ

ОСКАР ГРУП – великий вибір передових рішень з полікарбонату

Системи швидкого фасадного скління

Системи для стрічкових зенітних ліхтарів

Рішення для швидкозкидних систем

Прозорі «сендвіч-панелі»

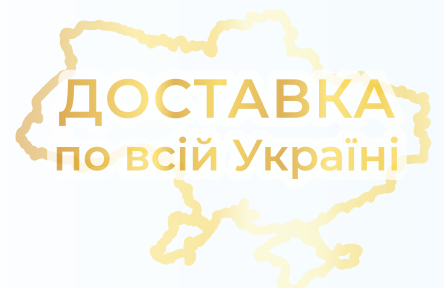
- ПОВНИЙ спектр робіт і послуг
- ШВИДКЕ виготовлення листів за індивідуальними розмірами замовника
- Є ІНЖЕНЕРНА підтримка на етапі проектування і складання кошторису
- У НАС МОЖНА придбати полікарбонат і повний набір комплектуючих від саморізу і до всіх необхідних профілів (торцевих, з'єднувальних, пристінних тощо)

НАЙБІЛЬША СКЛАДСЬКА ПРОГРАМА В УКРАЇНІ – ПОНАД 20 000М² ПОЛІКАРБОНАТУ ПОСТІЙНО В НАЯВНОСТІ

Наші контакти
+380 (67) 726-34-18
+380 (50) 435-77-49
+380 (98) 226-68-33

сайти
<https://oscar-gp.com/ua>
<https://oscar-group.com.ua>

УКРАЇНСЬКІ ПОЛІМЕРНІ ПІДЛОГИ

НАЙКРАЩІ ПРОМИСЛОВІ ПІДЛОГИ:

- з кварцом;
- антистатичні;
- не горючі;
- мікроцементи (підлога/ стіна).

НЕОБМЕЖЕНІ МОЖЛИВОСТІ В ДИЗАЙНЕРСЬКОМУ РІШЕННІ:

- покриття в стилі Loft;
- покриття в стилі Terazzo;
- акрилові чіпси і флоки;
- фактура, муар;
- інші типи та комбінації покриттів.

ПЕРЕВАГИ:

- стійкість на стирання;
- високі фізико-механічні показники;
- довговічність експлуатації покриття;
- матеріал гігієнічний, не утворює пилу, позбавлений запаху;
- висока адгезія до основи;
- легкість в обслуговуванні та ремонті;
- естетичність та унікальність інтер'єру;
- наноситься на горизонтальних та вертикальних поверхнях.

НАВЧАЄМО ПРАЦЮВАТИ
З ПК "КОУТЕКС" ТА ПОСТАВИМО
МАТЕРІАЛ В НЕОБХІДНІЙ КІЛЬКОСТІ

НАЛИВНІ ПІДЛОГИ:
ТВОЯ НАДІЙНА ОПОРА
НА ДОВГІ РОКИ!

МИ ГАРАНТУЄМО
ВИСОКУ ЯКІСТЬ
ТА ВІДМІННИЙ РЕЗУЛЬТАТ!

ПАМ'ЯТАЙМО:
МИ УКРАЇНЦІ,
І МИ НАЙКРАЩІ!

www.koutex.com.ua

+38(097) 601 66 33,
+38(067) 219 67 27,
м. Київ, вул. І. Сергієнка, 2/3

Вітаю вас, мужні, сильні, незламні українці!

Стоячи на порозі нових досягнень, хочеться озирнутися і пригадати 2023-й.

Ми невтомно працювали, зосереджуючи зусилля не тільки на пошуку ефективних оперативних рішень, а й на розвитку та масштабуванні діяльності видання.

Prof Build виявився ЄДИНИМ журналом будівельної галузі, який, попри відомі обставини й численні складнощі, виходив друком чітко у заплановані терміни.

Хоча деякі статті «побачили світ» під звуки повітряних тривоги, одне залишалося незмінним: журнал вчасно потрапляв до свого читача.

Ми не лише вистояли, а й зміцнили. Як кажуть, «додали м'язів»: підготували додатковий номер англійською мовою та розповсюдили його на виставці-конференції ReBuild Ukraine та форумі RECOVERY CONSTRUCTION FORUM 2.0 у Варшаві, ще раз нагадавши світу про Україну.

У теперішній драматичний час кожен підприємець, кожен бізнес робить внесок в економічне зростання країни.

Prof Build відкриває двері у світ бізнесу за допомогою ексклюзивних інтерв'ю, в яких засновники бізнесу розкривають секрети успіху і чесно діляться факапами, надихають та мотивують.

Журнал пропонує змістовні аналітичні огляди ринку та інформує про важливі події будівельної галузі, інноваційні технології, матеріали, навчальні програми.

Що попереду?

Впевнена: безліч цікавих викликів, захоплюючих подій, неординарних особистостей, незабутніх бесід з експертами.

Ми продовжуємо працювати.

Із мрією та вірою в перемогу, з натхненням від наближення весни, з побоюваннями, але і силами, щоб їх здолати.

Приєднуйтеся до нас, долучайтеся до наповнення журналу цікавими матеріалами та організації подій!

Поки ЗСУ тримають небо над нами, давайте дбати про економічну міць тилу.

Наша сила — в єдності та наполегливості, а кожне маленьке досягнення стає цеглинкою в омріяну перемогу.

Тому тільки вперед — щодня, щохвилини!

*З вірою у перемогу,
головна редакторка й засновниця журналу Prof Build
Світлана Шах*

Генеральний партнер:

Журнал

«Prof Build»

Засновник: Світлана Шах
Періодичність: 4 рази на рік.
Тираж: 5000 примірників.
Зареєстрований Державною реєстраційною службою України.

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №19931-9731Р

**Головна редакторка
Світлана Шах**

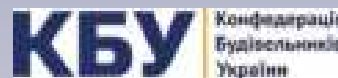
**Дизайн та верстка
Надія Грицишина**

Адреса редакції:

м. Київ,
вул Освіти, 4
Контакти редакції:
+38 (044) 361 92 79
+38 (067) 912 89 29
info@profbuild.in.ua
profbuild.in.ua

Видруковано:
підприємство ФОРМ Кудіна Г.О.,
на типографії
ТОВ «АРТ СТУДІЯ ДРУКУ»
Тел.: +38 (067) 460-07-25
www.artprintstudio.com.ua

Відповідальність за зміст
реклами несуть рекламодавці.
Передрук матеріалів —
тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЕКСПЕРТНО-БУДІВЕЛЬНИЙ
АЛЬЯНС УКРАЇНИ

ІНТЕРВ'Ю:

8 Олексій Кулагін: «Стабільне майбутнє – це стабільне сьогодні»

10 Петро Куліков: «Аналізуємо минуле, не ігноруємо сьогодні та плануємо майбутнє будівельної галузі»

14 Олексій Шкуратов: інновації, освіта та відбудова

16 Фінські компанії зацікавлені у відновленні України

18 Теплоізоляційні панелі Fragmat: якісне та надійне рішення від «Санстор Україна»

20 ЖК «АТМОСФЕРА» у Вишневому – ідеальний простір для щасливого життя

22 Податкові реалії 2023: перевірки та блокування накладних

24 Юридичний супровід будівельних проектів допомагає мінімізувати незаплановані витрати на будівництво

ОСВІТА

26 Київський національний університет будівництва і архітектури: люди, які формують та будують майбутнє

СОЦІАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА

28 Архітектура безпеки: шкільні укриття

МАТЕРІАЛИ І ТЕХНОЛОГІЇ:

30 «Penetron Україна»: підсумки року

32 BUDMIX 2023

42 Вітчизняний ринок ЛФМ

46 BIM-Форум: підсумки та висновки

Події

50 Саміт Ліги Майстрів – 2023

52 II Архітектурно-будівельний BUSINESS FORUM «Відбудова України. Трансформація та модернізація»

54 RECOVERY CONSTRUCTION FORUM 2.0

56 REBUILD UKRAINE POWERED BY ENERGY – міжнародна платформа для просування інвестиційних можливостей для економічної трансформації України

58 XX ювілейний комплекс виставок муніципального господарства: виставки, які об'єднують

Група компаній "Елітліфт 22" та "Елітліфт-Сервіс" плідно працює на ринку України більше сімнадцяти років і має бездоганну репутацію в будівельно-монтажній галузі. Основним напрямом діяльності підприємства є проектування, поставка, монтаж і налагодження ліфтового обладнання, ескалаторів та диспетчерських систем ОДС та GSM, а також їх ремонт та технічне обслуговування.

За час існування ми змонтували більше 600 ліфтів таких виробників, як компанії Schindler, ПрАТ «ОТІС», ТОВ «Завод Євроформат», Wittur, AN&MET, HAS Asansor. На техобслуговуванні в нас перебувають понад 150 ліфтів. Географія наших об'єктів включає: м. Київ та Київська область, м. Буча, м. Ірпінь, м. Вишневе, м. Обухів, м. Миколаїв, м. Львів, м. Ромни, м. Черкаси, м. Кропивницький, м. Дніпро, м. Вінниця.

ЖК «CRYSTAL AVENUE»

ЗМОНТОВАНО:

- 2 ліфти S3300 в/п 1000кг на 17 зупинок, компанії Schindler;
- 2 ліфти S3300 в/п 1125, в/п 1000кг на 17 зупинок, компанії Schindler;
- 2 ліфти S3300 в/п 1000кг на 16 зупинок, компанії Schindler;
- 2 ліфти S3300 в/п 1125, в/п 1000кг на 18 зупинок, 19 зупинок, компанії Schindler.

ЗМОНТОВАНО:
5 ліфтів S3300 в/п 675, в/п 1000 кг на 5 зупинок, 10 зупинок, 11 зупинок, компанії Schindler.

ЖК «РІВ'ЄРА»

ЗМОНТОВАНО:

3 ліфти S5500 в/п 630, в/п 1075 кг на 21-23 зупинки, компанії Schindler

ЖК «ЩАСЛИВИЙ» PLATINUM У ЛЬВОВІ

ЗМОНТОВАНО: Ж/Б 1, Ж/Б 2
8 ліфтів в/п 630, в/п 1000 кг на 29 зупинок, виробництва HAS Asansor Туреччина.

ЖК EDELWEISS HOUSE ВІД EDELBURG DEVELOPMENT

ЗМОНТОВАНО:

14 ліфтів OTIS Gen2 на 2-4 зупинки, заводу-виробника OTIS Франція

Директор з маркетингу
Ірина Крицька
тел. 067-504-79-68

РЕКОНСТРУКЦІЯ НСК «ОЛІМПІЙСЬКИЙ»

Зроблено в Україні

www.dokalift.com

Приватне підприємство «ДОКА» засноване 1996 року. Підприємство має повний цикл машинобудівного виробництва, а саме: розкрій, лазерне різання, холодне штампування, профілювання листового металопрокату, зварювання, механічна обробка, порошкове фарбування, дільниці для механозбиральних робіт, виробництва гумовотехнічних та пластмасових виробів. Виробничі площі підприємства становлять понад 3000 м².

Багаторічний досвід успішної роботи підприємства дає можливість запропонувати Вам кращі рішення, вивірені часом.

Це можливо завдяки високій кваліфікації фахівців, надійним зв'язкам з постачальниками матеріалів і комплектуючих. З 2016 року на підприємстві запроваджено Систему Менеджменту Якості за стандартом ISO 9001:2015.

DL-1000

DL-2000

DL-3000

1996–2023

1996–2000 Розпочато виробництво запасних частин для ремонтних потреб існуючого парку ліфтів.

Співпраця з сервісним центром ПрАТ «Отіс», ТДВ «Укрліфтсервіс», СРБУ «Ліфт-2», СРБУ «Ліфт-3» та іншими.

2001 Освоєно виробництво комплектуючих деталей та вузлів номенклатури основного виробництва для заводу ліфтів ПрАТ «Отіс», в тому числі локалізація виробництва фетрових башмаків дверей в Україні.

2008 Початок співпраці з ТОВ "Завод "Євроформат" – рами kabіни та рами противаги, з 2016 р. – замки дверей, шахти, рами підлебідочні

2016 Проведено сертифікацію Системи Менеджменту Якості за стандартом ISO 9001:2015

2018 Виконані перші проекти з використанням вузлів та комплектуючих ліфтів власного виробництва таких, як двері шахти, двері kabіни, рама kabіни, рама противаги та інше.

2016–2018 Спроектовано та виготовлено kabіну ліфта, балки дверей шахти та дверей kabіни. Сертифіковано замок дверей шахти.

2019–2021 Замовниками стають ТОВ «АДР «Конкорд», ТОВ «Міцці Україна», ТОВ «ЛМ Ліфтмеханіка», ТОВ «Буд Техноліфт» та інші.

Налагоджено виготовлення обрамлень ДШ, обшивки металокоркасних шахт, іншої нестандартної продукції.

На сьогодні основним напрямом діяльності ПП «ДОКА» є проектування та виготовлення ліфтового обладнання. Компанія пропонує ліфти пасажирські та вантажопасажирські. Серія DL.MR – з верхнім машинним приміщенням (БМП) та серія DL.MRL – без машинного приміщення (БМП). Для них розроблено оригінальний модельний ряд купе kabін DL-1000, DL-2000, DL-3000 в комплектації «СТАНДАРТ».

За побажанням замовників можлива комплектація «ЕКСКЛЮЗИВ», яка передбачає індивідуальний підхід як у підборі оздоблювальних матеріалів та дизайну інтер'єру kabіни, так і у підборі технічних рішень для нестандартних вихідних умов.

09114, м. Біла Церква, вул. Глиняна, 49а
+380 67 408 2767; 098 603 70 60 info@dokalift.com

ОЛЕКСІЙ КУЛАГІН: «Стабільне майбутнє — це стабільне сьогодні»

Сьогодні життя кожного українця розділилось на до і після повномасштабного вторгнення. Ніхто з нас не був готовий до такого. Але одна справа, коли ти відповідаєш лише за свою сім'ю, а інша — коли, окрім своєї сім'ї, маєш піклуватися про жителів багатотисячного житлового комплексу.

Редакція Prof Build поговорила з Олексієм Кулагіном, керуючим власником девелоперської компанії «ОМОКС» — компанії, яка будує не просто житло, а цілі міста для комфортного життя їх мешканців. Улюбленим «дітищем» компанії є житловий комплекс «Чайка». Це перше новозбудоване місто незалежної України з повним комплексом інженерної та соціально-побутової інфраструктури.

У розмові ми сконцентрувалися на найактуальніших питаннях: які завдання для компанії стали першочерговими у 2022 році, які проблеми — новими викликами, як зараз працює компанія та яких результатів досягла у 2023 році, які інструменти державної підтримки необхідні для бізнесу і населення та які плани компанії на наступний будівельний сезон?

✓ Перше і, мабуть, досить хвилююче запитання: якими були перші дні після повномасштабного вторгнення?

— У перші дні пріоритетними були питання: як захистити комплекс і його мешканців, як організувати безпеку та підтримувати життєдіяльність тих людей, які залишилися в «Чайці», та як допомогти військовослужбовцям?

Недобудовані житлові об'єкти були законсервовані, а 20-тисячне містечко протягом трьох діб війни було підготовлено до специфіки воєнних буднів. Перш за все задля захисту території та людей ми забезпечили всім необхідним нашу охоронну структуру, створили загін для керівництва рятувальними роботами. Також для мінімізації можливих наслідків аварійних ситуацій на об'єктах інженерної інфраструктури зробили запас дизельного палива та поставили дизельні генератори, для водопостачання облаштували резервні свердловини.

Підземний паркінг та підвали житлового комплексу були дообладнані у тимчасові укриття, які в перший тиждень війни стали прихистком для майже 10 000 жителів. Паралельно з цим було організовано проживання бійців ЗСУ. Для цього перепрофілювали під казарму побутове містечко будівельників, де цілодобово розміщувалося від 50 до 200 бійців Національної поліції України, що працювали у південно-західному секторі столиці.

Не менш важливим було питання щодо забезпечення харчування мешканців комплексу, співробітників Національної поліції України, бійців «НАО СИСТЕМ» та територіаль-

ної оборони. Як рішення — ресторан «Чайки» близько трьох місяців безкоштовно годував до 800 осіб на день.

Після зупинення воєнного наступу на столицю та відведення лінії фронту група компаній «Чайка» почала нарощувати темпи своєї професійної діяльності. Так, на головне свято країни — День незалежності було введено в експлуатацію черговий будинок, і 368 родин отримали нові домівки.

✓ Як зараз працює компанія та яких результатів досягла у 2023 році?

— Сьогодні девелоперська компанія «ОМОКС» працює в умовах специфіки воєнних буднів. Усі наші рішення та дії спрямовані на збереження економіки та обороноздатності країни, а також забезпечення комфорту і безпеки мешканців «Чайки», наскільки це можливо в такий непростий час. Зокрема, об'єкти критичної інфраструктури забезпечують комплекс тепловою енергією та водою, комунальні служби працюють у штатному режимі, охоронні — у позаштатному, а тимчасові укриття завжди готові прийняти мешканців комплексу.

Ми робимо все для комфорту та безпеки наших мешканців. Адже, незалежно від обставин, ми кожен день працюємо, щоб підвищити рівень життя тих, хто живе в ЖК «Чайка», та створити умови, які забезпечують комфортне життя. Саме цим робота нашої групи компаній відрізняється від інших.

Для нас важливо дотриматися всіх взятих на себе зобов'язань, навіть якщо для цього потрібні надзусилля. За час повномасштабної війни силами девелоперської компанії «ОМОКС» в експлуатацію були здані три зблоковані будинки. Весь 2023 рік тривали активна передача ключів інвесторам та підписання договорів на обслуговування, постачання електроенергії, тепла тощо.

Також у 2023 році ми прийняли на баланс здану в експлуатацію разом із будинками дахову котельню.

Виялові відключення не дали можливості її запустити, і нам довелося прокласти нову трасу для опалення новобудов. Ми взяли на себе величезні ризики, пустивши тепло в будинки, заселені менше ніж на 30%, але інакше й не могло

бути. Незважаючи на тяжкі економічні умови, ми розпочали опалювальний сезон 2023/2024 рр., напередодні якого було виконано всі регламентні роботи, проведено планову перевірку та ремонт інженерних мереж, модернізацію інженерного обладнання, закупівлю генераторів та дизельного палива, аби збільшити свої можливості впливати на виклики воєнного часу, разом з усіма мешканцями ЖК «Чайка».

Ми укомплектували та передали на баланс «ДТЕК Київенерго» всі ТП комплексу, змінивши схему енергопостачання, продовжуючи протягом усього 2023 року інвентаризувати та змінювати взаємини кожного з 33 багатоповерхових будинків із монополією. Такі, здавалось би, на перший погляд, рутинні справи забезпечують жителів комплексу стабільністю в майбутньому. Адже в основі формату ЖК «Чайка» лежать звичні речі: комфорт і безпека з мінімальними експлуатаційними затратами і максимальною якістю життя. В Україні ми — єдиний на сьогодні комплекс, який має таку розвинену соціальну інфраструктуру. Приміром, на території «Чайки» функціонують два дитячі садочки, школа, клініка, поле для мініфутболу, критий тенісний корт та ін. Важливо і те, що школа та садочки, які збудувала девелоперська компанія «ОМОКС» за власний кошт, передані на баланс держави і перебувають у комунальній власності. Саме це і є прикладом соціальної відповідальності бізнесу, про яку так багато говорять, але, на жаль, мало хто дотримується серед українських будівельних компаній.

Створюючи буденний комфорт, ми створюємо стабільне майбутнє, навіть в умовах повномасштабної війни. Тому що лідер — це не той, хто несе лаври успіху, а той, хто несе всю відповідальність. І коли через нічну повітряну атаку на столицю рештки дрона впали на наш будівельний кран, повністю зруйнувавши його та частково пошкодивши сусідній будинок, нашим першочерговим завданням було максимально швидко надати допомогу постраждалим мешканцям та ліквідувати наслідки руйнувань.

✓ **Олексію Володимировичу, ми знаємо, що компанія «ОМОКС» активно допомагає Силам оборони країни. Розкажіть про кілька проєктів.**

— Ми досить давно є надійним партнером для військовослужбовців України та Національної поліції. Ще в мирні часи ми збудували та передали на баланс держави сучасні відділення національної та льотної поліції. А з початком повномасштабного вторгнення тільки посилили допомогу. Так, для мобілізаційної готовності країни, захисту безпеки населення та інтересів держави компанія «ОМОКС» передала Центру обслуговування підрозділів Національної поліції 70 модульних будинків. А восени 2023 року ми взяли участь у благодійному заході, і на зібрані кошти було здійснено необхідні закупівлі, які були потрібні військовим на фронті. Тільки спільними діями ми подолаємо всі перешкоди на шляху до перемоги.

✓ **Чи можна сказати, що компанія «ОМОКС» адаптувалась до роботи під час війни та буде нові плани?**

— Досить важко будувати плани, коли в країні триває війна. Але ми — українці. Зайшли в другу зиму в умовах повномасштабної війни і нових ракетних ударів, знов і знов доводячи, що робота в умовах війни та обмежених ресурсів можлива. Сьогодні ми зосередились на комунально-експлуатаційному сервісі. Щодо початку нового будівництва, то тут важливо розуміти, що будівництво має свою складську та транспортну логістику, яка зараз фактично не

працює. Дефіцит енергоресурсів, кадрів та оборотних коштів підприємств виключає можливість довгострокового планування завантаження будівельних потужностей. А початок будівництва без гарантування інвесторам його 100% завершення в зазначені строки йде у розріз із нашими принципами ведення бізнесу.

Крім того, житло неможливо побудувати без платоспроможного попиту населення, який забезпечується банківськими іпотечними та споживчими кредитами. Але адекватних умов кредитування Україна не мала і до війни.

Нашій фінансово-банківській системі на конституційному рівні заборонено дофінансування бюджетного дефіциту за рахунок банківських позик у національній валюті, що було нерозумним навіть у мирний час, і подібних рішень проти себе жодна держава не приймала.

Тому поки що марно сподіватись, що Національний банк України, який заборонив сам собі участь у розвитку країни, забезпечить доступність національної валюти для бізнесу та громадян України. Практика виходу з криз — це активне довгострокове використання беззаставних, безвідсоткових кредитів бізнесу та фізичним особам. На якийсь час ці заходи виключать надприбуток банків, зменшать доходи вкладників, натомість такі заходи повернуть у життя наших громадян здорову та зрозумілу всім логіку, дадуть змогу планувати своє життя. Тільки завдяки розумній кредитній політиці держави у бізнесу та громадян України відновиться сенс життя в Україні. Без цих заходів усі прогнози щодо сенсу життя в Україні вкрай негативні. Але ми маємо вірити у зміни та перемогу!

Підбиваючи підсумки нашої розмови, не можна не повторити, що за роки своєї діяльності девелоперська компанія «ОМОКС» на чолі з її керуючим власником Олексієм Кулагінім стала незаперечним брендом стабільності та надійності, створивши величезний кондомініум — ЖК «Чайка» і його спосіб життя на 42 га землі, з 33 багатоповерховими будинками, 13 га парку, 60 інфраструктурними об'єктами, зокрема дитячими садками та школами, критими тенісними кортами, футбольними й баскетбольними полями, відділеннями національної та льотної поліції.

Нині компанія і кожен, хто працює на економічному фронті, ухвалює рішення щодо виконання корисних суспільних дій, підтримуючи один одного та ЗСУ, продовжує жити надією на мир та відбудову країни.

ПЕТРО КУЛІКОВ: «Аналізуємо минуле, не ігноруємо сьогоднішнє та плануємо майбутнє будівельної галузі»

Навчання в умовах війни — виклик «за замовчуванням». Які перспективи розвитку архітектурно-будівельної галузі й підготовки профільних спеціалістів? Наскільки затребувані такі фахівці на нинішньому етапі та в контексті майбутньої відбудови? Як налагодити освітній процес? Чому важливі міжнародні зв'язки? Про що мріє й чи прагне реалізувати науковий потенціал молодь, яка навчається в Київському національному університеті будівництва і архітектури (КНУБА)? Про це розповів ректор КНУБА, професор Петро Куліков.

підготовки висококваліфікованих фахівців-будівельників. Саме потужний кадровий резерв, що має ґрунтовні знання і практичні навички, — запорука швидкого та якісного відновлення України.

Цього року в КНУБА тривала активна вступна кампанія, показники набору студентів значно покращилися порівняно з 2022 роком.

Оскільки життя й освіта в умовах війни вимагають нових рішень, ми коригуємо підходи до навчання. Наприклад, військовослужбовці, які повертаються з фронту, потребують професійної перекваліфікації та адаптації до цивільного життя. Тому в КНУБА активно розробляються короткотермінові програми підготовки кадрів різних напрямів та категорій, зокрема курси тривалістю 3, 6, 12 місяців. Вони охоплюють широкий спектр спеціальностей: готуємо зварювальників, облицювальників, монтажників та інших фахівців.

Нашою глобальною метою є відновлення та підвищення цінності людського капіталу в Україні. Це свого роду «гра на випередження».

✓ Традиційний підхід чи інноваційний формат: що в пріоритеті під час підготовки спеціалістів у КНУБА?

— Серед останніх тенденцій — впровадження дуальної освіти, яка поєднує отримання глибоких теоретичних знань із набуттям практичного досвіду на підприємствах-партнерах. Студенти КНУБА відвідують заводи, будівельні, інфраструктурні об'єкти. Вони беруть активну участь у різних етапах виробництва, виконуючи монтажні, технологічні та інженерні роботи на сучасному обладнанні.

Не оминаємо увагою й розвиток інфраструктури університету, впроваджуємо в КНУБА нові методики. Зокрема, застосовуємо BIM-технології та 3D-технології для практичної підготовки студентів.

Охоплюємо одразу 3 вектори: аналізуємо минуле, не ігноруємо сьогоднішнє, а також плануємо майбутнє будівельної галузі. Навчаємо наших студентів фундаментально, «приправляючи» навчальний процес сучасними технологіями. Світ надзвичайно динамічний, тому варто тримати темп і намагатися бути на крок попереду.

✓ Уже не перший рік в Україні на державному рівні декларується підтримка інтернаціоналізації освітнього процесу. Чи імплементується цей підхід у діяльність КНУБА? Наскільки активно ви займаєтесь залученням грантових коштів та інвестицій для розвитку університету?

— Університет системно займається залученням грантів,

✓ Ключові тренди в галузі будівництва: чого чекати, чого боятися, над чим працювати? І якими змінами в навчальному процесі КНУБА реагує на численні виклики часу?

— Будівельна галузь — один із локомотивів економіки країни. Професія будівельника зберігала актуальність та вважалася перспективною завжди. Проте останнім часом вона, без перебільшення, набула особливого значення з огляду на затребуваність і залученість спеціалістів до процесу відбудови України.

Війна зумовила кризу в будівельній галузі: катастрофічно бракує робочої сили, особливо кваліфікованих фахівців. Навіть ті компанії, що отримали інвестиції, не в змозі забезпечити якісне виконання робіт. Україна стикається з проблемою підготовки професійних кадрів для всіх напрямів будівництва. І з кожним днем ця проблема загострюється все більше.

КНУБА як флагманський профільний вищий навчальний заклад спрямовує зусилля на вдосконалення програм

співпрацює з різними міжнародними фундаціями, реалізує програми академічної мобільності, створює нові освітні програми підготовки та перепідготовки фахівців, розширює національні та міжнародні сертифікаційні можливості фахівців профільних галузей.

Сконцентрованою зусилля на трьох базових векторах, таких як освітній, науковий і професійний.

Наразі партнерами КНУБА є близько 75 університетів із 40 країн! КНУБА — член багатьох авторитетних міжнародних організацій, серед яких Європейська асоціація підготовки будівельних кадрів (EUCEET Association), Європейська федерація національних асоціацій інженерів (FEANI), Міжнародна федерація інженерів-консультантів (FIDIC), Європейська Асоціація університетів. Безперечно, таке партнерство відкриває широкі можливості для українських спеціалістів.

Окрім того, КНУБА на регулярній основі є організатором та учасником міжнародних заходів.

✓ **У неформальному спілкуванні з представниками галузі часто можна почути, що працедавці дуже цінують випускників КНУБА, а диплом університету є конкурентним завдяки високому рівню підготовки.**

— Ми готуємо не просто висококласних фахівців, а чудових спеціалістів, здатних адаптуватися до реальних умов і потреб ринку.

Вже з 3-го курсу студенти КНУБА фокусуються на працевлаштуванні: архітектори працюють у майстернях, студентів задіюють у розробці інженерних систем.

Допомагає дуальна система навчання. Постійно залучаємо представників практичного сектору до процесу підготовки кадрів. Це дає змогу максимально наблизити майбутнього фахівця до роботи в будівельній галузі, інтегрувати його в «середовище» та підвищити шанси на працевлаштування, а працедавцю — умовно кажучи, «виростити» спеціаліста відповідно до потреб підприємства.

Очікуємо, що ситуацію з працевлаштуванням покращуватимуть державні програми з відновлення України, інвестиційні заходи закордонних партнерів.

✓ **У нашій бесіді кілька разів прозвучала теза про участь КНУБА у процесі відновлення України. Розкажіть, будь ласка, детальніше про цей сегмент діяльності.**

— Спеціалісти КНУБА стали одними з перших в Україні, хто розпочав важливу роботу — обстеження будівель і споруд, постраждалих унаслідок війни. Вони виконували замовлення об'єднаних територіальних громад Бородянки, Макарова, Бучі та Гостомеля. Центр інжинірингу та експертизи КНУБА продовжує досліджувати пошкоджені об'єкти в Київській області. Зараз вони займаються найбільш зруйнованими багатоповерховими житловими будинками.

Опосередковано участю КНУБА у відновленні України є й допомога ЗСУ, що неймовірною ціною закладають фундамент для перемоги. У співпраці з ГО, органами державної влади, державними та приватними організаціями ми передаємо українським військовим на передову транспорт, обладнання для обігріву, мобільні шпиталі, комплектацію та спорядження, медикаменти.

Цьогоріч до Дня будівельника України КНУБА ініціював благодійну виставку-аукціон, студенти й викладачі презентували вироби handmade, творчі доробки. За кошти, зібрані на аукціоні, придбали квадрокоптер, який ефективно виконує завдання на передовій.

Крім того, ідальня КНУБА з березня 2022 року приєдналася до волонтерської групи «ГастроАрмія» Київщини і безкоштовно годує переселенців, воїнів, лікарні Києва.

✓ **У серці кожної галузі стоїть наука. Саме винаходи, інновації є її рушійною силою. Наскільки потужним є сегмент наукових досліджень у КНУБА?**

— Вчені університету займаються дослідженнями, проектуванням і розробкою у сфері будівництва, архітектури; створенням нових будівельних матеріалів і конструкцій; вивченням містобудівної документації, зовнішніх та внутрішніх мереж, систем і споруд. Саме їхні дослідження й експертні висновки стають передумовами для нововведень до ДБН України.

На базі університету функціонує Науково-дослідний інститут в'язучих речовин і матеріалів, де розробляють нові пластифікатори до будівельних сумішей. КНУБА відзначився успіхами у військовому напрямі, у сфері екології, дослідженні корисних копалин.

Науковці університету виконували науково-дослідні ро-

боти, пов'язані з реконструкцією стадіону НСК «Олімпійський» та Національного Банку України в Києві; будівництво стартового комплексу космодрому Cyclone 4 в Бразилії.

Разом із Державним спеціалізованим підприємством «Чорнобильська АЕС» фахівці КНУБА розробили рецептури програм відбору кінцевого продукту рідких радіоактивних відходів.

Освітня складова КНУБА орієнтована на практику. Наукова ж потребує новітніх технологій та підходів, серйозної сучасної експериментальної бази. Співпрацюємо з польським університетом «Люблінська Політехніка», який має потужний лабораторний комплекс.

Сподіваємося, що найближчим часом зможемо покращити і власні можливості.

✓ **Кажуть, що мрії збуваються тоді, коли сильне бажання перетворює їх на конкретні дії. Відкрийте таємницю: що запланували на наступний рік, яке завдання №1 у списку?**

— Як я вже наголошував, КНУБА активно працює над відновленням України: розробляє проекти та пропозиції, що можуть бути профінансовані західними партнерами або державою, а потім готує їх до виконання.

У штаті університету — понад 60 кваліфікованих експертів будівництва та інженерів-проектувальників, які мають право здійснювати роботи з відновлення країни; авторитетні фахівці з архітектури, містобудування, будівельних матеріалів, неруйнівних методів дослідження тощо.

На мій погляд, перемога й успішне відновлення України — потужний імпульс, що стимулюватиме наших співвітчизників до повернення з-за кордону, та маркер розвитку держави.

Simply Wire

більше 130 років досвіду

**ПРОВІДНИЙ ВИРОБНИК СТАЛЕВОГО
ДРОТУ І СТАЛЕВИХ ВИРОБІВ**

- СТАЛЕВИЙ ДРІТ НИЗЬКО-ВУГЛЕЦЕВИЙ
І ВИСОКО-ВУГЛЕЦЕВИЙ
- СИСТЕМИ ОГОРОЖ
- ЗВАРЮВАЛЬНІ ВИРОБИ
- СТАЛЕВА ФІБРА

Географія експортних поставок охоплює понад 50 країн світу.

Дніпрометиз сертифікований за міжнародною системою DEKRA та відповідає вимогам міжнародного стандарту ISO 9001:2015.

НАШІ ОСНОВНІ КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ:

- широкий асортимент продукції
- висока якість обслуговування
- чіткі та гарантовані умови постачання
- склад
- широкий асортимент упаковки
- гнучкі умови оплати
- технічна підтримка

ТОВ ДНІПРОМЕТИЗ ТАС
Україна, 49081, м. Дніпро,
просп. Слобожанський, 20
+38 (098) 164-40-04
+38 (067) 642-39-99
sale@dniprometiz.com
dniprometiz.com

Філія у м. Києві
Адреса: м. Київ, вул. Острівна, 16
+38 (068) 296-23-62
mn.luценko@dniprometiz.com
dniprometiz.com

ОЛЕКСІЙ ШКУРАТОВ: ІННОВАЦІЇ, ОСВІТА ТА ВІДБУДОВА

В Інституті інноваційної освіти КНУБА відбулися зміни в керівництві. Його очолив доктор економічних наук Олексій Шкуратов. Це нова віха в історії Інституту, з новим підходом та далекоглядними планами.

Про виклики та можливості освітньої сфери в Україні, а також про вплив війни на освіту, значення інноваційних технологій у навчанні, плани щодо підвищення кваліфікації ветеранів розповів в інтерв'ю новопризначений директор Олексій Шкуратов. Ця змістовна розмова дає уявлення про майбутнє освіти в Україні.

✓ **Насамперед хочемо привітати Вас із новим призначенням і запитати про досвід, який Ви отримали на попередніх посадах, зокрема як проректор із наукової роботи в Національному авіаційному університеті та заступник Міністра освіти і науки з питань європейської інтеграції.**

— Протягом останніх 15 років я працював у науковій сфері, у тому числі на посаді заступника Міністра, де координував науковий напрям. Моя робота в Міністерстві освіти і науки дозволила мені сформулювати візію розвитку освіти, враховуючи досвід роботи на різних рівнях системи освіти. Зараз, із цим досвідом, я бачу можливості для розвитку Інституту. Мої професійні зв'язки та реалізовані проекти допомагають мені в цьому.

✓ **Яку команду Ви б хотіли бачити поруч із собою? Що є важливим для Вас у питанні вибору співробітників?**

— Важливо, щоб людина була професіоналом у своїй сфері, мала необхідні знання та здібності для виконання

своїх обов'язків. Цінується бажання вчитися та розвиватися. Важливою є готовність працювати в системі. Особисто я високо ціную чесність і відкритість.

✓ **Будь ласка, поділіться своїми особистими цілями та цілями на рівні Інституту.**

— Враховуючи післявоєнну потребу України в будівельних кадрах, наш Інститут прагне впроваджувати інноваційні технології в навчання. Особисто я прагну зміцнити наукову діяльність Інституту. Наприклад, напрями, пов'язані з діяльністю Інституту: науково-технічний супровід будівельних об'єктів, землевпорядкування, геодезія. Плануємо залучати кошти на наукову роботу, виконувати замовлення приватного сектору та брати участь у державних програмах. У перспективі 2-3 років ми прагнемо залучати міжнародне фінансування, зокрема через програму «Горизонт Європа».

Ще одним напрямом є підвищення кваліфікації ветеранів. Адже після війни багато людей потребуватимуть нових знань і, можливо, реабілітації. Розглядаємо можливість створення освітніх програм для ветеранів, зокрема у сфері ІТ-технологій та кібербезпеки. Це допоможе людям з інвалідністю, які не можуть працювати в традиційних будівельних спеціальностях, опанувати більш цифрові напрями.

✓ **Яким чином нові обставини вплинули на організацію навчального процесу та структуру Інституту інноваційної освіти КНУБА?**

— До повномасштабного вторгнення Інститут інноваційної освіти КНУБА зосереджувався на заочній формі навчання, надаючи можливість отримати другу вищу освіту. Однак війна внесла корективи в освітній процес.

Зрозуміло, що післявоєнна відбудова потребуватиме спеціалістів у галузі будівництва. На сьогодні Інститут не лише продовжує свою роботу як заклад післядипломної освіти, а й активно готує фахівців денної форми навчання на рівні бакалаврату та магістратури. Вже у 2023 році спостерігається високий попит на наші спеціальності, особливо на денну форму навчання.

Війна та постійні тривоги, на жаль, не дозволяють повністю надавати освіту в офлайн-режимі. Багато вишів перейшли на дистанційні форми навчання ще під час пандемії. Це стосується і КНУБА, який впровадив змішаний формат навчання. З урахуванням безпекової ситуації викладання більшості предметів проводимо онлайн.

Щодо наших студентів, то це здобувачі другої вищої освіти, які вже отримали базові знання на денній формі. Вони проводять дослідницьку роботу на своїх робочих місцях, отримуючи практичну складову освіти. Це схоже на дуальну форму освіти. Вважаю, що після війни на інженерні спеціальності буде великий попит.

Стосовно змін у структурі Інституту, то на початку війни ми вирішили об'єднати дві кафедри з метою оптимізації навчального процесу. Тепер студенти з чотирьох різних спеціальностей навчаються на одній об'єднаній кафедрі. Для ефективності навчання ми також створили малокомпактні групи.

✓ **На Вашу думку, які фактори мотивують студентів, які вже мають одну вищу освіту, до отримання другої? Які інноваційні програми плануються для впровадження в нових курсах, зокрема, з метою сприяння відбудові країни?**

— Інститут інноваційної освіти КНУБА був створений з метою підвищення кваліфікації. Ми пропонуємо два напрями: атестацію вже дипломованих фахівців з архітектурного проектування та розробки містобудівної документації, а також базову освіту на рівні бакалавра чи магістра.

Наші нові освітні програми інноваційного характеру будуть спрямовані на відбудову територій, постраждалих від війни. Зокрема, ми розробляємо програми, що дозволяють одному фахівцю займатися просторовим плануванням територій, яке передбачає містобудівну та земельпорядну документацію. Так, за 1,5 року навчання на двох спеціальностях студенти можуть здобувати освіту у 2 напрямках. Це особливо актуально для тих, хто вже має освіту, наприклад, земельпорядника, але хоче отримати додаткові знання з архітектури для ефективного просторового планування.

✓ **Під час розробки нових освітніх програм, зокрема тих, що спрямовані на відбудову, до досвіду яких країн та вищих навчальних закладів звертаєтесь?**

— На сьогодні розробляємо нові освітні програми, але поки ще не здійснюємо підготовку за ними. Пропонуємо курси підвищення кваліфікації для вже підготовлених фахівців, які хочуть брати участь у відбудові. Також аналізуємо світовий досвід відбудови після Другої світової війни і досвід країн Близького Сходу, таких як Ірак.

Окрім того, наразі в Україні приходять громадські організації з грантовими коштами, які проводять навчальні програми для відбудови нашої держави. Наші співробітники аналізують цей досвід, охоплюючи сфери від ІТ до енергетики. Очікуємо, що найближчим часом з'являться комплексні програми, і ми обов'язково до них долучимось, враховуючи досвід іноземних фахівців.

✓ **Які виклики Ви, як директор, зустрічаєте у своїй роботі? Чи є серед них такі, що не пов'язані безпосередньо з війною?**

— Окрім війни, є й інші виклики, з якими ми стикаємося. По-перше, війна спричинила відтік кадрів — частина наших фахівців виїхали за кордон, деякі викладають онлайн. Є ризик, що деякі з них не повернуться після війни. По-друге, ми спостерігаємо зменшення кількості студентів, попри попит на наші спеціальності. Адже багато молоді виїхало для навчання за кордоном.

Також є низка викликів, пов'язаних із реформуванням вищої освіти, яке ініціює МОН. Зокрема, є загроза ліквідації фахової передвищої освіти та фахових коледжів. Але це для нас вагомо, тому що значна кількість наших студентів вступають на базі цього рівня освіти, вже маючи певний рівень освіти та практичний досвід. На мою думку, такі загрози не сприяють розвитку освітнього процесу.

✓ **Які наслідки можуть виникнути в результаті впровадження цієї реформи?**

— Наслідком прийняття цієї реформи може стати складний вибір для студентів, які після закінчення школи вступають до коледжу, розраховуючи на отримання фаху за 2 роки. Вони могли б працювати, накопичувати фінансові ресурси та самостійно здобувати освіту. Зараз же вони стикаються з вибором: або йти в заклад професійно-технічної освіти, що є нижчим рівнем освіти, або стати некваліфікованим робітником. Після профтех освіти їм все одно потрібно буде навчатися 4 роки. Вони могли б вступити одразу на 2-й або 3-й курс, залежно від спеціальності, і за 2 роки закінчити бакалаврат. Таким чином, студентам доводиться вирішувати, чи варто їм взагалі навчатися.

✓ **Чи плануються в новітніх освітніх програмах інноваційні напрями, які фахівці зможуть використовувати для відбудови? Наприклад, чи передбачатимуть вони енергоефективність?**

— Освітні програми будуть містити навички та знання, орієнтовані на сучасні технології. Проте їх використання та впровадження залежатимуть від інвестицій, які будуть спрямовані на відбудову після війни. Прогнозувати це складно.

✓ **Чи вважаєте Ви, що з поліпшенням безпекової ситуації в Україні іноземні студенти повернуться до нас? Чи очікуєте, що їх приваблюватиме не лише доступність, а й якість освіти, яка відповідає стандартам розвинених країн?**

— Іноземні студенти, які навчалися в Україні, вибирали нашу країну через доступність навчання та високий рівень базових знань. Щодо технологічних дисциплін, ми можемо надати теоретичні знання, але практичне застосування може бути складнішим через обмеження в економіці. Наприклад, у нас є 3D-принтер для друку будинків, але його використання на виробництвах ще не поширене. Студенти архітектурного напрямку можуть отримати знання на рівні з іншими країнами, такими як США і Китай, особливо у сфері програмного забезпечення. Я бачу перспективу повернення студентів з азійських країн, особливо з Китаю, де є великий попит на фахівців у сфері будівництва. Завдяки високому економічному потенціалу вони шукають країни, де можна здобути якісну освіту, такі як Україна.

ФІНСЬКІ КОМПАНІЇ зацікавлені у відновленні УКРАЇНИ

Сьогодні міжнародний бізнес готовий до участі в реалізації проектів із відновлення України та націлений на тривалу перспективу. Так, близько 60 фінських компаній взяли участь у заході ReBuild Ukraine у Варшаві, Польща, в середині листопада 2023 року. Серед напрямів, які пропонує Фінляндія для України, провідне місце займає експертиза в галузі енергетики, будівництва, телекомунікацій та розумного екологічного дизайну.

Багато фінів прагнуть допомогти Україні, і одним із конкретних способів зробити це є участь у проектах, які відновлюють функціональність країни. Окрім Фінляндії, ReBuild Ukraine об'єднала численні компанії з Європи, Північної Америки та Азії. Це допомогло створити міжнародні спільноти та ідеї для взаємодоповнюючої співпраці.

Організація фінської делегації до Варшави була доручена директору Рейо Кангасу з Business Finland. А послуги, які пропонувала делегація, були зібрані в брошурі, яка реко-

мендована всім, хто зацікавлений у співпраці між Україною та Фінляндією.

Аби дізнатися більше про наміри та способи участі фінських компаній у відбудові України, редакція провела інтерв'ю з Рейо Кангасом, директором Business Finland (ред.: Business Finland — офіційна державна агенція Фінляндії, яка займається заохоченням торгівлі та інвестицій, фінансуванням інновацій, стимулюванням подорожей і залученням талантів).

✓ Що фіни можуть запропонувати Україні?

— Фінська архітектура поєднує в собі скандинавський та сучасний стилі. А фінські рішення враховують безпеку проживання в суворих погодних умовах, а також мінливість життєвих ситуацій. Окрім житлових будинків, ми пропонуємо одні з найкращих у світі укриттів, функціональні та швидкокомпоновані школи і дитячі садки. Ми також розробили високоякісні рішення для лікарень. Відвідувачі приїжджають до Фінляндії, аби побачити, зокрема, нашу нову дитячу лікарню.

Фінляндія також є одним з провідних експертів у сфері кібербезпеки. Захист критично важливої інфраструктури, такої як енергетичні системи та мережі передачі даних, має вирішальне значення для України сьогодні, адже вона буде функціонувати та безпечно суспільство.

Досвід фінських компаній у сфері сталого виробництва енергії, екологічних технологій та екологічного будівництва відкриває широкі можливості для співпраці з українськими громадами та містами. Оскільки Україна сильно постраждала від російської агресії, яка завдала значної шкоди навколишньому середовищу, Фінляндія також пропонує досвід очищення забрудненого довкілля та розмінування. Наші технології є високоякісними та економічно ефективними. У багатьох випадках вони перевершують рішення конкурентів, наприклад, використання безпілотників для картографування.

Поєднуючи фінські технології та потреби України у відновленні, ми можемо побудувати більш стійке та процвітаюче суспільство для майбутніх поколінь.

✓ Чи працюють фінські компанії в Україні?

— Деякі фінські компанії вже давно ведуть бізнес в Україні. Серед них — виробник підйомників KoneCranes,

виробники лакофарбової продукції Teknos і Tikkurila, постачальник транспортних та енергетичних рішень Wärtsilä. В Україні також добре відомі компанії зі збору побутових відходів Molok та гідроізоляційні рішення Kateral.

У зв'язку з російською агресією зросла потреба у швидких і коригувальних послугах, а також збільшився інтерес до України у багатьох компаній, які раніше не мали досвіду ведення бізнесу в країні. Наприклад, концепції промислового будівництва, такі як мобільні заводи з виробництва комплектуючих, є цікавими рішеннями з точки зору будівництва. Не менш цікавим є фінський досвід у проектуванні лікарень та шкіл. Також я впевнений, що фінська архітектура та досвід технічного проектування теж, безсумнівно, знайдуть своє місце у відновленні України.

✓ Як співпрацювати з фінами?

— Фіни цінують хороші навички нетворкінгу, але до початку співпраці слід ретельно підготуватися. Фінські компанії діють відповідально: важливими цінностями є забезпечення комфорту працівників, боротьба з корупцією, оцінка ризиків та прагнення до низького рівня викидів вуглецю в атмосферу.

Ми все ще шукаємо відповіді на безліч запитань: чи можемо ми запропонувати нашим компаніям підтримку та фінансування експорту, які законодавчі бар'єри ускладнюють початок співпраці, чи безпечно будівництво, як ми можемо порадижити компаніям дотримуватися рекомендацій щодо подорожей для громадян Фінляндії?

Якщо поглянути на карту Європи, то Фінляндія розташована відносно недалеко від України. З Фінляндії є щоденні рейси до Польщі, звідки можна дістатися до України наземним транспортом. Крім того, є автомобільне сполучення через країни Балтії та Польщу. Між Фінляндією та Естонією існує інтенсивне паромне сполучення.

✓ Які партнери фіни, і яка бізнес-культура панує в країні?

— Фінляндію шість років поспіль обирають найщасливішою країною світу. Багато речей в суспільстві та управлінні Фінляндії є добре організованими. Процес прийняття рішень дуже прозорий, а рівень корупції найнижчий у світі. Фінські партнери надійні та доброзичливі. Вони із задоволенням дискутують про бізнес і підходять до вирішення

навіть складних питань безпосередньо і відкрито. Якщо виникають проблеми з контрактами, поставками або платежами, з фінами можна відкрито вирішувати питання. Фіни дуже віддані своїй роботі і можуть говорити про бізнес своєї компанії годинами.

Пропонуйте фінам свої рішення та ідеї, цікавтеся їхньою думкою, і ви досягнете значного прогресу.

Фотографії: Business Finland

Дізнайтеся більше про рішення фінських компаній:

Теплоізоляційні панелі Fragmat: якісне та надійне рішення від «Санстор Україна»

З відчуттям комфорту й ефективності в оселі поєднується тепла підлога, яка, безсумнівно, виходить на передній план серед сучасних систем опалення. Її зручність та ефективність можуть бути ще більш підсиленими завдяки використанню теплоізоляційних матів. Це перевірене й екологічно чисте рішення для створення оптимального теплового комфорту та здорового середовища проживання. Як запобігти небажанім втратам тепла й забезпечити стійкий та енергоефективний захист вашої житлової чи комерційної будівлі за допомогою інноваційних рішень, розповіла Анна Вознюк, спеціаліст напряму опалення та водопостачання компанії «Санстор Україна».

✓ Що потрібно для того, аби мати якісну та надійну теплу підлогу?

— Наприклад, для того, щоб встановити якісну і надійну систему теплої водяної підлоги, нам необхідно безліч складових. Серед основних — це труба та розподільчий колектор, а також гідроізоляційні й теплоізоляційні матеріали.

Здебільшого в якості тепло- і звукоізоляції використовують різні види панелей. Зокрема, найпопулярнішими різновидами теплоізоляції для теплої водяної підлоги є мати на основі пінопласту (ПСБС) або екструдованого пінополістиролу (стиродур). Саме теплоізоляційні мати направляють тепле повітря вгору, а не нагрівають нижні поверхи, а також перешкоджають проникненню холоду з нижнього поверху, тим самим зменшуючи витрати енергії під час обігріву.

Зазвичай поверх матів нанесено фольговану плівку або поліпропіленову тканину з розміткою для зручності прокладання труби. Але такі мати потребують додаткових комплектуючих для кріплення труби, наприклад якірну скобу, дюбель-крюк або монтажну планку.

Натомість існує теплоізоляція, яка не вимагає використання кріпильних матеріалів. Завдяки своїй формі у вигляді панелі з бобишками труба міцно фіксується, і спрощується процес монтажу. Використання матів з бобишками дає змогу уникнути заломів труби і утворення слабких місць, що зводить ризик протікання до мінімуму. Бобишки можуть бути різних форм: у вигляді кола, циліндра, квадрата або багатогранника. Панелі з твердим покриттям також можуть мати пази, якими в процесі укладання буде затискатися труба.

✓ Що ж таке панелі Fragmat і де вони застосовуються?

— Панелі Fragmat — це мати, які являють собою термоформовану панель з фіксаторами, виготовлену з твердої полістирольної плівки товщиною 1 мм та твердого полістиролу висотою 11 і 30 мм.

Такі панелі у простонародді ще називають ма-тами з бобишками (шипками). Їх використовують у якості тепло- та звукоізоляції в системі теплої водяної підлоги. А бобишки придумали, щоб полегшити монтаж труби теплої підлоги та виключити використання комплектуючих для кріплення труби. Форма фіксаторів (бобишок) у вигляді ручок забезпечує міцне зчеплення з трубами діаметром від 14 до 18 мм з інтервалом не менше 50 мм.

Використання панелі Fragmat зводить до мінімуму ризик протікання. Панелі міцно та герметично з'єднуються одна з одною у поздовжньому й поперечному напрямках за принципом «паз у паз» і підходять для монтажу під цементну або плаваючу стяжку.

✓ Чи мають панелі Fragmat конкурентів або аналоги? Які їх переваги перед іншими?

— Панелі Fragmat поєднують у собі якість та ціну. На ринку небагато аналогів. Вони або дорогі, або мають недоліки у конструкції. Наприклад, фіксатор у вигляді кола, циліндра або багатогранника, який взагалі не тримає трубу, або пінопластова панель, яка не витримує навантаження і просто ламається під час монтажу.

Fragmat — виробник і постачальник широкого асортименту ізоляційних матеріалів у країнах Центральної та Південно-Східної Європи. Зокрема:

- панелі виготовляються в Словенії вже понад 20 років;
- продукція має всю технічну документацію та сертифікати;
- якість згідно з нормами SIST EN 13163;
- різноманітність типів теплоізоляційних панелей для різних цілей.

Які бувають різновиди панелей та як правильно обрати?

— На сьогодні до асортименту матеріалів Fragmat на нашому складі входять теплоізоляційні панелі Fragmat Solo та Fragmat Duo.

Fragmat Stirotermal Solo — це термоформована панель із шипами, виготовлена з твердої полістирольної плівки товщиною 1 мм. Така панель ідеально підходить для монтажу під час ремонту чи реконструкції, де теплоізоляція вже реалізована і де загальна товщина шарів обмежена. Панель також може бути встановлена разом із теплоізоляційними панелями.

Fragmat Stirotermal Duo 11 та 30 — це дуже компактна панель, яка дозволяє рівномірне навантаження до 3000 кг/м² (Duo 30 до 2400 кг/м²). Складається з твердого полістиролу і твердої гофрованої полістирольної плівки.

Звісно, під замовлення ми можемо привезти й іншу продукцію Fragmat, адже ми є офіційними дистриб'юторами в Україні

✓ На завершення, окрім теплоізоляційних панелей Fragmat, що ще пропонує «Санстор Україна» в цьому напрямі?

— Звісно, наша компанія пропонує не тільки теплоізоляційні панелі Fragmat, а й повний спектр матеріалів для теплої водяної підлоги, радіаторного опалення та водопостачання: починаючи з маленьких комплектуючих, таких як якірна скоба для кріплення труби теплої підлоги та демпферна стрічка різної товщини, і закінчуючи трубою для підлогового опалення зі зшитого поліетилену та колекторами преміум-класу ТМ Уропog. Тож якщо ви вирішили зробити у себе в квартирі, будинку або офісі теплу водяну підлогу, то вам точно потрібні панелі Fragmat. А отримати консультацію та цінову пропозицію щодо них та іншої продукції для теплих водяних підлог ви можете у нашого менеджера напряму.

Офіційний імпортер:

ТОВ «Санстор Україна»

м. Київ, вул.Пирогівський шлях, 34

Тел.: 0-800-400-218

www.san-store.com.ua

sanstore@ukr.net

ЖК «АТМОСФЕРА» У ВИШНЕВОМУ — ІДЕАЛЬНИЙ ПРОСТІР ДЛЯ ЩАСЛИВОГО ЖИТТЯ

Пріоритети Інвестиційної групи «MOLODIST» — це сучасність, якість, унікальність та комфорт. Команда компанії працює над усіма процесами, починаючи з проектування. Будівництво об'єктів, контроль якості виконання робіт, закупівля матеріалів, реалізація нерухомості та її обслуговування — усе це має чіткий відпрацьований алгоритм контролю на кожному етапі задля того, щоб створювати дійсно якісний продукт.

«Для тих, хто вміє брати від життя найкраще, ми створили житловий комплекс «Атмосфера». Проект, у якому все ідеальне: місце розташування, дизайн фасадів та вхідної групи, зовнішня та внутрішня інфраструктура. Тут ви зможете насолоджуватися тихим і спокійним життям невеликого містечка, але при цьому всього за 15 хвилин доїхати до Києва на власному автомобілі або ж скористатися послугами громадського транспорту», — говорить **Антон Мирончук, CEO ІГ «MOLODIST»**.

Насамперед ІГ «MOLODIST» зарекомендувала себе як надійний друг та партнер. Не кожна будівельна компанія може похвалитися тим, що підтримує зв'язок із мешканцями після введення новобудов в експлуатацію. У складний для нашої країни економічний час Інвестиційна група «MOLODIST» однією з перших після деокупації Київщини не тільки відновила роботу, а ще й пішла назустріч учасникам спільної діяльності, які не знайшли

можливості вчасно виконати зобов'язання, — жодної пені чи штрафних санкцій їм не було нараховано.

Компанія не лише йде в ногу з часом, а й вдало поєднує в собі багаторічний досвід будівництва, креативні ідеї, сучасний підхід до інфраструктури та, найголовніше, мету — створення унікального простору, де кожен може жити, працювати, мріяти і бути щасливим.

ІГ «MOLODIST» виконує повний комплекс робіт із розробки та будівництва індивідуального житла різного класу, у тому числі ландшафтне проектування та дизайн. Її перевагою над конкурентами є постійне інформування та цілковита прозорість усіх процесів будівництва, про що свідчать реалізовані проекти житлових комплексів в Ірпені та Вишневому. Інвестиційна група «MOLODIST» не лише зосереджує свою увагу на спорудженні нерухомості, а й вдосконалює простір навколо себе, втілюючи в життя найкращі рішення для покращення інфраструктури міста.

Нові тренди у створенні житла

Яскравим прикладом успішного проекту є житловий комплекс бізнес-класу в центрі Вишневого ЖК «Атмосфера», побудований згідно з концепцією, яка є світовим трендом, — «місто 15 хвилин». Ключова ідея концепції полягає

в тому, що жителі можуть до всього необхідного — комунальних закладів, шкіл, зупинок громадського транспорту та міської інфраструктури — дійти пішки, витрачаючи мінімум свого часу.

«Тренд створення житла за концепцією «місто 15 хвилин», який вдало втілено в таких містах світу, як Париж, Буенос-Айрес, Шанхай, став прикладом для реалізації проєкту ЖК «Атмосфера» у Вишневому. Живучи у цьому комплексі, ви не витратите купу часу, щоб відвести дитину в школу, поїхати за продуктами в супермаркет чи вирішити свої буденні справи, адже тут усе в пішій доступності», — розповідає CEO ІГ «MOLODIST», Антон Мирончук. Іншою прогресивною концепцією, що відображена в житловому комплексі, є «двір без машин»: внутрішня територія повністю закрита для автомобілів, а шлагбаум за потреби підніметься лише для екстрених служб та спецтехніки. Головна перевага цієї концепції — безпека дітей і затишок для мешканців.

Житловий комплекс складається з п'яти будинків. Ландшафтний дизайн, алеї для прогулянок, місця для відпочинку дорослих і дітей роблять його справжньою перлиною Вишневого. Зелені зони й зони для відпочинку стануть улюбленим місцем мешканців та їхніх друзів.

З огляду на сучасні реалії питання безпеки стає дуже важливим, і це вже не забаганка, а реальність. Одним із головних показників безпечного житла є технологія будівництва. Зовнішні і внутрішні стіни житлового комплексу — міцні та надійні. У процесі будівництва компанія використовує лише найкращі, перевірені часом матеріали: керамічну цеглу, утеплення мінеральною ватою та метало-бетонні перекриття. ЖК «Атмосфера» — це повне відчуття захищеності життєвого простору, де, окрім надійної технології будівництва, є закрита огороджена територія з охороною. Контроль доступу та системи безпеки роблять проживання в житловому комплексі не тільки комфортним, а й безпечним.

Квартири мають максимальне наповнення, а саме: 2-камерний склопакет із 5-камерним профілем, лічильники електрики, води та газу, лазерну стяжку підлоги. У вартість також входить штукатурка стін.

Варто зазначити, що вже два з п'яти будинків успішно здані в експлуатацію. Введення третього будинку очікується найближчим часом, адже документи вже передано в ДІАМ.

«Нещодавно відбулося вручення ключів учасникам спільної діяльності в ЖК «Атмосфера», будинок 3. Відтепер ще 198 родин стали щасливими мешканцями цього комплексу. Це перший об'єкт у Вишневому після деокупації Київ-

щини, який завершила компанія. Вільних квартир у будинку вже немає, але ще доступні варіанти у будинках 4 та 5 ЖК «Атмосфера» й у новому житловому комплексі «Atmosfera Life», — коментує Антон Мирончук.

Житловий комплекс «Атмосфера» будується дуже активно. Крім темпів і якості будівництва, багато уваги приділяється комфорту та естетичному вигляду: будинки з гарними фасадами, дизайнерськими під'їздами, якісні двері та вікна, власний двір-парк, гарний благоустрій та озеленення.

Крім цього, у будинку 2, ЖК «Атмосфера» вже працюють Rozetka, Нова пошта, а через дорогу від будинку — супермаркет «Сільпо». Вагомою перевагою є власний сквер, де можна провести час із рідними та друзями на свіжому повітрі, недалеко від помешкання. Також поруч із комплексом — зупинка громадського транспорту, магазини, банки, кафе, аптеки, поліклініка, школа та дитячий садок.

«У нелегкий для нашої країни час значна кількість об'єктів залишилися недобудованими. Більшість компаній зменшили темпи свого будівництва, лише одиниці працюють у звичайному режимі. Таким чином, у перспективі ринок буде відчувати дефіцит високоякісного житла, введеного в експлуатацію. Наша ж компанія, навпаки, пришвидшила темпи будівництва. У зв'язку з високим рівнем внутрішньої міграції, порівняно з минулим роком, зріс попит на житло в пристолочному регіоні. Значного поштовху розвитку ринку первинного житла надала державна програма пільгового кредитування «ЄОселя», яка створила доступні умови», — зазначив Антон Мирончук.

З жовтня 2022 року запрацювала державна програма іпотечного кредитування житла «ЄОселя». Головна її перевага — це можливість придбати житло в іпотеку під 3% і 7% у гривні, тоді як банки пропонують ставки 15-25%. ЖК «Атмосфера» у Вишневому вже акредитовано до цієї програми.

ІГ «MOLODIST» велику увагу приділяє соціальній сфері. У своїй діяльності вона демонструє приклад високої цивільної та соціальної відповідальності. У межах спільного з міською владою Вишневого проєкту вже кілька родин учасників бойових дій на сході України отримали омріяні квартири в ЖК «Атмосфера».

Наразі компанія споруджує житлові комплекси в Ірпені та Вишневому, а саме: ЖК «Молодість», ЖК «Олімп» будинки 1, 2, 3, ЖК «Irpın City», ЖК «Chekhov Park», ЖК «Атмосфера», ЖК «Atmosfera Life». Додаткову інформацію та відповіді на запитання стосовно житлових комплексів Інвестиційної групи «MOLODIST» завжди можна отримати у відділі реалізації нерухомості або на сайті molodist.life.

ПОДАТКОВІ РЕАЛІЇ 2023: перевірки та блокування накладних

Питання податкових перевірок та блокування накладних — одні з найбільш чітких для українського бізнесу. Навіть повномасштабна війна не звільнила бізнес від цих думок. Тож, аби розібратись у податкових реаліях 2023 року, ми запросили до розмови Сергія Штогрин, партнера, адвоката Dictio Law Firm, який проаналізував зміни, що відбулися в оподаткуванні у 2023 році.

✓ Після повномасштабного вторгнення РФ змінилось усе, навіть податкове законодавство. Зокрема, йдеться про звільнення платників від обов'язку подавати звітність, а також сплачувати податки, зупинення перебігу строків, заборону перевірок, спеціальну систему оподаткування за ставкою 2% тощо. Але у 2023 році держава поступово повертається на «рейки» довоєнного часу.

— Це дійсно так. Приміром, 1 серпня 2023 року набрав чинності Закон від 30 червня 2023 року №3219-ІХ, яким скасовано податкові пільги, частково повернено штрафи та документальні позапланові перевірки, які проводяться:

- на звернення платника податків;
- щодо платників податків, за якими отримано інформацію про порушення податкового законодавства з питань оподаткування доходів, отриманих нерезидентами із джерелом їх походження з України;
- з питань оподаткування нерезидентів, які діють через відокремлені підрозділи/постійні представництва;
- платників податків, які здійснюють діяльність у сфері виробництва та/або реалізації підакцизної продукції, організації та проведення азартних ігор в Україні, які надають фінансові, платіжні послуги;
- в частині контролю за трансфертним ціноутворенням;
- платників податків, за якими отримано податкову інформацію, що свідчить про порушення валютного законодавства в частині дотримання граничних строків надходження товарів за імпортними операціями та/або валютної виручки за експортними операціями.

Варто врахувати, що документальні та фактичні перевірки під час дії воєнного стану проводяться за наявності безпечних умов для здійснення перевірки.

✓ **На Вашу думку, які варіанти реагування на запити податкової має бізнес, якщо, звісно, має?**

— Перш за все варто знати, що право направлення податковими органами запитів визначено пп. 20.1.3, 20.1.6, 72.1.6 ПКУ, а підстави та процедуру його направлення врегульовано ст. 73 ПКУ та Порядком №1245.

У свою чергу, згідно з пп. 16.1.7, 73.3 ПКУ платники податків зобов'язані надавати інформацію/документи протягом 15 робочих днів, у разі проведення зустрічної звірки — 10 робочих днів.

Щодо варіантів реакції на запити, то тут є кілька рішень, одне з яких — ігнорування. Так, запит надсилається лише за наявності однієї з підстав у п. 73.3 ПКУ. Якщо запит складено з порушенням, платник податків звільняється від обов'язку надавати відповідь на такий запит. Але тут варто врахувати, що така дія може послугувати підставою для позапланової перевірки (пп. 78.1.1, 78.1.4, 78.1.9 ПКУ); бути підставою для накладення штрафу за кожний такий факт у 5 розмірів мінімальної заробітної плати, що встановлена законом на 1 січня податкового

(звітного) року. Інший варіант реакції на запит — надати обґрунтовану відмову. Якщо запит складений із порушенням вимог, відповідати по суті запиту не варто, якщо надалі ви маєте намір його оскаржити.

Варто відписатися, що отриманий запит складено з порушенням, тому підприємство не може (не відмовляється від свого обов'язку, а просто не може з об'єктивних причин) надати запитувану інформацію.

Третім варіантом реагування на запити податкової для бізнесу може бути надання інформації/документів. При цьому відповідь має бути максимально повною на всі запитання запиту, оскільки податківці можуть вважати відповідь ненаданою, а це загрожуватиме платникові позаплановою податковою перевіркою. Також відповідь має бути зваженою, щоб уникнути донарахування податків і штрафів.

✓ Тепер давайте перейдемо до питання блокування накладних. Яка нині ситуація?

— Лише протягом IV кварталу 2022 року з блокуванням зіткнулися 65,19 тис. постачальників (понад 40% активних платників ПДВ). Починаючи з I кварталу 2021 року відсоток ризикових платників зріс до 17,3% у IV кварталі 2022 року серед усіх платників ПДВ (45,2 тис. платників мали статус ризикових).

На початку березня цього року рада бізнес-омбудсмена за підсумками розслідування констатувала перетворення блокування податкових накладних (ПН) через СМКОР на інструмент тиску на бізнес і заморожування його коштів.

✓ Що б Ви віднесли до основних причин зупинки реєстрації податкових накладних, і які наслідки має цей процес?

— Головним орієнтиром для зупинки є відповідність критеріям ризиковості згідно з додатком 1 Постанови №1165. Також, на думку податківців, деякі господарські операції є ризиковими або фіктивними. До цього переліку ще варто додати продаж за завищеними цінами чи великими націнками та розбіжність в одиницях вимірювання товару, зазначених в ПН між контрагентами.

Стосовно наслідків, це:

- провокування податкових перевірок;
- подальша зупинка реєстрації вхідних та вихідних ПН;
- неможливість зменшити контрагентам суму податкового зобов'язання на суму кредиту за заблокованими ПН;
- ризик анулювання ліцензії компанії унаслідок потрапляння до переліку ризикових.

✓ 8 липня 2023 року набрала чинності Постанова №574, яка визначає новий порядок зупинення реєстрації ПН, а також новий порядок розгляду скарг на такі рішення. Що передбачають ці зміни?

— Нею запроваджено автоматичне розблокування податкових накладних та розрахунків коригування (РК) за виконання певних умов. Також передбачено автоматичну реєстрацію ПН/РК у разі виключення платника податків із переліку ризикових та/або врахування таблиці даних платника за рішенням Комісії регіонального/центрального органу ДПС.

Тобто якщо комісія, попередньо розглянувши документи/інформацію, ухвалює рішення, що компанія не підпадає під критерії ризиковості, ПН/РК мають бути автоматично зареєстровані на наступний день за таких умов:

- реєстрацію ПН/РК було зупинено, якщо платник підпадає під критерії ризиковості за рішенням, що було прийнято, починаючи з дати останнього включення платника податку до переліку платників податку, які відповідають критеріям ризиковості, до дати подання інформації та копій документів;
- дата реєстрації ПН/РК не має перевищувати 180 днів до подачі інформації/документів, за результатами розгляду яких прийнято рішення про невідповідність критеріям ризиковості платника податку;
- у день такої автоматичної реєстрації в Реєстрі наявна сума податку, на яку платник податку має право зареєструвати такі ПН/РК в Реєстрі.

Окрім цього, змінами передбачено більше можливостей зрозуміти підстави для включення платника до переліку ризикових. Зокрема, до форми Рішення про відповідність/невідповідність критеріям ризиковості платника має бути внесена інформація, за якою встановлена така відповідність: код податкової інформації, тип операції, період операції, дата включення платника податку — контрагента до переліку ризикових тощо.

Ще одна зміна — наявність інформації про фактичні підстави для неприйняття таблиці даних платника. До форми Рішення про врахування/неврахування таблиці даних платника податку на додану вартість має бути внесена, зокрема, інформація, за якою не враховано таблицю. Також передбачено адміністративне оскарження рішень комісії регіонального рівня про неврахування таблиці даних платника податку на додану вартість і про відповідність платника ПДВ критеріям ризиковості. При цьому рішення комісії центрального рівня може бути оскаржено в судовому порядку.

✓ Якими мають бути дії у разі блокування накладної?

— До розгляду комісії регіонального рівня слід надати договори з контрагентами; первинні документи, що підтверджують факт постачання товарів/послуг, зберігання, транспортування, рахунки-фактури, акти приймання-передачі тощо; документи, що підтверджують здійснення розрахунку та банківські виписки; документи, що підтверджують відповідність продукції: паспорти якості, декларації про відповідність, сертифікати відповідності.

✓ На Вашу думку, чи суттєво зміниться ситуація з блокуванням?

— Відповідно до Довідника кодів податкової інформації, яка є підставою для ухвалення рішення про відповідність платника податку на додану вартість критеріям ризиковості платника податку, затвердженого наказом ДПС України від 11 березня 2023 року №17, до переліку такої податкової інформації належать:

- постачання та придбання товару, походження якого не простежується за ланцюгом постачання;
- відсутність необхідних умов та/або обсягів матеріальних ресурсів для виробництва товарів, виконання робіт або надання послуг в обсягах, відображених у податковій накладній;
- відсутні відомості про об'єкти оподаткування, відсутнє придбання послуг оренди об'єктів оподаткування, послуг транспортування, послуг оренди місць зберігання товарно-матеріальних цінностей, послуг оренди місць зберігання паливно-мастильних матеріалів тощо, відповідно до поданої до контролюючих органів звітності.

Тож, як бачимо, відсутність конкретики дає широке поле для зловживань.

Юридичний супровід будівельних проєктів допомагає мінімізувати незаплановані витрати на будівництво

Ольга Сидорчук,
Керівник юридичної компанії **SEMPRA LAW**

Часто на будівельному ринку ми спостерігаємо ситуацію, коли задекларовані строки будівництва та введення об'єкта в експлуатацію не збігаються з фактичними. Це призводить як до погіршення репутації забудовника, так і до значних інвестиційних втрат.

Незаплановані витрати на будівництво в багатьох випадках пов'язані саме з відсутністю комплексного юридичного чи інженерно-технічного супроводу будівельного проєкту або ж є наслідком неправильного забезпечення будівельних процесів на будівельному майданчику.

Які дії ми радимо здійснити забудовнику, щоб мінімізувати незаплановані витрати на будівництво?

Аудит намірів забудови

Усі ми знаємо, що перед придбанням земельної ділянки чи іншого об'єкта нерухомого майна необхідно проаналізувати всі правовстановлюючі документи на об'єкт, оцінити ризики можливого витребування такого нерухомого майна в майбутньому тощо. Але якщо йдеться про подальшу реалізацію будівельного проєкту, то перевірки правовстановлюючих документів буде недостатньо.

У цьому випадку важливо здійснити аудит намірів забудови. Тобто на початковому етапі необхідно визначитися, який саме проєкт планує реалізувати забудовник, перевірити всю наявну містобудівну документацію (генеральний план населеного пункту, детальний план території тощо), проаналізувати всі наявні обмеження щодо забудови, межі червоних та блакитних ліній, інженерно-геологічні умови, наявні санітарно-захисні зони, історичні ареали, дослідити вимоги ДБН та ДСТУ щодо забудови території тощо. Також важливо оцінити, чи зможе забудовник реалізувати конкретний запланований будівельний проєкт за наявної містобудівної ситуації, які є перешкоди в реалізації будівельного проєкту, які дії необхідно вчинити і які додаткові витрати понести, щоб ці перешкоди подолати.

Часто на практиці після отримання висновків аудиту намірів забудови ідея інвестувати в земельну ділянку чи інший об'єкт нерухомого майна відпадає, оскільки бажаний проєкт реалізувати за наявних умов неможливо, і будівництво стає інвестиційно непривабливим, адже тягне за собою значні додаткові витрати.

Вибір правильної фінансово-юридичної моделі будівництва

У більшості випадків фінансування будівництва на початковому етапі відбувається за власні кошти забудовника, а в подальшому — за кошти, залучені від покупців, які інвестують у нерухомість на етапі її будівництва.

Із прийняттям Закону України «Про гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, які будуть споруджені в майбутньому» юридична модель фінансування будівництва суттєво змінилася, у зв'язку з чим необхідно правильно визначитися щодо схеми фінансування, врахувавши всі нюанси. Зокрема, вибір моделі фінансування шляхом продажу майбутніх об'єктів нерухомості суттєво впливає на процес проєктування й отримання дозвільної документації на будівництво, потребує виокремлення в проєктній документації окремих складових частин об'єкта та реєстрації спеціальних майнових прав на них. Із практики можемо запевнити, що такі дії потребуватимуть значного часу (кілька місяців) та додаткових коштів на проєктування.

Юридичний супровід усіх будівельних процесів

Важливо також забезпечувати юридичний супровід усіх будівельних процесів, починаючи від укладення договору на розробку проєктної документації та закінчуючи введенням об'єкта в експлуатацію. Важливо, щоб кожен договір (проєктування, авторський нагляд, технічний нагляд, поставка матеріалів та обладнання, під'ряд, розробка дизайн-проєкту, інжинірингові послуги тощо) містив юридичні гарантії для обох сторін договору. Правильне оформлення договірних відносин, чітке формулювання обсягу й вартості робіт, строків їх виконання забезпечує учасників будівництва від додаткових незапланованих витрат (у тому числі на судові спори).

Юридична компанія SEMBRA LAW — це профільна компанія, яка забезпечує комплексний юридичний супровід будівельних проєктів на будь-якій стадії будівництва. Наша команда має великий досвід роботи в будівельних компаніях, а тому ми знаємо, як юридично правильно забезпечити діяльність кожного учасника будівництва.

Ми покладаємося не лише на юридичні знання, адже співпрацюємо з різними фахівцями: проєктантами, інженерами-консультантами, особами, які здійснюють технічний нагляд, судовими експертами.

Це дозволяє нам забезпечувати повний юридичний супровід будівельних проєктів, починаючи з аудиту земельної ділянки та закінчуючи експлуатацією збудованого об'єкта.

KyivBuild
Ukraine

Ваш бізнес на зв'язку з усім світом

KyivBuild Ukraine

Міжнародна будівельна
та інтер'єрна виставка

14-16 лютого 2024

МВЦ, Київ, (М)Лівобережна

www.kyivbuild.com.ua

Ваш безкоштовний
квиток на виставку
за промокодом
PROFBUILD

На одному майданчику з:

Організатор:

PREMIER EXPO

тел.: +38 044 496 86 45
e-mail: build@pe.com.ua

Київський національний університет будівництва і архітектури: ЛЮДИ, ЯКІ ФОРМУЮТЬ ТА БУДУЮТЬ МАЙБУТНЄ

Вища освіта в Україні стикається з новими викликами, спричиненими війною. Це призвело до проблем із безпекою офлайн-навчання, зменшення кількості претендентів на здобуття вищої освіти, скорочення фінансування галузі. Відповідно, деякі університети були вимушені адаптуватися, переглядаючи структурний розподіл факультетів та кафедр, а також переглядаючи штатну політику ВНЗ.

Київський національний університет будівництва і архітектури (КНУБА) є одним з університетів, який успішно адаптується до воєнних реалій. Цей провідний вищий навчальний заклад України спеціалізується на підготовці фахівців у галузі будівництва й архітектури. Протягом кількох десятиліть університет значно розширився та модернізувався — з'явилися нові факультети й інноваційні спеціальності. Зараз у КНУБА працюють понад 1700 співробітників. Випускники цього ВНЗ визнані та активно працюють не тільки в Україні, а й у багатьох країнах світу. Університет відіграє важливу роль у відбудові та формуванні майбутнього України.

Петро Мусійович Куліков, ректор КНУБА, є Заслуженим працівником освіти України, доктором економічних наук, професором. Він має неординарний досвід керівництва в системі освіти й активно працює у потрібному напрямку, мобілізуючи колектив університету. Його власний приклад стимулює інших до активної роботи та самовдосконалення у сфері управління та науки. Петро Мусійович зміцнює

та розвиває матеріально-технічну базу, організаційну структуру і кадровий потенціал КНУБА. «Початок кар'єри для кожної людини великою мірою залежить від репутації університету, в якому вони навчалися. Роль КНУБА у підготовці спеціалістів, здатних не тільки вирішувати технічні та технологічні завдання, а й працювати у сфері управління, інформаційного забезпечення та правової підтримки містобудівної діяльності на всіх рівнях державного управління, не можна переоцінити. Кадровий потенціал КНУБА є ключовим фактором, який впливає на якість освіти та підготовку кваліфікованих фахівців у будівельній галузі як в Україні, так і за її межами. Це місце,

де збираються найяскравіші розуми країни, щоб разом працювати над вирішенням складних проблем сучасності», — наголошує Петро Мусійович.

Київський національний університет будівництва і архітектури пишається своїм висококваліфікованим науково-педагогічним складом, до якого входять викладачі світового класу. Ці вчені, лідери та інноватори присвячують своє життя розвитку науки, освіти і студентського життя в Україні. Їхні досягнення визнані на національному та міжнародному рівнях. Колектив КНУБА складається з молодих вчених та педагогів, а також досвідчених фахівців із великим стажем, деякі з яких працюють в університеті понад пів століття. КНУБА підтримує наступність поколінь: більшість керівного складу факультетів самі є випускниками цього університету. Це свідчить про глибоку прив'язаність до університету та його традицій.

Петро Лізунов, завідувач кафедри будівельної механіки КНУБА, директор НДІ БМ КНУБА, доктор технічних наук, професор, пройшов шлях від студента до проректора альма-матер. Нині заступник голови спеціалізованих вчених рад захисту дисертаційних робіт має у своєму науковому доробку понад 200 наукових праць, серед яких 13 монографій, 7 підруч-

ників і 6 навчальних посібників. Наразі вчений є головним редактором науково-технічного збірника «Опір матеріалів і теорія споруд». Його дослідження у сфері комп'ютерного моделювання динаміки систем твердих і деформівних тіл при складному русі, а також створення програмного забезпечення для вирішення інженерних завдань відіграли важливу роль у розвитку КНУБА. Його праця та відданість своїй професії є важливим прикладом для всіх студентів і викладачів університету. Про-

фесор П. Лізунов очолює школу з будівельної механіки, в якій за весь період існування захищено понад 200 кандидатських та докторських дисертацій.

Інноваційний підхід у КНУБА зосереджений на ключових концепціях педагогічної інноватики. Він охоплює нові методи навчання, технології та процеси. Цей підхід вимагає нових професійних компетенцій і змін у професійній підготовці. Фахівець XXI століття — це інноваційна особистість, яка здатна до творення, впровадження та використання педагогічних інновацій.

Олександр Приймак, завідувач кафедри теплотехніки і декан факультету інженерних систем та екології КНУБА, доктор технічних наук, професор, має почесне звання «Заслужений діяч науки техніки України». Він ініціював створення та розвиток у КНУБА нових актуальних науково-практичних напрямів, таких як енергоресурсоефективні системи життєзабезпечення; водокористування

(технології, споруди, менеджмент); екологічна безпека та природокористування. Постійно працює над суттєвим збільшенням кількості та підвищенням якості міжнародних наукових заходів, рівнем міжнародного визнання наукових досягнень українських вчених. Є організатором і науковим керівником науково-дослідної лабораторії енергоефективних систем життєзабезпечення та щорічних міжнародних науково-практичних конференцій «Енергоінтеграція» та «Екологія, Ресурси, Енергія».

Викладачі КНУБА не просто передають знання студентам, а й активно займаються науковою роботою, що передбачає розробку передових технологій та методик. Їхній внесок у науковий прогрес та інноваційність — значний. Вони також працюють над створенням інноваційних проєктів, що сприяють розвитку університету та підвищенню якості освіти. Це підкреслює їхнє бажання забезпечити студентам найкращі можливості для навчання та розвитку.

Вадим Куцевич, завідувач кафедри архітектурного проєктування цивільних будівель і споруд КНУБА, доктор архітектури, професор, Заслужений архітектор України, — приклад визначного архітектора, художника, вченого, педагога та експерта. Вадим Володимирович, автор понад 200 проєктів у сфері містобудування та архітектури, зробив значний внесок у розвиток основних ДБНів України.

Його кафедра активно працює над впровадженням Національної стратегії створення безбар'єрного простору України та розробляє вибіркові дисципліни для магістратури. На кафедрі також реалізували низку інноваційних проєктів, зокрема реконструкцію студентської їдальні КНУБА та унікального територіального кластера Emerland. Очолювана Вадимом Куцевичем кафедра брала участь у конкурсі на проєкт президентського дослідницького університету у Києві.

Київський національний університет будівництва і архітектури активно розвиває міжнародні зв'язки, співпрацюючи з провідними науковими, освітніми та виробничими організаціями з різних країн світу. Ця співпраця

спрямована на обмін досвідом та впровадження новітніх технологій в українську будівельну галузь і суміжні сфери, та дозволяє КНУБА залишатися на передовій наукових досліджень та інновацій.

Катерина Пушкарьова, завідувачка кафедри будівельних матеріалів КНУБА, доктор технічних наук, професор, на основі власних наукознавчих та методологічних досліджень у рамках співпраці КНУБА з Польською академією наук організувала взаємодію між своєю кафедрою та кафедрою будівництва та архітектури Політехніки в м. Кельці. Завдяки цій співпраці було опубліковано спільну монографію «Material

science for designers of architectural environment». З огляду на високий ступінь пошкодження інфраструктури та житлового фонду українських міст унаслідок воєнних дій КНУБА та фірма МС «Баухемі» сприяли створенню матеріальної бази та освітньої програми з напрямку «Відновлення та захист залізобетонних конструкцій».

Організаційна робота викладачів КНУБА є важливою частиною їхньої діяльності. Вона передбачає різноманітні види діяльності, які спрямовані на підвищення якості освітнього процесу та створення комфортних умов для студентів.

Володимир Гоц, доктор технічних наук, професор, декан будівельно-технологічного факультету КНУБА, заслужений працівник освіти України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, бере активну участь у відновленні матеріально-технічної бази університету. У гуртожитку №2, у якому проживають студенти будівельно-технологічного факультету, для дотримання норм безпеки було виконано

ремонт укриття. Крім того, під керівництвом вченого було розроблено стандарти освіти України для підготовки бакалаврів і магістрів за кількома спеціальностями, а також створено навчально-виробничий комплекс «Київбудіндустрія».

Основне завдання викладачів університету під час війни — надання освітніх послуг, орієнтованих на розвиток і швидке впровадження прогресивних технологій в інженерні системи життєзабезпечення; виховання у студентів стійкості до небезпечних викликів та працелюбності в досягненні цілей навчання; отримання раціональних результатів наукових досліджень для швидкого впровадження у виробничо-військову практику; організація освітньо-наукових заходів для зміцнення оборонної здатності держави.

Викладачі КНУБА є прикладами співпраці вчених для відбудови України, вирішення складних проблем і створення кращого майбутнього для всіх нас. Вони реалізували сотні містобудівних та архітектурних проєктів, опублікували тисячі наукових робіт, що свідчить про їх значний внесок у науку та освіту України. Їхній досвід відіграє важливу роль у підготовці студентів до викликів сучасного світу, забезпечуючи високоякісну освіту. КНУБА пишається своїми викладачами та вдячний за їхній внесок у розвиток університету і країни загалом. З такими викладачами майбутнє України в надійних руках.

Архітектура безпеки: шкільні укриття

Під час організації укриттів у школах фахівці стикаються з низкою викликів. У цій статті ми аналізуємо нормативи, статистику та сучасні підходи до облаштування укриттів. Експерти розповідають про вимоги до сучасних захисних споруд, а школа Midgard у Києві ділиться досвідом успішної реновації свого укриття

Освітній процес в Україні нині організовано за трьома формами навчання: очною, дистанційною або їх поєднанням (змішаним режимом). Одним із ключових елементів безпеки очного навчання є належне облаштування шкільних укриттів, які мають слугувати захистом у надзвичайних ситуаціях.

Першими у 2022 році методичні рекомендації для надання методичної допомоги місцевим органам виконавчої влади у сфері обстеження та облаштування найпростіших укриттів у закладах освіти розробила Державна служба України з надзвичайних ситуацій. За інформацією Міністерства освіти і науки України, станом на кінець осені 2023 року лише 79% закладів освітнього сектору могли безпечно продовжувати освітній процес у режимі офлайн. Позитивна ситуація із захисними спорудами спостерігалася в 7 областях: Закарпатській, Івано-Франківській, Львівській,

Тернопільській, Сумській, Чернівецькій, Київській. У регіонах, які розташовані найближче до лінії зіткнення, ситуація з укриттями дещо гірша, ніж у середньому по державі.

«За інформацією місцевих органів влади, загалом в Україні обліковано 60 560 укриттів. З них придатними до використання є понад 50 тис., що дає змогу забезпечити захист приблизно половини населення країни», – розповів директор Департаменту організації заходів із цивільного захисту Державної служби з надзвичайних ситуацій Віктор Вітовецький.

Нагадаємо основні вимоги до укриттів:

- укриття доцільно розташовувати у складі основної будівлі;
- укриття мають розміщуватися у підвальному (підземному) приміщенні, на цокольному поверсі навчального закладу;
- загальна норма щодо площі укриття становить 0,6 м на одну людину, рекомендація ДСНС – у приміщенні має бути по 1 квадратному метру на кожну дитину чи вчителя;
- висота стелі має бути не менше, ніж 1,7 м;
- в укритті має бути не менше двох евакуаційних виходів;
- укриття не можна розміщувати поруч із великими резервуарами, які містять небезпечні хімічні, легкозаймисті, горючі та вибухонебезпечні речовини;
- укриття має бути забезпеченим електрикою, штучним освітленням, системами водопроводу та каналізації;
- в укритті має бути примусова або природна вентиляція;
- зовнішні конструкції, несучі та зовнішні стіни й перекриття будівлі мають бути виготовлені із залізобетону, цегли або інших кам'яних матеріалів.

Детальніше з рекомендаціями щодо організації укриття можна ознайомитися на сайті Міністерства освіти і науки.

Цього року Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України (Міністерство відновлення) затвердило будівельні норми та стандарти, які встановлюють вимоги до проектування шкіл, дитсадків, лікарень, житла. З 1 листопада 2023 року набули чинності нові будівельні

норми для будівництва захисних споруд цивільного захисту (ДБН В.2.2-5:2023). Команда Міністерства відновлення розробила «Практичний посібник з проектування укриттів у закладах дошкільної та загальної середньої освіти». У посібнику деталізуються вимоги до спеціалізованих укриттів. До них належать сховища та протирадіаційні укриття, а також споруди подвійного призначення.

Як повідомила секретарка Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Наталя Піпа, будівництво, оновлення та обладнання укриттів залишається пріоритетними напрямками розподілу освітнього бюджету. У 2024 році на це планують витратити 2,5 млрд грн.

Згідно з минулорічним аудитом освітніх закладів за видами укриттів у закладах освіти переважають найпростіші укриття (65%), захисні споруди цивільного захисту становлять 17%, сховища в спорудах подвійного призначення – 13%. У закладах освіти, де немає можливості облаштувати укриття в підвальних приміщеннях, планують розміщувати сховища на території школи.

Є низка факторів, які впливають на те, чому не всі школи в Україні обладнані укриттями.

- Фінансування. Навіть заходи щодо обладнання та приведення у готовність наявного укриття, не говорячи про спорудження нового, потребують значних капіталовкладень. Іноді фінансування для укриття надходить із запізненням.
- Планування. Спорудження та облаштування укриття вимагають значного проектування, узгодження та будівництва.
- Час. Ремонт або спорудження укриття можуть потребувати багато часу. Наприклад, деякі школи почали ремонт укриття лише за кілька тижнів до 1 вересня, а хтось був вимушений продовжувати ремонт і після початку навчального року.
- Стандарти для укриття. Укриття повинні відповідати певним стандартам, що стосуються їх розташування, обладнання та безпеки.
- Конфлікт інтересів. Іноді виникають конфлікти інтересів між потребами безпеки та іншими потребами громади.

Найдоступнішим способом швидкого облаштування укриття на сьогодні залишається реновація. Вона має низку переваг: економія ресурсів, енергоефективність, соціальна інтеграція, екологічність, економічне зростання та покращення іміджу району. Один із прикладів успішної реновації демонструє освітня територія Midgard, яка розташована на території Національного комплексу «Експос-центр України» (ВДНГ).

Головний корпус школи розташований у павільйоні, який у минулому був присвячений досягненням будівництва радянської епохи. На початку оренди будівлі в цьому занедбаному приміщенні зберігалися макети квартир, які раніше використовували кіностудії як декорації. За словами керівництва, ця монументальна залізобетонна споруда вже є відносно стійкою до зовнішніх впливів і здатна витримувати навантаження та вібрації. В оригінальному проекті цього приміщення було передбачено бомбосховище, обладнане санвузлами та додатковим виходом. Цей функціонал дозволив швидко адаптувати його для потреб сучасного укриття. Реновацію було розпочато одразу після початку повномасштабного вторгнення у 2022 році. До того часу приміщення використовували як склад. Укриття має загальну площу 600 кв. м. Для адаптації цього простору до потреб дітей у разі тривалого перебування було проведено комплексний ремонт. Зокрема, школа встановила нову сучасну вентиляційну систему. Враховуючи досвід минулорічних блекаутів, до централізованого електропостачання було додано автономне за допомогою промислового генератора. Школа також запустила автономну твердопаливну котельню, яка забезпечує опалення всієї будівлі, у тому числі й укриття. Це дає змогу підтримувати комфортну температуру в приміщенні незалежно від зовнішніх умов. Комфортна меблі, якими обладнано приміщення, були розписані самими дітьми. Додатково школа забезпечила доступ до інтернету, що дає учням змогу продовжувати навчання в режимі онлайн. Нещодавно було обладнано ігрову кімнату з новими PlayStation та великими інтерактивними панелями. Такі зони відпочинку допомагають дітям зменшити рівень стресу під час перебування в укритті. Керівництво школи підкреслило важливість регулярного проведення тренувань з евакуації та оновлення запасів.

Незважаючи на те що облаштування укриття потребує значних вкладень та планування, це є інвестицією, яка варта зусиль. Адже це заходи для потенційного зниження ризику для життя та здоров'я учасників освітнього процесу.

До будівництва та облаштування укриттів, окрім громад та шкіл, долучаються й органи місцевого самоврядування, будівельні компанії та міжнародні організації. Заходи безпеки, такі як облаштування шкільних укриттів, є важливими складовими будь-якої стратегії забезпечення безпеки в освітніх закладах. Школи та інші освітні установи продовжують працювати над удосконаленням своїх укриттів. Це дасть змогу забезпечити безпеку дітей і педагогічних працівників, а також проводити очне навчання там, де це можливо.

«Penetron Україна»: підсумки року

Коли торкнешся дна ногами, тільки від тебе залежить, втопитися чи відштовхнутися від нього на поверхню. 24 лютого 2022 року вся Україна відчула дно ногами: здавалося, що це кінець, що далі тільки руйнації, зuboжіння і смерть. Смерть стала синонімом до Життя, життя в Україні. Тоді не вкладалося в голову, як таке могло статися з нами: народом, який НІКОЛИ не починав війн і не мав територіальних або культурних претензій до будь-кого. Як могли так підло, посеред ночі вдертися до теплих снів наших дітей...

Але ж ми — українці, а українці не вміють коритися долі! Ми встали на захист себе, своєї держави, свого майбутнього. Того майбутнього, яке хочемо МИ для себе і своїх дітей. Мільйони пішли воювати на полі бою, мільйони лишилися воювати в тилу — воювати із невидимими помічниками смерті: страхом, зuboжінням, апатією!

Ми змогли! Ми втримали себе від розпачу і фрустрації! Працює малий і великий бізнес, працює економіка держави. Наша компанія не є винятком. 24 лютого 2022 року землю вибили з-під наших ніг двічі: війною як такою та повним крахом бізнесу, що був заснований на співпраці із представниками «запоребрікового» світу — світу темряви, безумства та смерті.

Усі ми, представники 20 офісів, опинилися на тому самому дні: втопитися або відштовхнутися. І ми вибрали другий варіант. Те, що бізнес у минулому мав стосунок до агресора, не робить його автоматично причетним до зла. Ніхто не міг подумати, що там, «за поребріком», таке мракобесіє.

Бачить Бог, американці в 1991 році не думали, що може статися таке, коли будували в них завод для постачання продукції в держави пострадянського світу. Саме тому нами було прийнято рішення звернутися до Головного офісу в США із пропозицією про співпрацю між Україною та США і прямі поставки продукції з основного заводу в Алентауні, Пенсильванія.

Незважаючи на всі проблеми 2022 року, ми змогли налагодити безперебійне постачання товарів на територію України і увійшли у 2023 рік у повній бойовій готовності до Відбудови.

Хоча продукція і не нова, проте ми вирішили повністю оновити доказову базу її ефективності, всі сертифікати та альбоми технічних рішень. Ми уклали договори із провідними науковими інституціями України — НДІБК, ДЕРЖДОР-НДІ, Інститут громадського здоров'я ім. Марзеева — для всебічного дослідження та аналізу ефективності нашої продукції. Наразі ми маємо низку протоколів, що підтверджу-

ють абсолютну безпечність нашої продукції для людини та екології в цілому, а також її високу ефективність. Крім того, спільно із НДІБК ми розробили готові технічні рішення для всіх учасників будівельного ринку, що дозволить правильно та швидко імплементувати сучасні технології в будівельний процес.

Такий підхід дав нам змогу вийти за основними позиціями на 70% від показників довоєнного, але карантинного часу. Також ми вивели на ринок кілька абсолютно нових продуктів.

Наші американські партнери дуже дивуються силі духу українського народу, адже для них і досі не зрозуміло: як можна будувати тоді, коли постійно з неба сипляться «подарунки»? Як можна інвестувати з ризиком втратити все, і то за секунду? Їм здається, що потрібно десь далеко бігти і сидіти там тихо. Виглядає так, ніби вони інколи навіть бояться питати, як ми... Але якщо всі побіжать, то хто буде відбудовувати Україну, хто будуватиме майбутнє для наших дітей?

Наразі проблем менше не стає: до воєнних дій додаються ще й логістичні труднощі. Черги на кордоні значно збільшують час доставки і її вартість. Але ми тримаємо ціни на товар, а для особливих об'єктів пропонуємо найнижчі ціни. Адже відбудова держави — це не про гроші, це про громадянську відповідальність.

Таке бачення підтримує і вся команда представників бренду Penetron в Україні та за її межами. Жоден із наших дилерів не покинув країну, всі компанії працюють. Усі тут, щоб будувати наше спільне майбутнє.

За це ми хочемо подякувати їм усім від щирого серця.

Всім колегам хочемо побажати в новому році перемоги, здійснення мрій, досягнення нових цілей та успіхів у всіх починаннях!

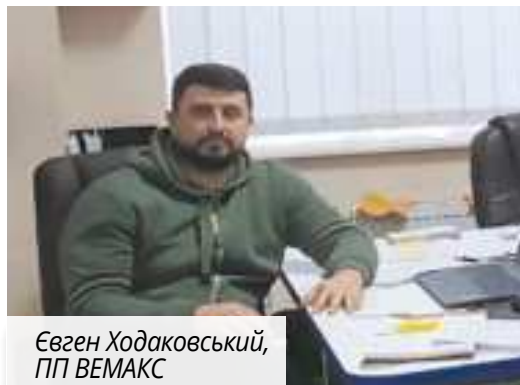
 *Ольга Ворона,
директорка «Penetron Україна»*

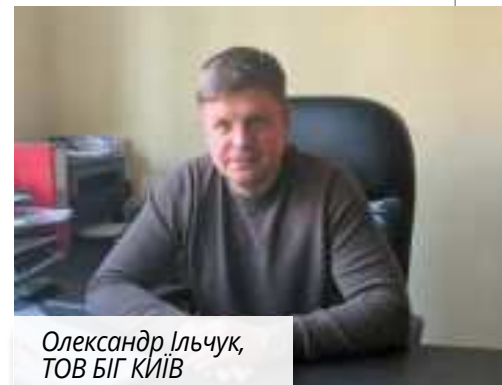
Дилери «PENETRON Україна»:

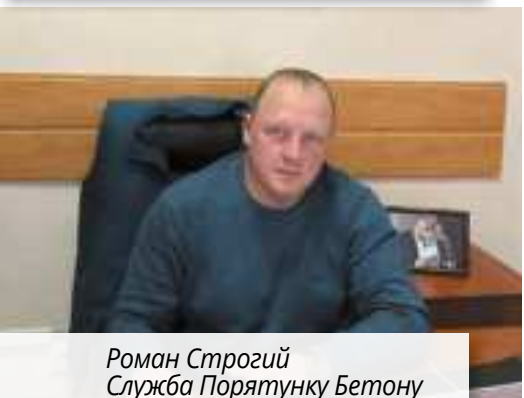
*Богдан Штокало, ТОВ Служба
Порятунку Бетону Плюс*

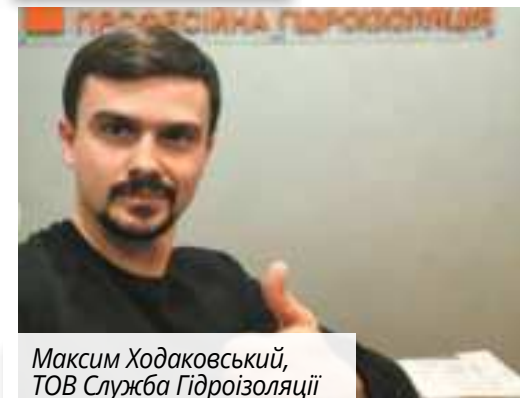
*Євген Ходаковський,
ПП ВЕМАКС*

*Олександр Ільчук,
ТОВ БІГ КИЇВ*

*Роман Строгий
Служба Порятунку Бетону*

*Максим Ходаковський,
ТОВ Служба Гідроізоляції*

*Іван Слєпко
ФОП СЛЕПКО*

BUDMIX 2023

фото: www.freepik.com

Другий рік поспіль щорічна конференція для учасників ринку СБС, архітектурних покриттів та фасадів виробників сучасних будівельних сумішей BUDMIX проходить в умовах воєнного часу. Але, як завжди, ділова програма заходу була сфокусована на тенденціях ринку будівельних сумішей України, організації ефективного маркетингу та збуту, технологічних рішеннях для рентабельного виробництва будівельних сумішей.

Трансформації та нові можливості

Цього разу BUDMIX проходила 8-9 листопада в Києві, де зібрались експерти з усієї України. Перша сесія була присвячена питанням трансформації ринку, ринкового нагляду за продукцією на її відповідність Закону України «Про надання будівельної продукції на ринку» та клієнтським очікуванням.

Андрій Боровський, керівник маркетингу будівельних сумішей Хенкель Баутехнік «Україна», під час презентації на тему: «Ринкова трансформація чи турбулентність?» зробив кілька висновків, які стосувалися будівельної галузі загалом та сегмента сучасних будівельних сумішей (СБС) зокрема:

— Сьогодні більшість компаній притримують гроші на рекламу, але використовують їх інакше. Адже є волатильність попиту, ціни значно зросли, а потреби знизилися. Тож серед першочергових за-

вдань бізнесу — налагодити продаж продукції, щоб вона не затримувалась на складі і не довелося заморожувати активи. На жаль, серед реалій сьогодення, які впливають на бізнес: велика кількість окупованих територій, часті обстріли, закриття частини маленьких бізнесів тощо.

Відповідно, відбулася зміна комунікації. Якщо на початку повномасштабного вторгнення всі намагались заохотити купівлю товару акціями з приписом на кшталт «від покупки ... частина на ЗСУ», то зараз така хвиля почала спадати, хоча ситуація на фронті не змінилась на краще. Навпаки, саме зараз час бізнесу стати надійним тилом і робити все для того, щоб наблизити перемогу.

Щодо маркетингу, то, з урахуванням зменшення бюджету, зараз креатив має переважати. Так, якщо ми подивимось на порівняльну таблицю розподілу реклами та її бюджетів у різних джерелах, то побачимо, що падіння у 2022 році було колосальним, але ніхто не поспішає виділяти знову такі обсяги коштів на рекламні кампанії, як до 2022 року.

Серед позитивних моментів — дедалі більше компаній переходять на цифрову рекламу, не друкують каталоги, а роблять їх в електронному вигляді.

Окремо хотілось би зупинитись на акції від Хенкель Баутехнік «Україна». Це можливість отримати часткове відшкодування коштів (до 20 тис. грн.), витрачених на ремонт житла, яке зазнало пошкоджень унаслідок бойових дій, купуючи продукцію ТМ Ceresit. Ми вже змогли допомогти більше ніж 200 родинам. При цьому це дійсно чистий маркетинг, без заробітку.

Отже, підсумовуючи, варто зазначити, що сьогодні треба працювати над тим, що потрібно буде завтра. Це свого роду трансформації, які відкривають нові можливості. Наприклад, варто замислитись над тим, що зараз відбувається зменшення показника робочої сили як в кількісному вимірі, так і в якісному. З урахуванням цього продукція має бути простіша у використанні, але при цьому не має втрачати якісні характеристики. Інший виклик — менше

Рекламний медіа ринок, показники 2021-2022 рр. та прогноз на 2023 р., млн грн.

	Підсумки 2021 року, млн грн.	Підсумки 2022 року, млн грн.	Відсоток зміни 2022 р. до 2021 р., %	Прогноз на 2023 р., млн грн.	Відсоток зміни 2023 р. до 2022 р., %
ТБ-реклама, загалом всього	13642	2604	-81%	3780	45%
Цифрове ТБ	n/a	n/a		200	
Реклама в пресі, загалом	1599	342	-79%	345	1%
ООН медіа, загалом	4098	1756	-57%	2653	51%
Радіореклама, загалом	855	333	-61%	555	67%
Реклама в кінотеатрах	26	2	-92%	n/a	
Digital (Internet) Media реклама	12833	7190	-42%	8628	20%
Загалом рекламний медіаринок	33053	12227	-63%	16161	32%

робочої сили, значить, буде більше механізації. Відповідно, зросте потреба в продукції цього спрямування тощо.

Оксана Марусич, експертка з бізнес-аналітики компанії KANTAR, досить детально розглянула клієнтські очікування на ринку будівельних матеріалів, нові виклики та можливості:

— Україна нині проходить важкі часи, тож не дивно, що згідно з опитуванням 62% українців вимушені відмовитися від багатьох життєвих планів, а 58% вважають, що економічне становище не буде покращуватись.

Якщо ж подивитись на ТОП-обставини, які турбують українців, викликають занепокоєння і визначають поведінкові патерни в нових реаліях, то на першому місці стоїть зростання цін на продукти харчування. Це турбує 72% респондентів. Далі йдуть збільшення вартості комунальних послуг (55%) та зростання інфляції (26%).

Щодо впливу війни на ринок будівельних матеріалів, то першопричиною усіх змін у поведінці клієнтів є зниження доходів. На другому місці — значне підвищення цін на матеріали та роботи.

Але, як показують дослідження ринку, під час вибору будівельних матеріалів пріоритет надається економічності. Тобто максимум характеристик за мінімум коштів. Не менш важливою для споживачів будматеріалів є популярність брендів. І тут збільшується орієнтація на те, що купують знайомі, родичі тощо. Потім йдуть такі параметри, як довговічність і надійність. Люди продовжують робити ремонти на роки, тому для них важливо, щоб все протрималось років 10 як мі-

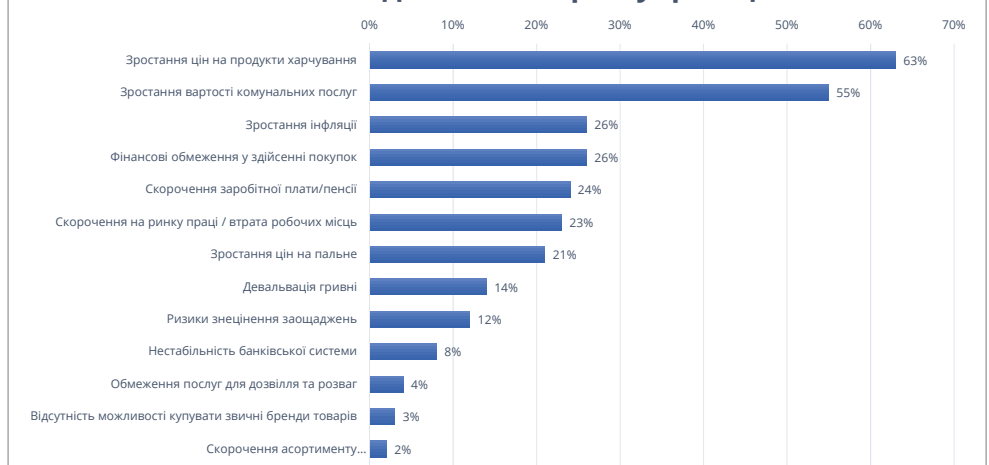
німум. Також набирає обертів і стає більш вагомим показником енергоефективність. Особливо це питання набирає змістовності для матеріалів, які використовуються для зведення стін коробки. Замикає цей ланцюг пріоритетів екологічність, тобто продукти «без хімії».

Як бачимо, всі намагаються економити, відповідно, шукають різні шляхи. Якщо дивитись на будівництво на рівні проекту, то, приміром, спостерігається зменшення житлової та загальної площі житла і поверховості. Так, якщо раніше будували таунхауси площею 180-200 м², то зараз середнє замовлення становить 80-100 м². При цьому намагаються розширювати площі за рахунок добудов до вже наявного будинку.

На рівні матеріалів економія витрат відбувається за рахунок використання:

- газоблоку як більш дешевого стінового матеріалу;
- дерев'яного переkritтя як альтернативи залізобетонним;
- цегли лише для зовнішньої сторони фасаду (декоративний ефект);
- більш дешевих варіантів зовнішнього утеплення.

ТОП обставини 2023 року, що визначають поведінкові патерни українців

На рівні підрядників (для B2C) відбувається пошук більш дешевої пропозиції, розділення робіт між кількома спеціалізованими підрядниками і навпаки — робота з «універсалами». Тобто близько 80% респондентів відповіли, що шукають різних підрядників на різні види робіт, і все менш затребуваною стає робота «під ключ».

Говорячи про пошук шляхів економії витрат на рівні технології, тут спостерігається використання більш широкого матеріалу з метою економії на утепленні та заміна технології.

Наприклад, газоблок змінюють на сендвіч-панелі на металевому каркасі.

Але, незважаючи на економію, аудиторія не готова відмовлятися від комфорту. Паралельно з економічністю зростають запити на інновації, які полегшують наш повсякденний спосіб життя. Наприклад, за оцінками експертів, у 2023 році кількість запитів на концепцію «розумний дім» зросла в 2,5 рази. По-перше, люди стають більш технологічно обізнаними, по друге — ці технології стають більш доступними для широкого кола населення.

Що робить бренди значущими під час вибору будівельних матеріалів? Для врахування довгострокової перспективи варто брати такі показники, як відмінність, помітність та значущість. При цьому під відмінністю мається на увазі розуміння, наскільки бренди вирізняються серед інших чимось унікальним та чи сприймаються вони як новатори. Помітність — це те, як швидко назва бренду спадає на думку та асоціюється з категорією найбільше. А значущість залежить від того, наскільки бренди створюють чіткий і послідовний емоційний зв'язок і відповідають потребам споживачів.

Варто врахувати, що для різних категорій ці показники мають різний вплив. Але якщо конкретно подивитись по ринку будівельних матеріалів, то клієнти орієнтуються як на ринкові фактори (45%), так і на бренд (55%).

Фактори впливу на рішення пр вибір будівельних матеріалів, %

На зростання попиту в категорії будівельних матеріалів впливають такі характеристики, як релевантність (40%), унікальність (37%) та помітність (23%).

Тобто сила бренду в цій категорії насамперед визначається релевантністю. Це вимір, у якому домінують спорідненість/привабливість марки і відповідність потребам, вказуючи на те, наскільки сильно бренди створюють емоційний зв'язок і задовольняють функціональні потреби споживачів.

На другому місці впливу — унікальність. Це вимір, у якому домінують унікальність і динамізм (встановлення трендів); вказує на те, наскільки бренди виділяються в категорії, пропонуючи те, чого інші не мають, прокладають шлях.

На третьому місці — помітність. Зараз цей показник має дещо менший вплив, але це вимір, у якому домінує обізнаність брендами; вказує на те, наскільки швидко та легко назви брендів спадають на думку споживачам, коли ті думають про категорію.

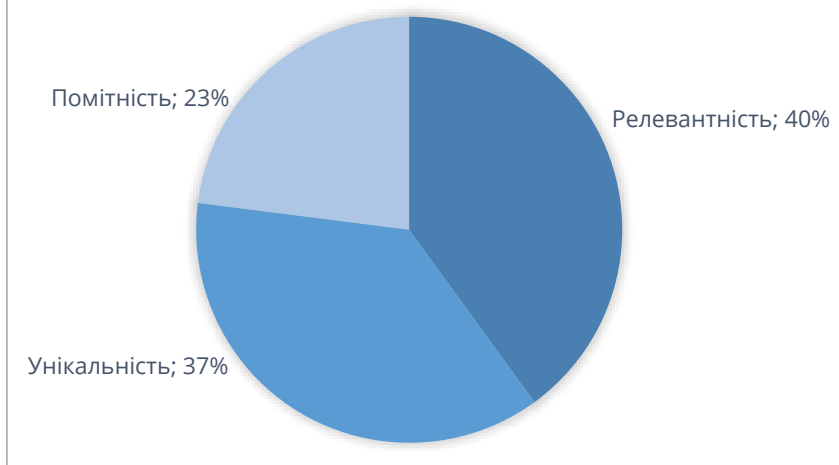
Як все ж таки приймається рішення про вибір будівельних матеріалів? На першому місці — оцінка друзів, які займалися будівництвом (57%), та огляди і поради в інтернеті (57%). На другому — відгуки в інтернеті (44%). На третьому — рекомендації виконробів і бригад (43%).

Як бачимо, інтернет — вагоме джерело інформації. Цікаво, що під час опитування 68% респондентів зазначили, що інтернет відіграє велику роль у прийнятті рішень щодо покупки товарів. При цьому 59% використовують інтернет як основне джерело пошуку інформації щодо товарів та сервісів.

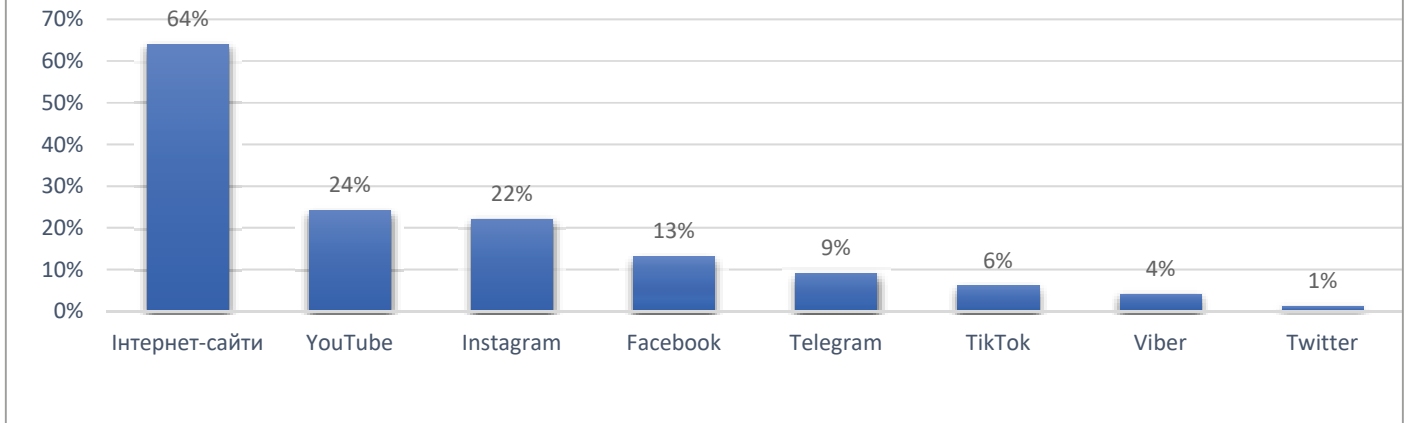
Лідерами за пошуком інформації щодо товарів і послуг є інтернет-сайти, YouTube та Instagram. Як місце здійснення покупки своє лідерство зберігають інтернет-сайти (62%), на другому місці — Instagram (25%). Але на фінальному етапі прийняття рішення все вирішують відгуки.

Також варто врахувати, що саме мультиканальність — це основа успішної комунікації з різними сегментами цільової аудиторії. Адже статистика показує, що 59% українців більшість реклами отримують з інтернету, а 41% звертають увагу на рекламу в соціальних мережах. При цьому 16% довіряють рекламі в соціальних мережах (стільки ж й ТБ), а 27% українців зазначили, що реклама в соціаль-

Сила бренду в категорії будматеріалів, %

Співвідношення платформ за пошуком інформації щодо товарів і послуг

них мережах принесла їм користь за останні 6 місяців.

На завершення хочу наголосити, що в нових реаліях надмірного інформаційного перевантаження полегшити життя — це новий тренд, який стосується як функціональності продукції, так і комунікації з клієнтами.

Наступне питання, яке розглянули учасники BUDMIX, — роль ринкового нагляду за будівельною продукцією у майбутній відбудові України. **Наталія Дюжилова**, заступниця голови Державної інспекції архітектури та містобудування, нагадала присутнім про основні положення взятих на себе зобов'язань угоди про Асоціацію між ЄС та Україною (стаття 56) та Регламент ЄС 305:

— Норми ЗУ №2698 від 2 вересня 2020 року «Про надання будівельної продукції на ринку» набрали чинності з 1 січня 2023 року. Перелік національних стандартів для цілей застосування ЗУ «Про надання будівельної продукції на ринку» затверджено Наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 18 лютого 2022 року №54 «Про затвердження переліку національних стандартів для цілей застосування Закону України «Про надання будівельної продукції на ринку».

Ці національні стандарти є ідентичними гармонізованим європейським стандартам у рамках виконання Регла-

менту (ЄС) №305/2011 Європейського Парламенту. Також сформовано перелік європейських документів з визначення прийнятності, який затверджено наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 30 травня 2022 року №87.

Тепер більш детально розглянемо декларацію показників продукції. Форма декларації показників та інструкція щодо її заповнення затверджені постановою КМУ №1458 від 23 грудня 2021 року «Деякі питання надання будівельної продукції на ринку». Починаючи з 2023 року декларація показників складається у «кабінеті виробника» в Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва та повинна містити:

- реєстраційний номер декларації — внутрішній номер;
- ідентифікаційні дані типу будівельної продукції — назва, стандарт, клас (марка), УКТЗЕД;
- використання за призначенням — де може застосовуватися продукція;
- виробник та його контактні дані — назва, адреса;
- контактні дані уповноваженого представника (за необхідності);
- система (системи) оцінки та перевірки стабільності показників будівельної продукції;
- позначення, назва, дата прийняття національного стандарту / чи європейський або національний документ з визначення прийнятності;
- найменування, ідентифікаційний код (ЄДРПОУ), номер призначеного органу (органів) з оцінки відповідності / чи органу з визначення технічної прийнятності;

Андрій Скрипник

Костянтин Салій

- номер сертифіката відповідності, термін дії / чи висновок про технічну прийнятність;
- задекларовані показники будівельної продукції — перелік та показники суттєвих експлуатаційних характеристик, позначення та назва регламентної технічної специфікації(стандарт);
- інформація — продукція відповідає задекларованим показникам, декларація видана згідно із ЗУ «Про надання будівельної продукції на ринку», виробник шляхом складення декларації бере на себе відповідальність за відповідність будівельної продукції задекларованим показникам;
- ПІБ, посада особи, яка склала та підписала декларацію (керівник з якості, начальник лабораторії, відповідальна особа);
- дата, підпис.

На відповідність продукції задекларованим показникам та усім застосовним вимогам виробник вказує шляхом нанесення знака відповідності. Але під час воєнного стану на продукцію, імпортовану з країн ЄС, нанесення знака відповідності не вимагається (достатньо знака ЄС).

Щодо заходів ринкового нагляду, до цього переліку входять:

- перевірка характеристик продукції, у тому числі відбір зразків продукції та їх експертиза згідно із секторальним планом перевірки;
- контроль стану виконання рішень про вжиття обмежувальних (корегувальних) заходів (аналіз повідомлень суб'єктів господарювання, перевірка стану виконання рішень, моніторинг результативності вжитих заходів);
- обмежувальні (корегувальні) заходи, які передбачають: а) обмеження надання продукції на ринку (приведення продукції у відповідність та тимчасову заборону); б) заборону надання продукції на ринку; в) вилучення продукції з обігу; г) відкликання продукції.
- попередження органами ринкового нагляду споживачів (користувачів) про виявлену цими органами небезпеку, яку становить продукція.

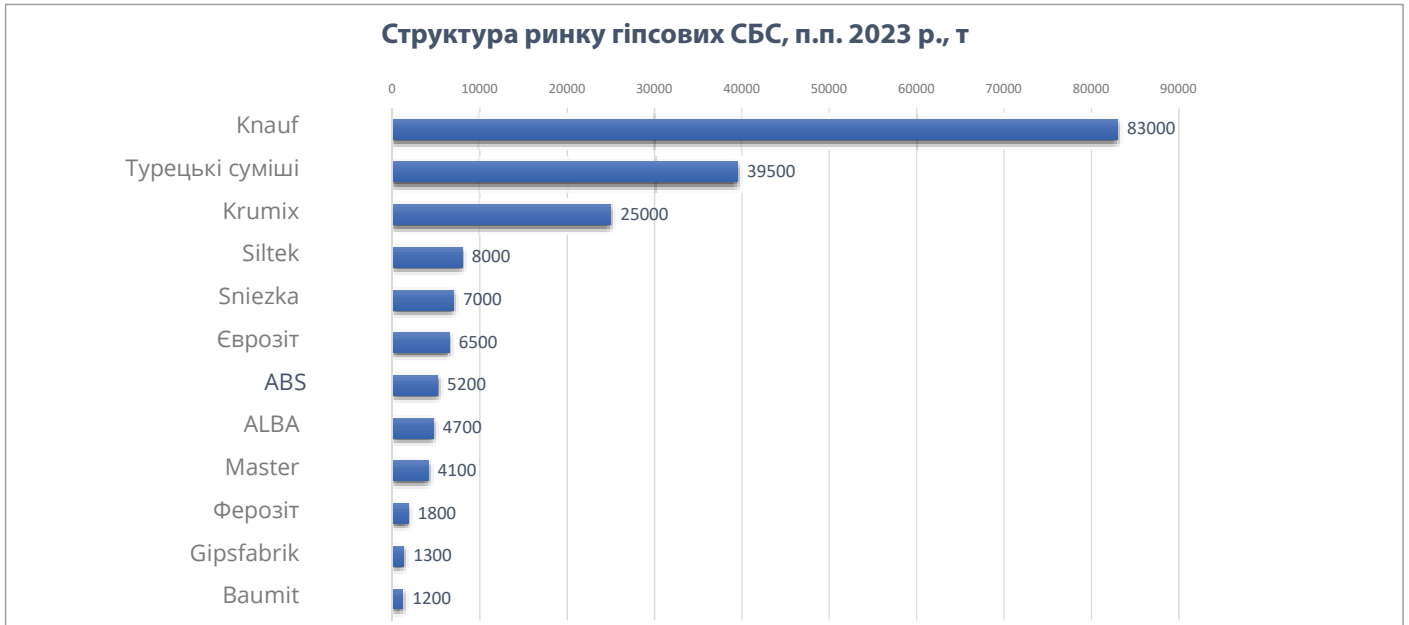
Також варто знати, що визначеними місцями проведення перевірки характеристик продукції є торговельні та складські приміщення суб'єктів господарювання; місця зберігання під митним контролем продукції, митне оформлення якої призупинено за результатами контролю продукції; а також за місцем розташування органу ринкового нагляду.

У свою чергу серед очікуваних результатів діяльності ДІАМ у сфері ринкового нагляду за будівельною продукцією варто зазначити такі:

- безпека використання будівельних матеріалів та виробів у будівництві за європейськими стандартами;
- доступ українських споживачів до якісних будівельних матеріалів, виготовлених за сучасними технологіями;
- зниження ризику придбання небезпечної продукції;
- формування довіри до національного ринку будівельної продукції;
- європейський рівень захисту прав споживачів;
- виконання зобов'язань у рамках угоди про асоціацію Україна/ЄС.

Костянтин Салій, президент Всеукраїнської спілки виробників будівельних матеріалів, та **Андрій Скрипник**, в.о. директора ДП НДІБМВ, сфокусували свій виступ на викликах великої відбудови:

— Хотілось би розпочати з поточного стану будівельної галузі. За попередніми підрахунками, втрачено близько 30% виробничих потужностей галузі, частина підприємств

«зупинена до перемоги». На сьогодні немає актуального переліку вітчизняних виробників, а рівень завантаження виробничих потужностей галузі — 10-40% (у середньому 30%). Також спостерігається дефіцит трудових ресурсів (40-80%) та зростання собівартості продукції (до 100%). Більшість підприємств перебувають у вкрай складному фінансовому становищі. На додачу є проблеми з постачанням газу та електроенергії на виробництво, логістика дуже ускладнена, перш за все залізницею, кар'єри на прифронтових та звільнених територіях потребують розмінування, на тендерах закуповується найдешевша продукція тощо.

Ще одним гальмівним фактором для будівельної галузі стали обмеження, які закладені в «ЄОселя», а саме те, що програма не поширюється на приватне будівництво, що не дозволяє багатьом виробникам реалізувати свою продукцію за її опосередкованою допомогою.

Окремо хотілось би зупинитись на питанні надання будівельної продукції на ринку. На жаль, ринковий нагляд нині заморожений; імпортна продукція заходить узагалі без випробувань; у багатьох вітчизняних виробників наявні лише санітарно-гігієнічні випробування та деякі сертифіковані за ISO; протоколи випробувань деяких випробувальних центрів не викликають довіри; 305 Регламент розрахований на сумлінність виробників; лабораторна база не повна; вартість акредитації лабораторії захмарна, а посередники не несуть відповідальності за якість продукції, яку продають.

Аналітика: оцінки експертів та гравців ринку

До другої частини ділової програми увійшли доповіді, які стосувались аналітики різних сегментів ринку СБС та ринків, які дотичні до СБС.

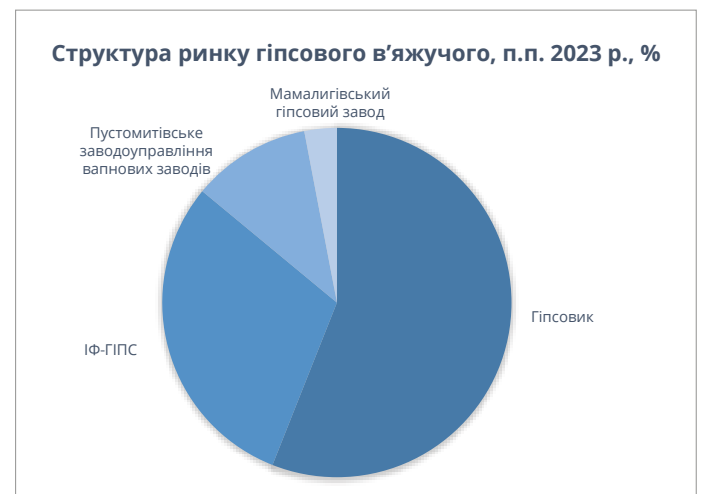
Віталій Вівчарук, комерційний директор компанії «Івано-Франківськ Гіпс», традиційно презентував аналіз ринку гіпсу та гіпсових сумішей України:

— Основну частину виробничих потужностей серед гіпсових

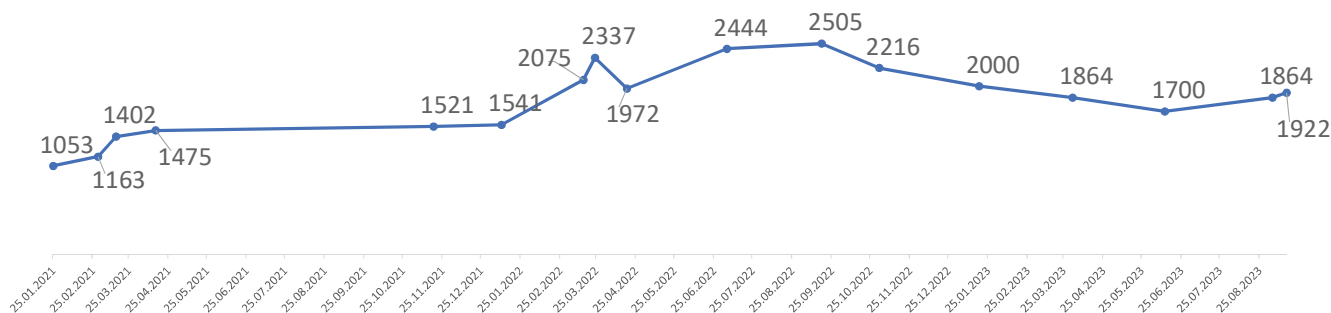
підприємств України становлять заводи, які за час існування мало модернізувалися. Так, із восьми основних гравців чотири були засновані до 1965 року. На цьому фоні добре почувалися системні компанії, наприклад, такі корпорації, як «Кнауф», які «заходили» в Україну зі значними інвестиціями. Тому, коли ми говоримо про ринок гіпсу сьогодні, важливо враховувати, що з початком війни він звузився, оскільки постраждали два виробники.

Щодо статистики, більшу частину гіпсового в'язучого на ринку займає продукція компанії «Гіпсовик». За підсумками перших шести місяців 2023 року, вона випустила на ринок 22500 т, що становить 56%. З них 5000 т — гіпс марки Г-10 та 17500 т — марки Г-5. Далі йде «Івано-Франківськ Гіпс» із часткою ринку в 30% (12200 т). Як бачимо, гіпсового в'язучого на ринку досить небагато.

Незважаючи на повномасштабне вторгнення і те, що основні виробничі потужності, які були присутні на ринку України, залишились на сході та фактично зруйновані, станом на сьогодні ринок гіпсових СБС, у принципі, заповнений. Особливого дефіциту не відчувається. Інша справа — питання вартості. Стосовно структури ринку, то лідером є Кнауф (44%). За перше півріччя поточного року вони змогли реалізувати 83000 т своєї продукції. На другому місці — турецькі суміші з часткою 21% від загального обсягу ринку. Закриває трійку лідерів продукція торгової марки Krumix із показником 13%.

Динаміка зміни цін на спінений полістирол EPS, за основу взята марка EPS 80

Трохи про перспективи: якщо скласти докупи всі проекти, які перебувають у стані реалізації, вимальовується картина, що ринок буде заповнено, і дефіциту в сумішах не буде.

Роман Захаренков, генеральний директор «Вік Буд Трейд», надав розгорнутий аналіз щодо виробництва і споживання пінополістирольних утеплювачів та проблем на ринку:

— Я нікого не здивую, якщо скажу, що у 2022 році динаміка розвитку ринку спіненого полістиролу показала негативний тренд. У 2023 році ситуація дещо покращилася, і ринок почав відновлюватись. Звичайно, він не

повернувся до показників довоєнного періоду, але це вже краще, ніж було у 2022 році.

Нагадаю, що основні виробничі потужності галузі розташовані в Київській, Івано-Франківській, Тернопільській, Рівненській, Львівській, Черкаській, Кіровоградській та Полтавській областях. Виробництва локалізовані рівномірно по всій території України.

Стосовно динаміки зміни цін на спінений полістирол EPS, то тут ми маємо досить нестійку картину. Для прикладу, візьмемо вартісні показники марки EPS 80. Як бачимо, 2021 рік йшов порівняно із стабільною вартістю на цей продукт. Потім відбувся різкий стрибок вартості вгору після 24 лютого 2022 року та поступове зниження з вересня 2022 року.

Серед основних факторів, які впливали на собівартість спіненого полістиролу EPS:

1. Подорожчання сировини — полістиролу для спінування.
2. Подорожчання логістики привозу сировини.
3. Збільшення вартості логістики доставки продукції всередині країни;
4. Ввізне мито 6,5% на сировину полістирол EPS (код товару згідно з УКТЗЕД 39031100).

Також хотілось би звернути увагу на проблемні питання галузі виробництва будівельних матеріалів для утеплення із спіненого полістиролу EPS у 2023 році:

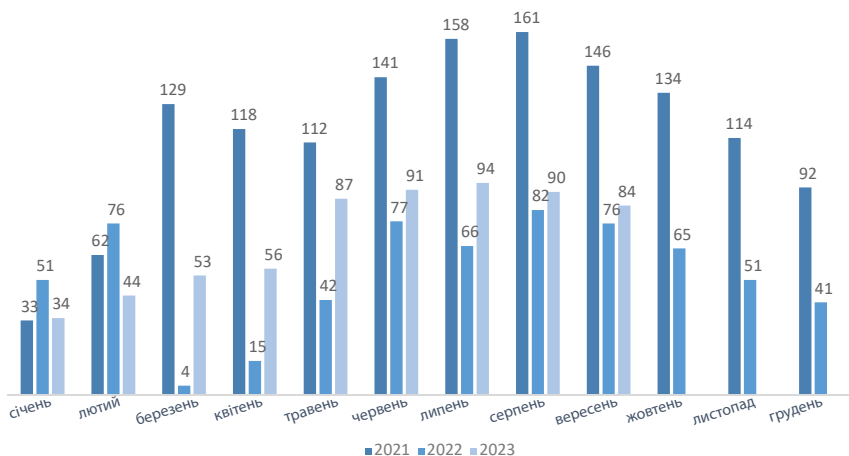
- Нестача кваліфікованої робочої сили, складна процедура бронювання наявних працівників.
- Логістичні проблеми з підвозом сировини (страйки в Польщі, подорожчання логістичних послуг перевізників та ін.).
- Блокування податкових накладних ПДВ.
- Відсутність акредитованих лабораторій для перевірки якості продукції з метою впровадження ЗУ «Про надання будівельної продукції на ринку».
- Застаріла нормативна база, яка не відповідає європейським нормам та європейській практиці. В Україні є обмеження на використання теплоізоляційних матеріалів із спіненого полістиролу EPS, які заважають від функціонального призначення будівель, тобто для утеплення будівель та споруд дошкільних закладів освіти, закладів освіти, закладів охорони здоров'я, закладів для літніх людей та ін. Європейські країни таких обмежень не мають.

І, звичайно, учасники конференції змогли ознайомитися з аналітичним зрізом по ринку СЦС. Про це розповів **Юрій Щирін**, керівник та засновник AIM:

— Завантаженість виробничих потужностей на ринку СЦС за рахунок українських покупців становить близько 35% і 45% за сухими будівельними сумішами

Динаміка ринку СЦС помісячно + прогноз, тис. т

(цементними і гіпсовими) сумарно. Для порівняння, до повномасштабного вторгнення завантаженість становила 53% (+18%) у сумішах на цементній основі і 60% (+15%) загалом по ринку.

Ринок сухих цементних сумішей практично повністю у 2022-2023 роках повторив загальну динаміку ринку будівельних матеріалів. Так, після часткової деокупації України, починаючи з травня-червня 2022 року, спостерігається зростання попиту на СЦС. Але досі залишається просідання ринку майже в два рази порівняно з показниками 2021 року. Так, порівняно з періодом до повномасштабного вторгнення нині бачимо 60% обсягу 2021 року.

Тепер давайте розглянемо структуру ринку за виробниками. Незважаючи на загальне просідання ринку, трійка лідерів не змінилася: Henkel, Polimin та Kreisel. Так само не зазнала змін структура за призначенням. Найбільш вживаними залишаються клей для плитки, ETICS та стяжки для підлоги.

Виклики воєнного часу та зміни в законодавстві

Заключна частина цьогорічної конференції мала на меті загалити нормативно-технічне регулювання галузі, а також проаналізувати основні зміни в законодавстві, які так чи інакше впливають на ринок сучасних будівельних сумішей.

Георгій Попов, аналітик Національної асоціації добувної промисловості України, свій виступ зосередив на змінах у законодавстві для надкористувачів, а також на проблемах та шляхах їх вирішення для будівельної бізнес-спільноти:

— Із прийняттям та набранням чинності з 28 березня 2023 року Закону №2805 ситуація у сфері користування надрами зазнала значних якісних змін. Нагадаємо, цим законом внесено вагомий

блок законодавчих змін до Кодексу про надра, Гірничого закону, Закону України «Про нафту і газ», над розробкою яких працювала також наша Асоціація спільно з членами Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики та природокористування і Держгеонадрами.

Закон №2805 змінив багато регуляторних норм стосовно отримання та адміністрування спеціальних дозволів на користування надрами. Так, вперше в українському законодавстві спецдозвіл стає реальним активом — з 28 березня

КОМЕНТАР ВІД ОРГАНІЗАТОРА:

СТАНІСЛАВ ЧЕРНЕНКО,
керівник BUDMIX.org:

— Конференція проходить з 2011 року, тобто уже 13-й рік. Жодного року ми не пропускали. Навіть COVID-19 не завадив нам її проводити.

Були деякі сумніви у перший рік повномасштабної війни, а саме — чи на часі. Але після опитування постійних учасників дійшли висновку, що потрібно проводити. Для обговорення вносили найбільш хвилюючі на той момент питання, зокрема розуміння поточної ситуації та оцінку найближчих перспектив.

Цього року сумнівів у потребі проведення заходу не було. Тож програму пропрацьовували з урахуванням запитів від учасників щодо тем, які їм цікаві, а також виділили окрему частину в діловій програмі змінам у законодавстві та оподаткуванні.

Резюмуючи результати BUDMIX 2023, хотілось би відзначити ту емоційність та відвертість, з якою виступали деякі спікери. Також, дивлячись на загальний запал, розумієш, що все вдалося і конференція була вдалою. Щодо загальної ситуації в галузі, радує те, що вітчизняні виробники змогли налагодити виробництво і постачання за досить короткий термін. При цьому максимально переорієнтувати сировинну базу за рахунок внутрішніх ресурсів. Не менш важливо, що трендом стає комплексний підхід у виробництві. Багато хто вже не просто виробляє одну товарну групу, а поєднує її з послугами, створюючи свою конкурентність на ринку.

Тож хотілось би побажати всім рухатись вперед та наблизити перемогу. У свою чергу розглядаємо можливість проведення ще кількох заходів для учасників ринку СБС, архітектурних покриттів та фасадів, які б були своєрідним доповненням до основної щорічної конференції.

КОМЕНТАР ВІД УЧАСНИКА:

ОЛЕНА ШЕРЕМЕТ,
начальниця лабораторії
Кам'янського цементного
заводу:

— Вперше на цьому заході, але дуже приємно опинитися серед такої кількості професіоналів галузі, в якій ми працюємо.

Під час конференції було порушено для обговорення важливі питання, зокрема введення ЗОЗ Регламенту. Адже не всі виробники ще досконало розібралися в цій темі та готові до роботи в нових умовах. Не менш цікавими були виступи спікерів щодо сировини та почальників. На жаль, цей ринок сьогодні нестабільний. Це стається як гравців, так і цінової політики. Тому в цій ситуації доречно розглядати альтернативні рішення.

Окремо хотілось би сказати про атмосферу заходу. Вона унікальна. Окрім професіоналізму, відчувається позитивне ставлення до кожного учасника. А той підхід до викладу матеріалу, який ми сьогодні бачили, перевершив сподівання. Вразила кількість інфографіки та аналітики. Це досить доречно, адже сьогодні не кожен бізнес має змогу відслідковувати зміни на ринку та мати загальну картину, щоб розуміти потреби споживачів і бачити перспективи.

Стосовно побажань на майбутні заходи, то для нас важливо, щоб організатори продовжували приділяти увагу розгляду змін у законодавстві та збільшували кількість учасників ринку сировини. Для себе сьогодні я відкрила багато тем, на які не звертала уваги, але, як виявилось, вони досить важливі у повсякденній роботі підприємства. Тож дякую організаторам за конференцію і бажаю всім нам якомога швидше зустрітися під мирним небом!

2023 року надкористувач може повністю або навіть частково відчувати за договором купівлі-продажу права на користування надрами іншої юридичній чи фізичній особі, а також вводити їх як внесок до статутного капіталу створюваних за його участю суб'єктів господарювання або як внесок у спільну діяльність.

Це значно оживлює ринок надкористування, і вже є кілька правочинів, що відбулися на ринку надкористування, адже власники неактивних ліцензій мають змогу продати їх, не ризикуючи перевести їх на «сплячі» і втратити і дозвіл, і всі вкладені інвестиції. Навпаки, зацікавлені у виході на ринок надкористування компанії мають змогу придбати вже готовий бізнес і почати роботи.

Крім того, для землевласників ділянок площею до 25 га з покладами корисних копалин місцевого значення з'явиться можливість отримати їх у користування без проведення аукціону — на основі «наскрізного» спецдозволу (тобто одразу на весь комплекс робіт — геологічне вивчення з дослідно промисловою розробкою з подальшим видобуванням) чи на видобування.

Також після 28 березня 2023 року вперше з'явилася нова можливість виділити спецдозвіл на окрему копалину

по глибині — якщо в межах ділянки є затверджені запаси різних копалин, які видобуваються відкритим способом та залягають на різних глибинах, дозволи на видобування можуть надаватися на всі копалини або на копалину, що залягає вище, із встановленням у дозволі обмеження по глибині видобування.

Ще одна важлива теза: добувна галузь досі стикається з проблемами, зокрема, і в частині видобутку будівельної сировини. На думку представників автотранспортного бізнесу, гостро стоїть питання отримання сировини для насипу доріг. У проектній документації не завжди адекватно передбачено джерела отримання матеріалів насипу та їх вартість у кошторисі. Це, у свою чергу, ускладнює, здорожчує та уповільнює виконання робіт. Асоціація наразі сконцентрувала увагу на проблемах автотранспортного будівництва — так, у частині проектної документації спільно з Українською інфраструктурною асоціацією опрацьовуються пропозиції змін до ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги» щодо удосконалення формули обрахунку фактичного об'єму ґрунту, необхідного для насипу, та затвердження галузевого розрахунку витрат ресурсів щодо витрат піску.

Костянтин Козлов, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії промислової токсикології і гігієни праці при використанні хімічних речовин ДУ «Інститут медицини праці ім. Ю.І. Кундієва НАМН України», розповів про нове санітарне законодавство та особливості оцінки безпечності будівельних матеріалів:

— 31 жовтня 2023 року замість Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» діє Закон України «Про систему громадського здоров'я».

Відповідно до Закону України «Про систему громадського здоров'я» Державні медико-санітарні нормативи (санітарні нормативи) — обов'язкові до виконання параметри безпечності середовища життєдіяльності людини та епідемічного благополуччя. Вони затверджені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, і є науково обґрунтованими на основі відповідних досліджень та аналізу ризику згідно з вимогами безпеки для життя і здоров'я людини за медичними критеріями та виражені у припустимому максимальному або мінімальному, кількісному та/або якісному значенні показника, що характеризує фактор середовища життєдіяльності, а також стан здоров'я населення за критеріями захворюваності, поширеності хвороб, фізичного розвитку, імунітету тощо, включаючи гранично допустимі концентрації, допустимі дози, максимальні рівні впливу, максимальні межі залишків, максимальні рівні вмісту, допустимі добові дози, рівні включень, часові обмеження щодо використання продукції або доступу працівників та/або населення на об'єкти після застосування небезпечних факторів, епідеміологічні показники, протиепідемічні нормативи, недотримання яких може призвести до шкідливого впливу на здоров'я людини.

Під час розгляду цього питання варто врахувати зміни та доповнення: Наказ від 06.05.2021 р. №881 «Про затвердження Змін до Гігієнічних регламентів», хімічних речовин у повітрі робочої зони»; Наказ від 10.08.2021 р. №1715; Наказ від 14.10.2022 р. №1871; Наказ від 31.01.2023 р. №188.

Другий рік поспіль досить жвавим є виступ **Людмили Кріпкої**, виконавчої директорки Асоціації «Укрцемент». Цього разу темою її доповіді стали «Кроки вітчизняних виробників щодо якості будівельної продукції. Підходи, потреби та можливості»:

— Для відповідності Закону України «Про надання будівельної продукції на ринку» кожен виробник має пройти певні етапи, щоб надати свою будівельну

продукцію на ринок:

1. Визначаємо чи підпадає будівельна продукція (далі — БП) під дію ЗУ «Про надання будівельної продукції на ринку».
2. Визначаємо регламентну технічну специфікацію, якою встановлюються вимоги до відповідної БП. Так, до регламентних технічних специфікацій входять національні стандарти та документи з визначення прийнятності.

До першої групи належать:

- Національні стандарти цілей застосування Закону, ідентичні відповідним гармонізованим європейським стандартам (Перелік №1 — Наказ Мінрегіону №54 від 18 лютого 2022 року «Про затвердження переліку національних стандартів для цілей застосування Закону України «Про надання будівельної продукції на ринку»).
- Національні стандарти для будівельної продукції, що надається на ринку та не охоплюється або не повністю охоплюється національними стандартами для цілей застосування Закону (Перелік №4 — формується за пропозиціями виробників).

До документів із визначення прийнятності входять:

- Європейські документи з визначення прийнятності (Перелік №2 — Наказ Мінрегіону №87 від 30 травня 2022 року «Про затвердження переліку європейських документів з визначення прийнятності»).
- Національні документи України з визначення прийнятності (Перелік №3 — буде формуватися у процесі створення нових типів продукції).

3. Визначаємо систему/системи оцінки та перевірки стабільності показників будівельної продукції. Для оцінки та перевірки стабільності показників будівельної про-

дукції виробник застосовує Систему, що визначена у відповідній технічній специфікації (ДСТУ EN, EAD/ETAG, національному документі України з визначення прийнятності).

4. Складаємо декларацію показників. Декларація показників складається у «кабінеті виробника» в Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва. Перелік затверджується Кабміном (відповідає додатку до Регламенту ЄС 305). При цьому функціонування Кабінету користувача ЄДЕССБ забезпечується за умови дотримання користувачами таких технічних вимог:
 - швидкість інтернет з'єднання: від 1 Мбіт/с;
 - браузер: Google Chrome (не нижче 100 версії);
 - роздільна здатність монітора: не нижче ніж 1280×720;
 - операційна система: не старіше Windows 7, рекомендовано Windows 10.

Щодо процедури створення декларації в ЄДЕССБ, то весь процес можна умовно розділити на 6 складових. Насамперед потрібно авторизуватись та створити електронний підпис відповідальної особи — це Керівник, дані якого є в ЄДР. Далі — ввести тип організації та підписанта документів у системі (Керівника).

Третя складова: створення та заповнення картки будівельної продукції. Це інформація про продукцію, призначення, код за ДК021, характеристики, торгова марка, небезпечні речовини, технічні специфікації.

Четверта складова: декларація показників будівельної продукції (будівельна продукція, система оцінки та перевірки будівельної продукції (запропонований вибір), орган з оцінки відповідності (назва і код ЄДРПОУ), реєстраційний номер (дає система кабінету), підпис та реєстрація документа.

П'ята складова: запит на внесення характеристик.

Складова №6: запит на внесення груп.

Після отримання декларації виробник має право наносити знак відповідності (маркування) на свою групу товарів та надавати будівельну продукцію на ринок.

Як бачимо, навіть попри тяжкі часи в країні, бізнес продовжує працювати та шукати вирішення проблем, які виникають. Звичайно, це не всі теми, які були висвітлені на BUDMIX 2023, але навіть, наведена вище інформація дає можливість зрозуміти загальну картину в галузі та визначити для себе певні орієнтири на майбутнє. Тож дякуємо організатором за надану можливість та вагомий внесок у розвиток ринку сучасних будівельних сумішей.

ВІТЧИЗНЯНИЙ РИНОК ЛФМ

фото: www.freepik.com

Багато гравців лакофарбового ринку очікували на сезон 2023 року. Багато хто сподівався, що він буде трохи успішнішим, ніж попередній. Сьогодні, маючи проміжні результати поточного року, можна сміливо констатувати, що прогнози гравців виправдалися, і галузь вийшла з піке. Після падіння споживання на 55% у 2022 році поточний рік показав зростання, і за 8 місяців обсяги ЛФМ збільшилися на 44%. Однак, незважаючи на таке поживлення, у галузі є свої труднощі, а точніше, нові сторони старих проблем.

ку ЛФМ були суттєво порушені через пандемію COVID-19. Але вже наступного 2021 року на тлі поживлення світової економіки ринок ЛФМ продемонстрував зростання в 4% і досяг обсягу 170 млрд дол.

За оцінками експертів, до 2026 року позитивний тренд розвитку світового ринку лакофарбових матеріалів збережеться: щорічний приріст виробництва оцінюється в 4%, при цьому приріст забезпечуватиметься переважно за рахунок країн, що розвиваються. Наприклад, в Індії приріст очікується на рівні 5,5%, у КНР — 4%, у Туреччині — 2-3%, у Саудівській Аравії — 2-3%.

Основний виробничий потенціал з випуску ЛФМ нині зосереджено в Китаї, проте посиленіми темпами відбувається нарощування виробництва ЛФМ іншими країнами Азії, передусім Індією.

Важливою особливістю світового ринку ЛФМ є його значна консолідація: на 10 виробників припадає понад 40% обсягу випуску продукції.

Світовий ринок ЛФМ: основні тренди

Серед особливостей світового ринку лакофарбових матеріалів можна назвати багатоасортиментність; високий ступінь оновлення основних фондів; чисельність виробників, що зумовлює високий рівень конкуренції та жорстку боротьбу за ринки збуту; чіткий розподіл продукції за складом і призначенням, що призводить до формування в кожному класі продукції своїх особливостей і тенденцій розвитку.

З-поміж основних тенденцій, які формують світовий ринок ЛФМ, слід виокремити такі:

- провідні гравці освоюють ринки країн, де ще немає достатнього власного виробничого потенціалу з випуску ЛФМ, але спостерігаються вищі темпи розвитку сфер споживання ЛФМ, ніж у промислово розвинених країнах;
- для збереження своїх позицій ключові гравці створюють стратегічні союзи;
- для підвищення конкурентоспроможності провідні виробники розширюють свої продуктивні портфелі шляхом розробки нових продуктів за рахунок компетенцій компаній, що поглинаються;
- розробляються та впроваджуються інноваційні ЛФМ, серед яких виділяються нанопокриття, антимікробні покриття, а також екологічно чисті фарби з біомаси, які значно знижують рівень летких органічних сполук (ЛОС);
- посилюються вимоги до безпеки ЛФМ;
- запроваджуються нові технології виробництва та нанесення лакофарбових матеріалів.

У 2020 році традиційні моделі зростання світового рин-

ку ЛФМ були суттєво порушені через пандемію COVID-19. Але вже наступного 2021 року на тлі поживлення світової економіки ринок ЛФМ продемонстрував зростання в 4% і досяг обсягу 170 млрд дол.

За оцінками експертів, до 2026 року позитивний тренд розвитку світового ринку лакофарбових матеріалів збережеться: щорічний приріст виробництва оцінюється в 4%, при цьому приріст забезпечуватиметься переважно за рахунок країн, що розвиваються. Наприклад, в Індії приріст очікується на рівні 5,5%, у КНР — 4%, у Туреччині — 2-3%, у Саудівській Аравії — 2-3%.

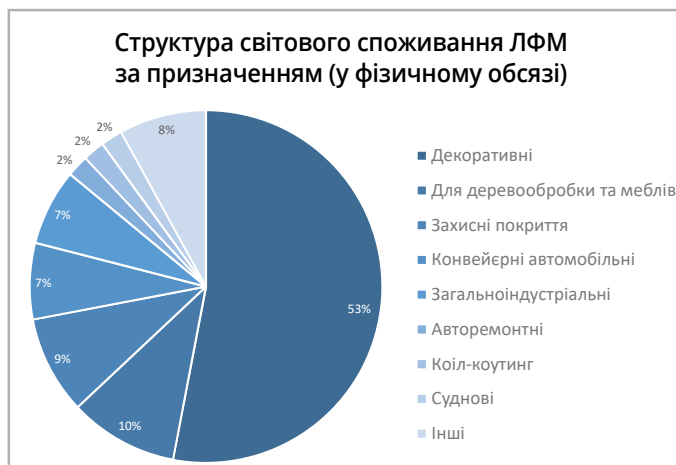
Основний виробничий потенціал з випуску ЛФМ нині зосереджено в Китаї, проте посиленіми темпами відбувається нарощування виробництва ЛФМ іншими країнами Азії, передусім Індією.

Важливою особливістю світового ринку ЛФМ є його значна консолідація: на 10 виробників припадає понад 40% обсягу випуску продукції.

Основне споживання лакофарбових матеріалів зосереджено у країнах Азіатсько-Тихоокеанського регіону (насамперед у Китаї та Індії), у Північній Америці (США, Канада), у Європі (Німеччина), Латинській Америці (Бразилія).

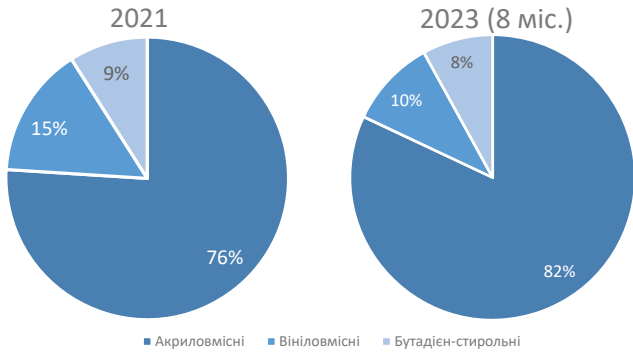
Щодо розподілу ринку за призначенням ЛФМ, то у світовій структурі споживання на частку декоративних ЛФМ припадає понад 50% усього випуску. В індустріальному сегменті основну частку становлять ЛФМ для деревообробки, засоби антикорозійного захисту та автомобільні ЛФМ.

Ще однією особливістю світового ринку ЛФМ є множинність виробників, що зумовлює високий рівень конкуренції та жорстку боротьбу за ринки збуту. Для утримання своїх позицій ключові гравці створюють стратегічні альянси, розширюють свої продуктивні портфелі шляхом розро-

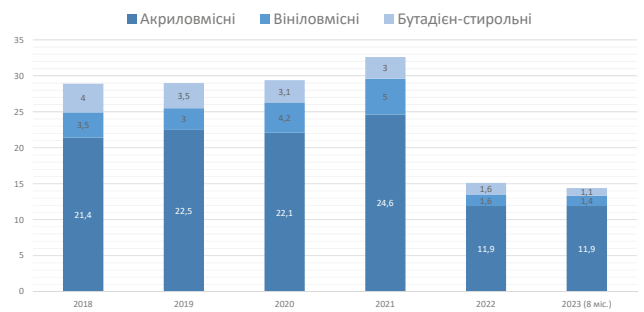
Співвідношення споживання дисперсій для ЛФМ та СБС за типами, 2021-2023 (8 міс.) рр., тис. тон.

Джерело: ІА «Хім-Кур'єр»

Споживання дисперсій для ЛФМ та СБС за типами, 2018-2023 (8 міс.) рр., тис. тон.

Джерело: ІА «Хім-Кур'єр»

бок нових продуктів і за рахунок компетенцій компаній, що купуються/поглинаються. Тут слід відзначити експансію провідних гравців (таких як PPG, AkzoNobel, Sherwin-Williams, Nippon Paint) на ринки країн, що розвиваються, які ще не мають достатнього власного виробничого потенціалу з випуску ЛФМ, але демонструють більш високі темпи розвитку сфер їх споживання.

За останні роки PPG, AkzoNobel, Sherwin-Williams зміцнили свої позиції на ринках країн, що розвиваються, як за рахунок купівлі окремих бізнесів регіональних компаній, так і внаслідок придбання компаній цілком, а також розширили свої продуктові портфелі в таких індустріальних сегментах, як антикорозійні та пожежні покриття, екологічно чисті порошкові покриття з вторинним ПЕТ, покриття для коліс автомобілів, ПУ та епоксидні покриття для систем водопостачання й каналізації, суднові та інші ЛФМ.

Ринок базової сировини для виробництва ЛФМ в Україні

Як відомо, Україна має досить розвинене конкурентне середовище в сегменті виробництва лакофарбової продукції. Але серед слабких місць локального виробництва — хімічна сировина.

Варто зазначити, що загалом фінансові показники провідних світових виробників хімічної продукції у II кварталі 2023 року відображають продовження кризи або нову реальність. Так, якщо ми подивимось на результати діяльності ТОП-5 світових виробників, а саме BASF, Evonics, Covestro, Lanxess та Wacker, то побачимо, що кожен мав падіння у прибутку більше як -30%. З одного боку, на світову промисловість дають високі ціни на енергоносії та сировину, а з іншого — падіння попиту. Щодо кон'юнктури українського ринку хімічної сировини, то тут спостеріга-

ється обмеження попиту, досить швидка зміна товарного попиту, обмежені можливості гравців ринку для залучення додаткового фінансування через дорогий позиковий капітал та страхування, а також ускладнена логістика. При цьому якщо у 2022 році це було пов'язано з початком повномасштабної війни, то тепер — із проблемами на кордоні через блокування перевезень.

Перейдемо до аналізу окремих сегментів вітчизняного ринку хімічної сировини. Так, український ринок дисперсій для ЛФМ та СБС, за даними інформаційного агентства «Хім-Кур'єр», продовжує відновлюватися в умовах переформатування світової кон'юнктури. Серед характерних ознак:

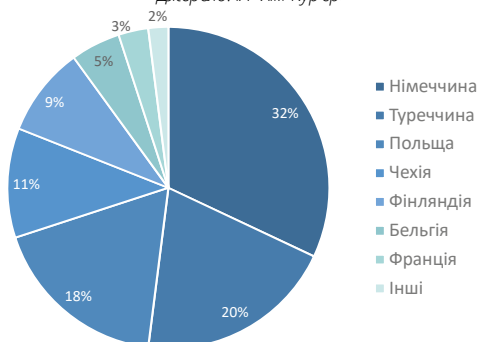
- в Україні ціни зв'язуючого протягом поточного періоду «міжсезоння» не знижуються;
- провідні виробники дисперсій роками присутні на українському ринку з перевіреними часом продуктами, попри COVID та війну;
- ситуація на світовому ринку мономерів залишається нестабільною — високий попит та дефіцит зберігаються;
- Європейський Союз впорався з енергетичною кризою, але тарифи далекі від оптимальних і залишаються тягарем для промисловості.

Стосовно структури, то серед водних полімерних дисперсій за призначенням, хоча і зі значно меншими показниками, основними залишаються ЛФМ та СБС. Далі йдуть неткані матеріали, покриття для підлоги, клеї, папір та інше.

Якщо подивитись окремо на споживання дисперсій для ЛФМ та СБС за типами і порівняти співвідношення 2021 та 2023 років, то становище дещо змінилося. По-перше, споживання в тисячах тонн знизилася майже вдвічі з кожної позиції. По-друге, у споживанні зменшилася частка вініловмісних дисперсій, натомість зросла частка акриловмісних.

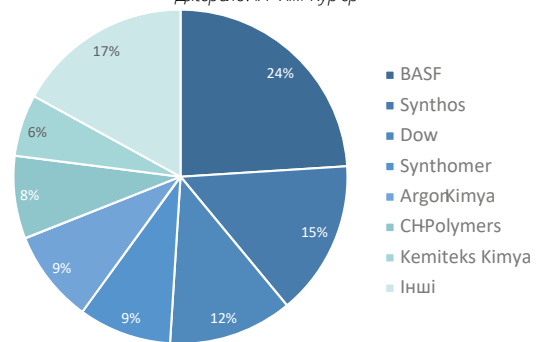
Структура ринку дисперсій для ЛФМ та СБС за країнами походження, 2021 р., тис. т.

Джерело: ІА «Хім-Кур'єр»

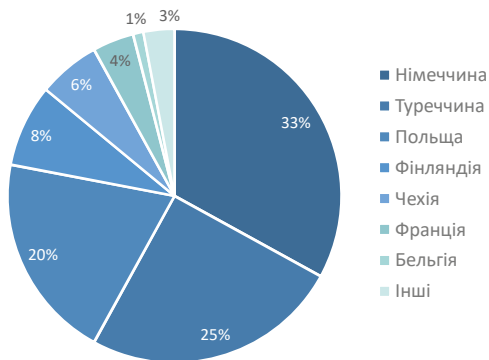
Структура ринку дисперсій для ЛФМ та СБС за виробниками, 2021 р., %

Джерело: ІА «Хім-Кур'єр»

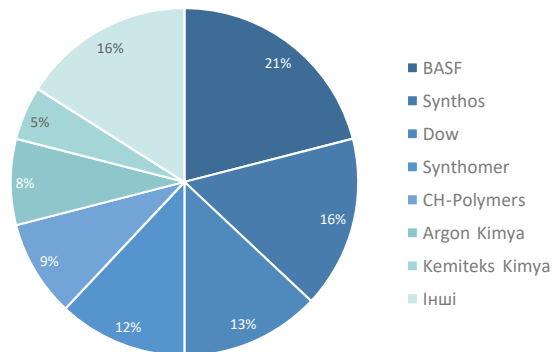
Структура ринку дисперсій для ЛФМ та СБС за країнами походження, 8 місяців 2023 р., тис. т

Джерело: ІА «Хім-Кур'єр»

Структура ринку дисперсій для ЛФМ та СБС за виробниками, 8 місяців 2023 р., %

Джерело: ІА «Хім-Кур'єр»

Щодо структури ринку дисперсій для ЛФМ та СБС за країнами походження, стабільними лідерами залишаються три країни: Німеччина (трохи більше 30%), Туреччина (20-25%) та Польща (20-18%). Можна сказати, що нині провідні країни-експортери відновлюють довоєнний статус-кво на ринку дисперсій України. Їхня частка в постачанні в Україну водних полімерних дисперсій становить майже 80%. При цьому, приміром, Туреччина за 8 місяців поточного року експортувала більше, ніж за весь 2022 рік, і повернула собі друге місце за обсягами постачання. Серед виробників першість, як і двома роками раніше, належить BASF, Synthos, Dow. Однією з найбільших втрат для ринку хімічної сировини від початку повномасштабного вторгнення є зупинка виробництва в Україні діоксиду титану. Як відомо, до 2014 року в Україні було два головні виробники пігменту діоксиду титану, а саме — «Сумхімпром» та «Кримський Титан». Станом на сьогодні Україна не виробляє діоксид титану через зрозумілі для всіх причини. Цікаво, що список країн-імпортерів практично не зазнав змін, у тому числі співвідношення їхньої частки в загальному обсязі поставок.

Наприклад, у 2020 році частка товару з Китаю становила 45%, Німеччини — 17%, Словенії — 9%, що в сумі досягало 71% імпорту діоксиду титану. Натомість за вісім місяців 2023 року із цих країн було сумарно завезено 74% від загального обсягу.

Ринок декоративних ЛФМ України: тенденції і потенціал розвитку

За оцінками інформаційного агентства «Хім-Кур'єр», чинниками, які вплинули на розвиток ринку ЛФМ в Україні у 2022-2023 роках, є такі:

- повномасштабна війна;
- окуповані території;
- тимчасове припинення діяльності європейських компаній;
- дефіцит багатьох сировинних компонентів;
- складнощі з логістикою;
- різке зниження рівня доходів населення.

Звичайно, всі ці чинники негативно позначилися на рівні споживання ЛФМ в Україні. Так, у 2022 році падіння показників було зафіксоване на рівні 55%. Але 2023 рік показав зростання попиту на ЛФМ на рівні 44% (за попередніми оцінками 8 місяців). При цьому на декоративні лакофарбові матеріали припадає максимальне споживання. І якщо у 2017 році це було 75%, то у 2023-му — 81%. Як бачимо, вітчизняний ринок ЛФМ трохи відрізняється від інших і частковим співвідношенням споживання різних видів лакофарбових матеріалів, тоді як у країнах Євросоюзу ці цифри становлять 50% — декоративних і 50% — промислових.

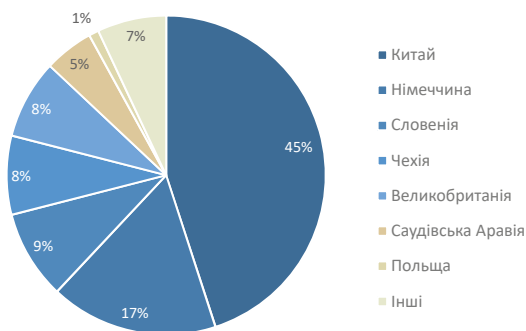
На жаль, локальні виробники майже не виготовляють індустриальні ЛФМ і спеціального призначення (для харчової промисловості, птахофабрик, військової техніки, морського транспорту, елеваторів, медицини), а також антибактеріальні фарби. Уся ця ніша закривається поставками продукції ззовні.

Головна причина такої «білої плями» у виробництві — проблеми, пов'язані із ввезенням розчинників в Україну. Причому це стосується не тільки лакофарбової промисловості. Це безпосередньо зачіпає і оборонну, і хімічну промисловість, сільськогосподарське машинобудування та інші галузі.

Якщо говорити про види продукції, то тенденція останніх років показує, що дедалі більший попит спостерігається на фарби на водній основі і дедалі менший — на органічній. Це стосується не тільки фарб для фарбування

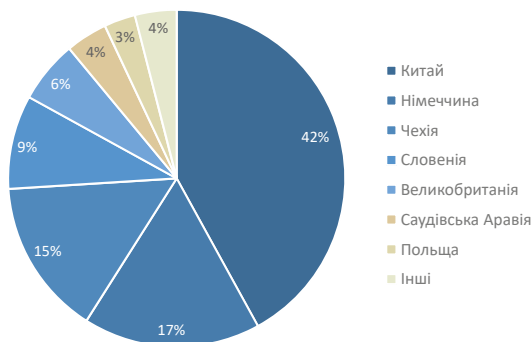
Структура імпорту діоксиду титану за країнами походження, 2020 р., %.

Джерело: ІА «Хім-Кур'єр»

Структура імпорту діоксиду титану за країнами походження, 8 місяців 2023 р., %.

Джерело: ІА «Хім-Кур'єр»

інтер'єрів і фасадів, а й промислових покриттів, матеріалів для захисту дерева, фарб для меблів тощо. Пов'язано це з тим, що ВД фарби практично без запаху, зазвичай швидше сохнуть і більш атмосферостійкі, ніж фарби на розчиннику (наприклад, алкідні). 2023 рік не став винятком. І з усіх товарних груп ЛФМ, представлених на ринку, відносно стабільне зростання показали ВД ЛФМ та інші ЛФМ (шпаклівки, декоративні штукатурки, мастики та ін.).

Настільки стійкий тренд у споживанні призвів до того, що обсяг споживання ВД фарб у декоративних ЛФМ досяг у 2023 році 81%. Це, звісно, не 95%, як у Німеччині, але все ж позитивний результат.

Щодо виробництва, то у 2023 році ринок декоративних та ремонтно-будівельних ВД ЛФМ почав поступово відновлюватися. Але говорити про повне відновлення і зростання поки що не доводиться. Українські виробники цього року змогли продемонструвати хороші показники, незважаючи на всі складнощі. При цьому лідерами стали «Хенкель Україна», «Снежка Україна» та «Меферт». Їхня загальна частка у виробництві ВД ЛФМ становить 46%.

Стосовно цінової сегментації споживання, то основний попит припадає на продукти дешевої цінової категорії.

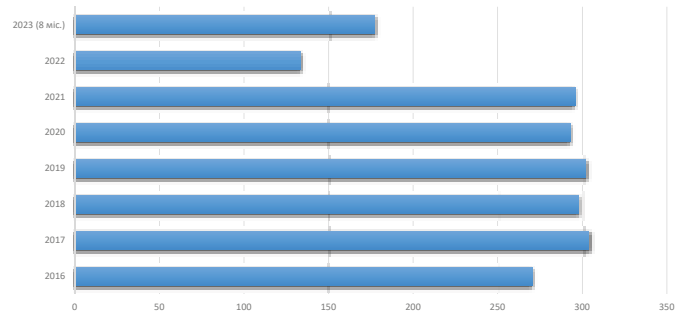
Тож серед трендів, які сьогодні спостерігаються на вітчизняному ринку декоративних лакофарбових матеріалів, варто виділити такі:

- ціна залишається головним фактором під час вибору матеріалів для більшості покупців;
- виробники продовжують розвивати мережі власних салонів-магазинів, шоурумів;
- відбувається розвиток альтернативних методів продажу, нових ніш та сегментів, а також інтенсивний розвиток e-commerce.

При цьому обмежувальними факторами, що впливають на розвиток ринку ВД ЛФМ, на жаль, залишаються: невизначеність із термінами завершення війни, відсутність вітчизняної сировинної бази, високі ризики погіршення економічної ситуації, відсутність зростання реальних доходів населення, стрімке подорожчання будівельних матеріалів, у тому числі фарби тощо.

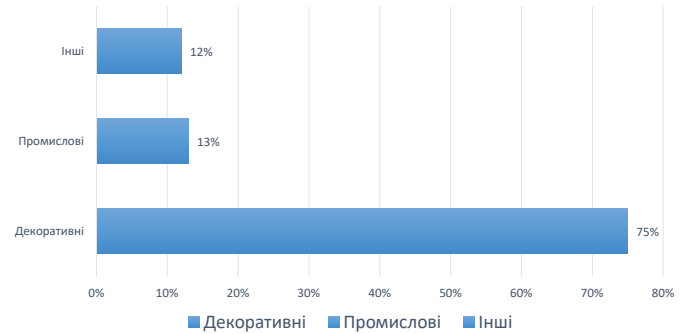
На противагу цьому складовими потенційного зростання ринку в найближчі роки можна вважати: програму відбудови та відновлення регіонів після нашої перемоги, зростання обсягів будівництва, зростання економіки і, як наслідок, збільшення рівня доходів населення та ін.

Обсяги споживання ЛФМ в Україні, 2016-2023 (8 міс.) рр., тис. т

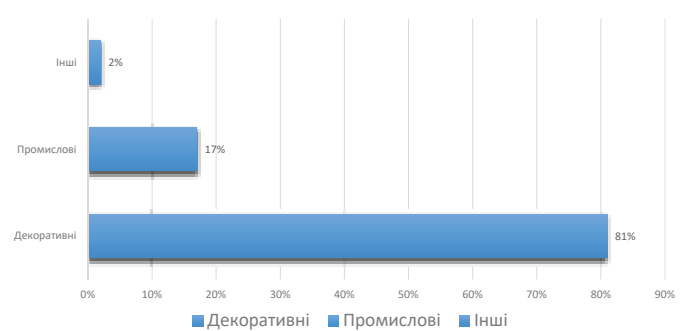
Співвідношення споживання ЛФМ за призначенням, 2017 р., %.

Джерело: ІА «Хім-Кур'єр»

Співвідношення споживання ЛФМ за призначенням, 2023 98 міс.)р., %.

Джерело: ІА «Хім-Кур'єр»

Структура ринку ВД ЛФМ за виробниками, 2023 р., %

Джерело: ІА «Хім-Кур'єр»

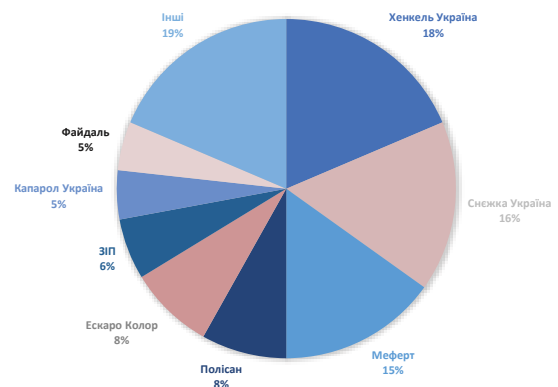

фото: www.freepik.com

BIM-ФОРУМ: підсумки та висновки

2 листопада в UNIT.City відбувся IV Міжнародний BIM-Форум, організований The WALL Ukraine та EU BIM TASK GROUP. Захід, що зібрав світових експертів, залишається основним каталізатором цифровізації та інтеграції української будівельної галузі в Європу. Учасники обмінювалися ідеями й досвідом під час сесій, презентацій та панельних дискусій. Обговорення охоплювали широкий спектр тем — від використання BIM для підвищення ефективності проектування до його ролі в сталому будівництві. Представлені випадки використання BIM демонстрували його потенціал для трансформації галузі. Цей відкритий процес є частиною шляху України до цифровізації та інтеграції в європейську спільноту.

Ділова програма форуму складалася з трьох сесій, де присутні змогли обговорити різні аспекти запровадження і використання цифровізації та BIM у процесі відновлення України. Перша сесія форуму була присвячена темі викликів будівельної галузі та чинників інвестиційної привабливості України.

У вступному слові **Віталій Грусевич**, голова правління The WALL UKRAINE, зазначив, що тема BIM-технологій набирає популярності в Україні, і з кожним роком до заходу долучається все більше учасників, а технологію починають впроваджувати дедалі більше компаній.

Олена Шуляк, голова Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, у своєму виступі розповіла про успішний досвід впровадження цифрової системи DREAM; проаналізувала найбільші корупційні ризики, які можуть виникнути на різних рівнях; представила рішення для сприяння мінімізації таких ризиків, зокрема законодавчі зміни щодо відбудови. Пані Олена наголосила на важливості активної участі громад у процесі ухвалення рішень та необхідності боротьби з корупцією для ефективного відновлення України.

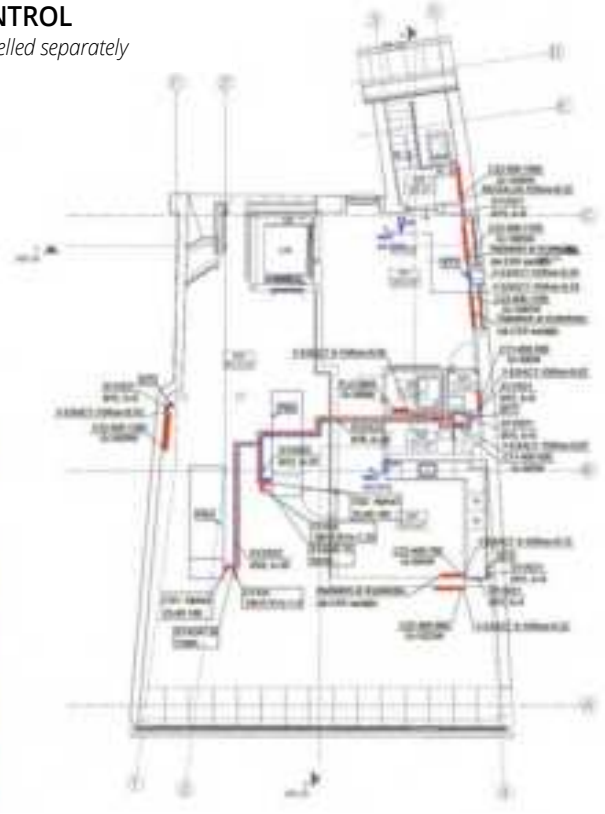
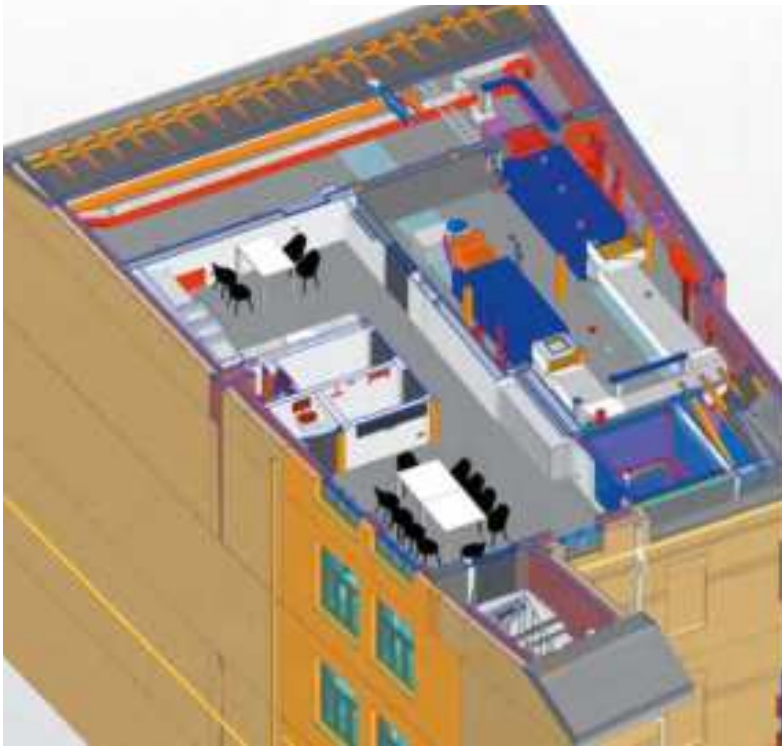

Ірина Лагунова, начальник відділу нормування Департаменту технічного регулювання та науково-технічного розвитку Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, висвітлила ключові напрями розвитку сучасного будівництва, акцентуючи увагу на важливості використання новітніх технологій. Спікерка зазначила, що цифровізація будівельних норм стає все більш актуальною. Пані Ірина

підкреслила важливість відновлення інфраструктури для будівництва та необхідність містобудівного кадастру. Експертка відзначила успіхи Єдиної електронної системи у сфері будівництва (ЄДЕССБ), яка вже має понад 70 тис. користувачів і 119 тис. послуг, отриманих замовником в електронному вигляді, і 2 млн електронних документів, наявних у системі. Пані Ірина окреслила здобутки та плани на

ADDITIONAL QUALITY CONTROL

! BIM model and design drawings are modelled separately

найближче майбутнє. Вона також згадала про важливість формування декларацій показників будівельної продукції для раціонального використання природних ресурсів і можливості повторного використання цієї продукції: «Ми відбудуємо і для себе, і для наших дітей, тому Україна має бути екологічною та енергоефективною».

На другій сесії розглядали вартість та переваги BIM. Долучилися партнери з Європи, які ділилися своїм досвідом. З України виступали спікери на рівні викладачів та виконавців. Модератором був Віталій Мельник, член правління The WALL Ukraine, віцепрезидент UDP, керівник напряму інноваційних парків.

Milena Feustel, архітекторка, заступниця голови EU BIM Task Group, Федеральне агентство Німеччини з питань нерухомості (BImA), розповіла, як організація працює над підтримкою цифрової трансформації в будівельному секторі ЄС. Для прикладу, організація розробила вказівник із 5 пунктів:

1) забезпечити найкраще співвідношення ціни та якості для державних коштів;

2) покращити прозорість та загалом результат громадського проекту;

3) підтримувати продуктивний та сталий Єдиний ринок ЄС;

4) забезпечити безперешкодний обмін цифровою інформацією;

5) сприяти прихильності державних органів до відкритого BIM.

Було проведено дослідження для перевірки цієї моделі та видано посібник для її використання. Модель успішно виконано за 9 місяців за допомогою італійської консалтингової компанії RINA Consulting. Інструмент уже використовується, і до нього є значний інтерес. Організація планує його оновлювати, щоб він залишався актуальним.

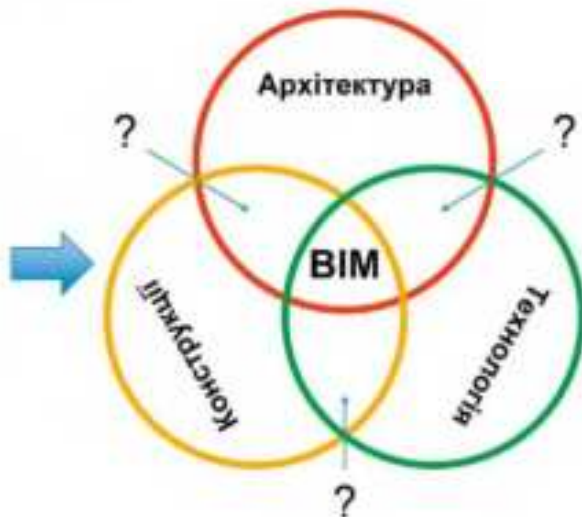
Dmitrijs Kots, Head of Building Information Modeling and Management Division at VAS «Valsts nekustamie īpašumi», Латвія, розповів про економію державних коштів і покращення виконання проекту за допомогою BIM. Як найбільший державний менеджер нерухомості, вони використовують BIM з 2018 року і наразі мають 20 таких проектів: «Ми використовуємо BIM у великих проектах, які охоплюють різні

типи будівель: офісні будівлі, театри, музеї та інфраструктурні об'єкти». BIM використовують у всіх процесах — від проектування до управління об'єктом, для підтримки сталого та «зеленого» будівництва, порівняння технічних рішень, розрахунку витрат на життєвий цикл будівлі та розрахунку впливу на навколишнє середовище. Розроблено власні вимоги до BIM відповідно до міжнародних стандартів, таких як ISO та BSI, а також національного досвіду інших країн. У 2019 році в Латвії було створено національну дорожню карту BIM та власні вимоги до сталого будівництва. Загалом це демонструє, як BIM можна використовувати для підвищення ефективності та сталості в будівельній галузі.

Юрій Смирнов, член правління The WALL Ukraine, директор «Алба-Україна», показав, як Open BIM заощаджує кошти для всіх зацікавлених сторін. Він зазначив, що хмарні технології дають змогу забезпечити версіонування файлів, розмежування доступу та інші аспекти управління даними. Open BIM та Building Smart забез-

ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ НА ЕТАПІ ПРОЄКТУВАННЯ

печують стандартизацію та взаємодію відкритих форматів і хмарних технологій, що дозволяє зменшити витрати на будівельні проекти.

Основні принципи Open BIM:

- взаємодія між зацікавленими сторонами проекту не має використовуватися як підстава для конкуренції;
- слід сприяти розробці та підтримці відкритих стандартів;
- суворі критерії тестування та сертифікації є обов'язковими для підтримки якості відкритих стандартів;
- мандати власного формату не мають використовуватися для виключення кандидатів із проектної роботи;
- вільний вибір програмного забезпечення в проектній роботі має бути основним правом будь-якої зацікавленої сторони проекту;
- зацікавлені сторони галузі повинні публічно схвалювати та просувати Open BIM у спільноті.

Спікер зазначив: «Якщо ми говоримо про правильне впровадження інформаційного моделювання, то це формати, це процеси, тобто впорядковані дані, які працюють впорядковано на налаштованих певних правилах, бо без правил це буде, в кращому випадку, іграшка». Впровадження Open BIM може відкрити нові можливості для українських інженерів та спеціалістів у міжнародних проєктах.

Олексій Левченко, кандидат архітектури, доцент, керівник BIMcenter (Київський національний університет будівництва і архітектури), розповів про дослідження вартості апаратного та програмного забезпечення CAD проти BIM в Україні. Було виявлено, що проблема полягає не в розробці, а в сприйнятті того, що таке CAD та BIM. Вартість програмного забезпечення стає менш важливою, коли враховуються поточні витрати на апаратне забезпечення та периферійні пристрої. В КНУБА студенти вивчають різні програми, такі як AutoCAD, ArchiCAD, Revit тощо. «Проведені серед студентів опитування виявили, що BIM дозволяє швидше формувати експлікації креслень, але він також вимагає більше налаштувань», — зазначив спікер. Олексій Левченко акцентував увагу на важливості

впровадження технології BIM у процес проектування, зазначивши, що, хоча CAD та BIM мають свої переваги та недоліки, BIM дозволяє більш ефективно управляти процесом проектування, надаючи більше контролю та якості.

Tea Kookmaa, адвокат NJORD Advokaadibüroo, Таллінн, спеціалізується на IT, захисті даних, договірному та комерційному праві і є запрошеним викладачем Талліннського технологічного університету.

Наведемо основні тези його виступу.

- BIM може значно покращити будівельний проєкт, але треба розуміти, як його використовувати і хто має доступ до моделі.
- Авторські права поділяються на моральні та економічні, де моральні передбачають право автора вказувати, що він є автором, і вносити зміни в моделі BIM.
- Є проблема незаконного використання моделей BIM третіми сторонами, тому рекомендується включити в основний договір зобов'язання замовника не розголошувати дані про модель.
- Автором роботи, у тому числі моделі BIM, завжди є фізична особа, тому компаніям потрібно переглянути угоди про найм.
- Важливо розробити систему ліцензування для передачі прав відповідно до вимог проєкту.
- Факти та дані можуть бути конфіденційними й захищеними як комерційна таємниця.

Застосування BIM може створити юридичні виклики, тому важливо розробити відповідні угоди, які враховують авторські права, захист бізнес-секретів та інші юридичні питання.

Сергій Майко, керівник BIM-відділу ТОВ «Ковальська Нерухомість», у своїй презентації розповів про важливість BIM у сучасному будівництві. За словами пана Сергія, мета девелопера

— побудувати якісний проєкт швидко і в межах бюджету. Висновки базуються на реальних об'єктах ТОВ «Ковальська Нерухомість» із використанням BIM: 1 введений в експлуатацію проєкт, 2 — побудовані, 4 — будуються (загальною площею 170 345 м кв.). BIM дає змогу отримати правильні обсяги специфікацій, ухвалювати управлінські рішення на основі даних, зменшити тривалість реалізації об'єкта, забезпечити прозорість процесу. За словами спікера, якісний проєкт — це мінімізація ризиків і зайвих витрат, і якісний проєкт можна отримати за допомогою BIM.

Результати інвестицій у проєктування: виправлених перетинів — приблизно 15 000, виправлених проєктних зауважень — приблизно 7500; пришвидшення проєктування на 2 місяці; зменшення тривалості будівництва на 5%.

Переваги BIM на етапі будівництва:

- спрощене візуальне сприйняття;
- диджиталізація процесу управління;
- зв'язка моделі з графіком та бюджетом;
- використання моделі для фіксації виконання робіт.

Переваги для девелопера: зменшення кількості помилок, пришвидшення будівництва, контроль процесу, мінімізація витрат.

Економічні показники: вартість проєкту в BIM вища на 30-50%; економія на відсутності перероблювання та змін — 100 000 000 грн; зменшення витрат на управління — приблизно 10%; зменшення витрат на утримання будмайданчика — приблизно 5%; швидше повернення інвестицій.

BIM полегшує процеси проєктування та будівництва, дає змогу ухвалювати обґрунтовані рішення, зменшує витрати, забезпечує якість проєкту. Це підкреслює важливість BIM у сучасному будівництві.

Модератором третьої сесії виступив Олександр Канівець, член правління The WALL Ukraine, BIM-менеджер, співвласник компанії ASKansulting. Тематами обговорення стали цифрова експертиза та цифрові дозволи на будівництво.

Jaan SAAR, Голова EU BIM Task Group та керівник цифрового будівництва Міністерства клімату Естонії, підкреслив значення цифровізації в будівництві для підвищення продуктивності та вирішення проблеми фрагментації. Він визначив два підходи до підвищення продуктивності: «зверху вниз», що передбачає урядові дії, законодавство та суспільну користь, і «знизу вгору», що орієнтоване на промисловість, ефективність та бізнес-вигоди. Основні

функції держави в цьому контексті — законодавча роль, освітні ініціативи та вдосконалення процесів. Доповідач також висвітлив концепцію автоматизованих BIM-дозволів як ключового інструменту для поліпшення процесу отримання дозволів на будівництво.

Спікер висловив переконання, що Україна може стати лідером у цифровізації будівництва, закликаючи країну використовувати наявні технології та стандарти для того, щоб бути «світловим маяком» у цій сфері для Європи.

Основні технічні виклики у впровадженні цифрових дозволів на будівництво на основі BIM окреслив **Rick KLOOSTER**, засновник

ma CCO of Future Insight (NL), переможець нагород «Технологія» від Building SMART International 2022 та «Найбільш перспективне цифрове рішення» від World of Digital Built Environment 2023. Компанія Future Insight розробляє відкриті рішення для покращення співпраці у просторових проєктах, використовуючи веб-технології, API та відкриті стандарти. Вони створюють цифрові двійники для міст і BIM-проєкти для інфраструктурних проєктів, підкреслюючи важливість відкритих стандартів для міжнародної роботи, особливо в Естонії та Фінляндії. Система компанії забезпечує прозорість, швидкість та зручність і може бути використана в урядових процесах.

Вадим Парницький, BIM-менеджер, UDP, акцентував увагу на ролі 2D- та 3D-моделювання в BIM, зазначивши, що 2D-креслення важливі для розуміння розташування об'єктів, а 3D-моделювання дає краще уявлення про їх вигляд. Він наголосив на значенні версійності файлів та федеративних моделей для точності даних. 4D-моделювання, яке передбачає календарне планування, допомагає розуміти

процес будівництва, а лазерне сканування забезпечує відповідність конструкцій проєкту. Пан Вадим розповів про важливість стандартів даних та використання EIR і BEP для зрозумілості проєктів учасниками. Він висловив надію на створення єдиної системи найменування на державному рівні, щоб уникнути «власного велосипеда» в кожному проєкті. Підсумовуючи, Вадим Парницький заявив: «З кожним новим рівнем цінності інформації та її обсяг геометрично зростають. Через це я не впевнений, що можна помістити всю цю інформацію у 2D-формат. Ми точно повинні використовувати BIM і продовжувати розвиватися».

Захід завершив **Андре Поддубний**, директор з розвитку The WALL Ukraine, член UA BIM Community, озвучивши пропозиції The WALL Ukraine щодо реалізації проєкту впровадження BIM-експертизи та цифрових дозволів в Україні і підсумувавши обговорені теми.

Сподіваємося, що ці обговорення та ідеї будуть впроваджені в практику найближчим часом, і з нетерпінням чекаємо наступного форуму. Prof Build буде інформувати вас про останні новини та оновлення, про майбутні BIM-Форуми.

Дякуємо всім учасникам за їх внесок і допомогу в реалізації цього успішного заходу.

Саміт Ліги Майстрів — 2023

5-й Саміт Ліги Майстрів-2023 став однією з наймасштабніших та найважливіших подій року в сфері будівництва. Ювілейна зустріч відбулася 4 листопада в Києві, в UBI Conference Hall, і зібрала численних професіоналів галузі. На сьогодні Ліга Майстрів — це ком'юніті професіоналів у сфері будівництва в Україні, яке об'єднує понад 18 000 учасників.

Саміт Ліги Майстрів — це мультиформатний захід, який успішно поєднує теорію та практику. Бізнес-конференція мала різноманітні формати: виступи спікерів, семінари, презентації інновацій ринку галузі, технічні майстер-класи від брендів, розіграші подарунків та обговорення актуальних тем.

Попри воєнний час, було багато охочих поспілкуватися та обмінятися досвідом. Саміт показав, що в умовах війни можливо не тільки виживати, а й розвиватися, як для бізнесу, так і для окремих фахівців галузі.

«Цього разу захід значно розширив свої масштаби. Ми змогли адаптуватися до воєнних реалій. За рік кількість учасників зростає вдвічі, сьогодні до нас долучилися 800 учасників. У цьому році з'явилася окрема секція для сантехніків, електриків, монтажників та проєктантів. Загалом 5-й з'їзд зайняв 6 поверхів», — зазначив Михайло Гришин, співзасновник Платформи Ліги Майстрів.

Також організатори наголосили, що Ліга Майстрів реалізує глобальні проєкти по всій Україні, зокрема в освітній сфері. За цей рік було проведено 60 офлайн-зустрічей у різних форматах, зокрема вебінари, чек-листи, консультації, бізнес-ланчі, мастермайнди та ін. Михайло Васянович, СОО Платформи Ліги Майстрів, підкреслив:

«Ліга Майстрів — це платформа можливостей: ми комплектуємо, навчаємо та даємо можливість комунікувати майстрам на наших майданчиках. Так, програма розвитку будівельників — Master Skills Ліги Майстрів охоплює понад 300 учасників, у тому числі досвідчених майстрів, виконробів та власників бізнесу. Учасники Програми лояльності Ліги Майстрів зараз можуть отримати знижки в розмірі 10-30% від 5 партнерів програми».

Ділова частина заходу була присвячена обговоренню нової парадигми мислення будівельників, технологій та інновацій, змін на ринку і стратегій розвитку. Організатори та промовці, зокрема, зробили важливий акцент на темі освіти, яку вони вважають найголовнішою інвестицією в життя, тому що освіта формує особистість, яка, в кінцевому підсумку, відбудовує країну. Також це виклик часу. Адже після перемоги люди з різних куточків світу будуть приїждати працювати в Україну, і будівельна спільнота має бути готовою та відкритою до міжнародної співпраці. Михайло Гришин наголосив, що навіть у воєнних умовах важливо мати план. Він закликав вести бізнес офіційно: реєструвати ФОП, платити податки, укладати письмові договори, збирати кейси виконаних робіт, а також робити внески на підтримку швидкої перемоги.

Тема маркетингу та продажів завжди залишається актуальною. Цього разу було окреслено способи ефективного просування проєктів та залучення клієнтів у конкурентному середовищі. Відомі спікери поділилися своїми особистими історіями успіху, порадами та дієвими механізмами досягнення цілей. Зокрема, Ярослав Демишин, власник компанії «ПРОСТІР», розповів про свій досвід кризового виробництва під час пандемії та війни, акцентувавши, що криза — це унікальна можливість. Серед основних сучасних інструментів ведення бізнесу він виокремив ведення соціальних мереж і створення саме відеоконтенту. Спікер запропонував 10 порад щодо наповнення акаунтів, серед яких: слідувати за контекстом та розуміти цінність меседжу, зберігати динаміку кадру і міняти ракурси, залучати текст та субтитри, показувати чесну картинку і створювати довгостроковий медіаплан. Він також підкреслив важливість особистого бренду, адже: «Люди купують у людей, їм цікаво і важливо, хто за кадром. Щоб збільшити продажі, потрібно заводити лайфстайл-блоги і постійно оновлювати сторітелінг».

Володимир Волоско, блогер та майстер-плиточник, з власного досвіду знає, що особистий блог не тільки розширює аудиторію і сприяє обміну досвідом серед майстрів, а ще й формує позитивний імідж будівельника: «Розвиток соціальних мереж покращив імідж майстрів-будівельників. Особистий приклад найкраще мотивує працівників та компанії на ведення соціальних мереж», — зазначив зірка будівельного TikTok.

Представники провідних компаній та організацій виступили з демонстрацією новітніх технологій і рішень у сфері будівництва, які визначатимуть тренди та стандарти в майбутньому. Сергій Матвійчук, технічний представник компанії HL, провів семінар, на якому презентував нові патентні розробки, зокрема трапи та лотки для душу HL 540 та HL 541. Він успішно поєднав два напрями своєї роботи: зробив презентацію компанії і поділився власним військовим досвідом. За допомогою організаторів військовослужбовець також провів збір коштів на підтримку Збройних Сил України.

Експерти та підприємці поділилися сучасними інструментами та методами для ефективного управління й оптимізації будівельного бізнесу. Світлана Малежик, коуч з фінансів, розповіла про способи збільшення доходу компанії в будівельному сегменті через стратегічне планування витрат, як особистих, так і компанії: «Збільшення доходу починається з обліку. Створення фінансової стратегії компанії або особистого бренду вимагає стратегічного планування витрат на 1-5 років вперед». Спікерка також зазначила, що в діючому бізнесі мають враховуватися доходи, витрати, заборгованості (внутрішні та зовнішні), оборотний та резервний капітали. Серед її стратегічних порад були: розділення фінансів на власні та бізнесові; обов'язковий розрахунок собівартості для виробничого сегмента; планування грошових потоків; цифровий підхід до фінансового обліку (спеціальні додатки допоможуть розраховувати та планувати); тримати фокус на щомісячному зростанні мінімум на 10%.

Саміт Ліги Майстрів — це не просто подія, а важлива платформа для нетворкінгу, обміну досвідом та інноваційними ідеями. Ці заходи активно сприяють розвитку будівельного бізнесу. Велика кількість відвідувачів свідчить про те, що навіть у воєнний час не варто зупинятись. Навпаки, потрібно активно підвищувати культуру будівництва. Саме зараз час єднатись і розвиватись, готуючи підґрунтя для мотивації людей до швидкого відновлення після перемоги.

КОМЕНТАР

СЕРГІЙ ПАНЧЕНКО,
засновник компанії
«Міністерство дверей»

— У цьому заході ми беремо участь вдруге. «Саміт Ліги Майстрів» — це не просто цікава подія, а унікальна можливість для нашої компанії зустрітися з рідкісною спільнотою, яку важко знайти в інших місцях. Він відкриває перед нами нові горизонти, надаючи важливі контакти та можливості, які сприяють професійному розвитку наших співробітників та розширенню галузевої комунікації. Цей захід дає шанс вивчати новітні технології, зустрітися з лідерами галузі та обмінятися цінним досвідом. Ми впевнені, що наша активна участь у цьому заході принесе плоди в майбутньому, допоможе нам зміцнити нашу позицію на ринку та підвищити якість наших послуг.

II Архітектурно-будівельний BUSINESS FORUM «Відбудова України. Трансформація та модернізація»

Понад 5 тисяч учасників долучилися до 20 різних дискусій про майбутнє України під час II Архітектурно-будівельного BUSINESS FORUM «Відбудова країни. Трансформація та модернізація», який проходив 5-6 жовтня 2023 року. Організаторами заходу виступили Конфедерація будівельників України та медіагрупа DMNTR «Дім та інтер'єр».

За два дні BUSINESS FORUM відвідало більше 5000 учасників, серед них понад 1100 архітекторів, урбаністів, міських планувальників та дизайнерів. До участі були також запрошені представники влади та керівники великих українських компаній, близько 500 територіальних громад, донорів тощо з метою об'єднати зусилля для якнайшвидшого, якісного й ефективного відновлення України.

Зокрема, обговорювалися такі теми та питання:

- Державна політика відбудови України.
- Відновлення громад.
- Тендерні закупівлі робіт з відбудови Агентством відновлення.
- Прозорість надання адміністративних послуг у сфері будівництва.
- Що потрібно знати для залучення донорів?
- Післявоєнний досвід Кореї.
- Принципи залучення українського бізнесу до відновлення України.
- Людський капітал майбутньої відбудови України та конкуренція міст за людей.
- Інвестиції і нерухомість: житло, офіси, готелі, логістика. Які стратегії працюватимуть у 2024 році?
- Концепції просторового розвитку українських міст.
- Сучасні методи проектування та багато іншого.

Протягом двох днів учасники дискусій наголосили на важливості розробки єдиного плану, за яким має відбуватися відбудова України. Окремо експерти також відзначили особливості економічних стратегій розвитку України

та світу, а також підходи, що можуть бути ефективними в Україні. Нині варто розуміти, що саме та які умови приваблюють іноземних інвесторів і що ж необхідно зробити владі України задля залученості не тільки міжнародного, а й українського бізнесу в розбудову міст.

Оскільки співпраця територіальних громад та бізнесу є вкрай важливою, під час BUSINESS FORUM було розглянуто перспективи такої взаємодії щодо планування розвитку населених пунктів, створення привабливих робочих місць, залучення і навчання висококваліфікованих спеціалістів та розвитку корпоративної культури.

Також під час BUSINESS FORUM відбулися інтерв'ю-батли, які порушили такі теми, як «Бізнес, економіка та модернізація України», «Якою має бути робота забудовника з міською владою?», «Принципи залучення українського бізнесу до відновлення України», а також «Брендинг та клієнтоцентричність міст».

Уже традиційно у BUSINESS FORUM є соціальна складова. Цього разу у зв'язку з великою зацікавленістю щодо участі територіальних громад організаторами було прийнято рішення допомогти саме громадам. Організатори разом із партнерами з групи компаній MCUP і RPC Віоргромін LTD передали територіальним громадам 6 сертифікатів загальною сумою понад 1,5 млн грн на спеціальне обладнання для лікування захворювань опорно-рухового апарату та пошкоджень верхнього шару шкіри.

 За матеріалами пресслужби КБУ

RECOVERY CONSTRUCTION FORUM 2.0

14 листопада 2023 року у Варшаві (Польща) відбувся RECOVERY CONSTRUCTION FORUM 2.0 у рамках міжнародної виставки ReBuild Ukraine. Захід став своєрідною платформою для подальшої комунікації між будівельними галузями країн-партнерів для прискорення відбудови України. Організаторами виступили Конфедерація будівельників України разом з Premier Expo за підтримки Федерації європейської будівельної промисловості (FIEC).

Форум об'єднав представників органів державної влади України та країн Європейського Союзу, фінансові інституції, українські та європейські будівельні компанії.

Учасники обговорили вже наявні ініціативи і перші результати відбудови та наголосили на важливості відновлення тут і зараз.

Відкрили захід організатори Лев Парцхаладзе, Президент Конфедерації будівельників України (КБУ), та Олена Кононенко, керівниця проекту REBUILD UKRAINE.

Ділова програма RECOVERY CONSTRUCTION FORUM 2.0 складалася з низки відкритих діалогів та дискусійних панелей. Зокрема, під час Форуму відбувся відкритий діалог із Мустафою-Масі Найємом, Головою Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України, який відзначив важливість відбудови вже сьогодні та описав три основні напрями, за якими ведеться робота Агентства відновлення: перший пріоритет — війна, другий — експорт і третій — критична та соціальна інфраструктура, її захист від обстрілів. Пан Мустафа зазначив, що половину великого проєкту з відновлення після знищення Каховської дамби вже виконано, повернуто водопостачання в Кривому Розі, а невдовзі будуть завершені всі роботи щодо магістрального водогону.

«Хоча ми — Агентство відновлення, але зараз усі говорять про виживання. Основне відновлення буде після війни, а зараз ми намагаємось підтримувати і відновлювати критичне», — наголосив Мустафа-Масі Найєм.

Також у рамках роботи Форуму відбулася дискусійна панель «Особливості будівельного ринку України та пер-

ший досвід відбудови». Її модератором став Філіп Кремптон, Президент Федерації європейської будівельної промисловості (FIEC), який зазначив, що відновлення вже почалося: «Україна вже почала відбудовувати інфраструктуру, яка була зруйнована внаслідок російської агресії. На політичному полі Україна рухається до вступу в ЄС. Ціль, до якої ми всі прагнемо, — відбудувати кращу Україну, дотримуючись міжнародних стандартів».

У свою чергу під час виступу щодо державної політики відбудови України Наталія Козловська, заступниця Міністра розвитку громад, територій та інфраструктури України, зауважила, що сьогодні Україна здійснює відбудову в умовах воєнного часу та бойових дій. Так, із державного бюджету було профінансовано відновлення тисячі об'єктів, зокрема житлової, соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури, що зазнали значних пошкоджень, які можливо було досить швидко відновити і використовувати.

Окрім жвавих дискусій та виступів, на RECOVERY CONSTRUCTION FORUM 2.0 було підписано дві важливі домовленості про співпрацю: Меморандум про взаєморозуміння між FIEC і Європейською федерацією працівників будівельної та деревообробної промисловості (EFBWW) щодо сталі реконструкції України і Меморандум про взаєморозуміння щодо співпраці між Конфедерацією будівельників України (КБУ) та Конфедерацією будівельної галузі Фінляндії РТ (CFCI).

Вдячні організаторам за запрошення, і до зустрічі на RECOVERY CONSTRUCTION FORUM 3.0!

REBUILD UKRAINE POWERED BY ENERGY – міжнародна платформа для просування інвестиційних можливостей для економічної трансформації України

14-15 листопада 2023 року у виставковому центрі «EXPO XXI» (м. Варшава, Польща) відбулася Міжнародна виставка та конференція *ReBuild Ukraine powered by Energy*. Ця подія стала потужною публічною платформою, що об'єднала представників органів державної влади України та інших країн Європейського Союзу, благодійних фондів, інвестиційних компаній, агенції розвитку, міжнародні донорські й фінансові організації, територіальні громади, державні та приватні енергетичні, будівельні компанії української та європейської будівельної галузі. Редакція журналу *Prof Build* виступила медіапартнером заходу й активно долучилася до цієї грандіозної та важливої для України події.

Мета форуму – залучення міжнародного фінансування для відновлення українських громад, сприяння підприємствам енергетичної галузі України в реалізації відновлення об'єктів критичної інфраструктури, які постраждали внаслідок військової агресії, а також залучення інвестицій у міста та регіони України, які сьогодні підтримують мільйони переміщених сімей і мають привабливі інвестиційні можливості.

Захід, організований Premier Expo, відбувся під патронатом Міністерства енергетики України та за підтримки Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України, Міністерства економічного розвитку і технологій Республіки Польща, Американської торгово-промислової палати в Україні та профільних міністерств країн-партнерів ЄС.

Відвідувачам та гостям *ReBuild Ukraine*, а це 3503 унікальні відвідувачі із 45 країн світу, 34% яких є представниками будівельної та енергетичної галузей, було запропоновано унікальні експозиції загальною площею 13 500 кв. м.

У 23 національних павільйонах свої експонати (загалом 557) представили 28 країн. Серед них — експозиції будівельних технологій, обладнання та матеріалів, сучасного електротехнічного обладнання і «зелених» технологій, світових досягнень у будівельній та енергетичній сферах.

Національний павільйон «Україна та її громади» став одним із ключових елементів експозиції. Тут було презентовано 26 громад-учасниць, що постраждали від війни (154 делегати), і 86 запрошених громад (127 делегатів).

Не менш цікавою була експозиція «Енергетика України», яку представили державні компанії, що працюють у сферах ядерної енергетики, електроенергетики, нафтової та газової промисловості, вугільній промисловості, «зелених» енергетиці та ін.

У рамках ділової програми заходів *Rebuild Ukraine powered by Energy* відбувся Міжурядовий прес-брифінг представників влади України, ЄС та інших країн світу. Спікери з різних країн розглянули ключову тему: як агенції міжнародного розвитку, неурядовий сектор та благодійні організації реалізують проекти в українських громадах і як це відповідає цілям сталого розвитку. А провідні архітектори і дизайнери з усього світу обмінялися досвідом та інноваційними ідеями щодо найсучасніших тенденцій у міському плануванні й архітектурі в Україні та за кордоном.

Організатором Міжнародної конференції «Відновлення енергетичного сектору України. Євроінтеграція. Модернізація» стало Міністерство енергетики України, а головним спікером – міністр енергетики України Герман Галущенко.

Форум став продовженням успішної першої виставки-конференції *Rebuild Ukraine*, яка відбулась у лютому 2023 року та перевершила всі очікування й запити основних зацікавлених сторін – міжнародних виробників, громад та партнерів з усього світу. Він став потужним і ефективним майданчиком для обговорення питання стратегічного плану відновлення, норм та процедур залучення міжнародних компаній до процесу відбудови України. Форум об'єднав 488 представників влади та бізнесу для обговорення інвестиційних досягнень України у 2023 році та окреслення планів на наступний рік.

XX ювілейний комплекс виставок муніципального господарства: виставки, які об'єднують

17-19 жовтня 2023 року на території Міжнародного виставкового центру у Києві проходив XX ювілейний комплекс виставок муніципального господарства. Це знакова подія, яка охоплює всі напрями галузі муніципального господарства і є авторитетним майданчиком для обміну інноваційним досвідом, налагодження зруйнованих війною контактів, впровадження сучасних стандартів, які стануть рушійною силою до відновлення та зростання української економіки, визначення шляхів реформування галузі.

Загальна площа цьогорічних виставок — понад 14 000 кв м. Їх учасниками стали 153 компанії, серед них іноземні, які, попри обмеження, пов'язані з воєнним станом, вбачаючи перспективи післявоєнного відновлення України, дебютували тут зі своєю продукцією та презентували інноваційні технічні рішення для різноманітних систем галузі.

Виставку відвідали керівники державних і місцевих органів влади, лідери галузей, представники бізнес-спільноти, науковці, інвестори та експерти.

У рамках комплексу виставок під головуванням заступника міністра розвитку громад, територій та інфраструктури України Олександра Бутенка пройшла дводенна науково-практична конференція «Особливості роботи підприємств ЖКГ, ОСББ, ЖБК та управителів багатоквартирних будинків у період воєнного стану».

Фокусом заходу став пошук рішень для забезпечення безперервного надання комунальних послуг в осінньо-зимовий період в умовах воєнного стану. Відбулися цікаві і конструктивні дискусії щодо нових законодавчих умов надання послуги з управління побутовими відходами.

Традиційно значну увагу було сконцентровано на експонатах Міжнародної спеціалізованої виставки «Комунтех», яка за роки свого існування стала стартовим майданчиком для виходу на український ринок десятків успішних компаній — сьогоднішніх лідерів галузі; не лише платформою для демонстрації виставкового асортименту, а й цінним майданчиком для зміцнення партнерських зв'язків та укладання нових стратегічних угод.

Цього року, незважаючи на складнощі, з якими стикнулися українські підприємства унаслідок повномасштабного вторгнення рф, виставковий майданчик об'єднав компанії з усіх куточків країни, які представили спецтехніку різних виробників та постачальників. Відвідувачі зазначили, що цікавими екземплярами були сміттєвози, а їх різноманітність вражала.

Загалом відвідувачі XX Міжнародної спеціалізованої виставки «Комунтех-2023» та XIII Міжнародної спеціалізованої виставки «ДорТехЕкспо-2023» мали можливість ознайомитися з експозицією техніки провідних гравців ринку.

XII Міжнародна спеціалізована виставка «ЄвроБудЕкспо-2023» цьогоріч об'єднала на своїй експозиції більше 62 компаній із різних регіонів України та зарубіжжя. Учасники ознайомили відвідувачів із новітніми технологіями та обладнанням для будівництва, функціонування і розвитку промислового та житлового фондів, об'єктів соціальної сфери, новітніми будівельними та оздоблювальними матеріалами і конструкціями, системами комфорту та безпеки життєдіяльності. Традиційно в рамках виставки була представлена спеціалізована експозиція ліфтового обладнання, яка передбачала демонстрацію функціональності ліфтів, їх безпеки та ефективності.

XX Міжнародний водний форум «Aqua Ukraine» традиційно проходить за підтримки Державного агентства водних ресурсів України. У рамках власної експозиції було продемонстровано мобільну лабораторію з контролю якості води. Актуальність наявності подібної техніки в регіонах, постраждалих від воєнних дій, на жаль, зростає з кожним днем через забруднення водойм органічними та хімічними сполуками і нестачу питної води для місцевого населення.

Сучасні обладнання й технології, представлені в експозиціях цьогорічного комплексу виставок муніципального господарства, як і результати дискусій під час ділових заходів, — ефективний інструмент досягнення вагомих практичних результатів у всіх сферах муніципального життя країни, яка, попри наслідки військової агресії, впевнено рухається до прогресивних світових стандартів функціонування галузі житлово-комунального господарства, надання якісних та доступних послуг населенню.

ВСЕ для РЕМОНТУ та ОЗДОБЛЕННЯ:

- ✓ клеї
- ✓ штукатурки
- ✓ шпаклівки
- ✓ підлоги
- ✓ ґрунтовки
- ✓ пінопласт
- ✓ мінвата
- ✓ МОЗАЙКА
- ✓ колерувальна студія FEROMAL Color System
- ✓ фарби (силіконові, силікоанові, акрилові)
- ✓ сертифіковані системи утеплення
- ✓ ПРОФЕСІЙНА ГІДРОІЗОЛЯЦІЯ
- ✓ Комплекс вапняних матеріалів (ШТУКИ, вапняна фарба)

Давайте будувати наше майбутнє разом!

Ольга СИДОРЧУК

Керуючий, адвокат, спеціаліст в сфері нерухомості та будівництва

Наш телеграм-канал:

096-021-42-49

semptrain@gmail.com

04090, м. Київ, вул. Ольжичів, 23

**Відділ операцій з нерухомістю
Інвест групи «Молодість»**

050/097/093 601 47 77

molodist.investmentgroup@gmail.com

вул. Заріфи Алієвої 66/1, 3 поверх
(офісний центр Mr Corner)

ТОВ ДНІПРОМЕТИЗ ТАС

Провідний виробник дроту і металовиробів, систем огороження, зварювальних матеріалів, фібри сталеві

49000, Україна, м. Дніпро,
пр. Слобожанський, 20

+38 (056) 376-26-62
+38 (067) 642-39-99

sale@dniprometyz.com

верстали / навіси / системи Брест / теплові системи / фасадні системи

Гончаренко Анна

КОМЕРЦІЙНИЙ ДИРЕКТОР

+38 050 414 40 71, +38 067 470 50 81
anna.goncharenko@barksh.com.ua
м. Черкаси, вул. М. Залізняка 145
facebook.com/MANL4H
manl4h.ua

Полімерна композиція «Коутекс» для:

- промислових наливних покриттів в тому числі: АСТ (антистатичних), ХС (хімістійних), ПБ (іногорічних); укріплення бетону;
- підводних робіт і захисту залізобетонних конструкцій від корозії;
- декоративних наливних підлог;
- ексклюзивних виробів, заливки предметів;
- 3D підлоги, арт-декору, флорів і чіпсів під лаком.

Український виробник полімерної композиції

- Фасадні та покрівельні системи з полікарбонату.
- Дизайнерські автомобільні навіси з алюмінію TM «OSCAR CARPORT».
- Монолітний полікарбонат 0,8-15мм (Призма, Шагрень)
- Просфільований монолітний полікарбонат сумісний з проф. листом та сендвіч панелями.
- Сотовий полікарбонат 3-60мм
- Все необхідне для правильного монтажу полікарбонату (комплектуючі)
- Зенітні ліхтарі, козирьки, навіси

Котляр Валерій

Valerii Kotliar

Директор

CEO

Україна, 02125, м. Київ,
пр-т Визволителів 17

Ukraine, 02125, Kyiv,
ave. Vyzvolyteliv 17

+38 (067) 579 15 70
+38 (099) 929 39 61

vk@barks.com.ua
barks.ua

SEMPRA LAW
Юридичний супровід будівельних проєктів
www.sempralaw.com.ua

MOLODIST
ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРАЦІ

MANEZH®

Полікарбонат за вигідною ціною

В'ячеслав Полинков

+38 (098) 22 66 833
+38 (099) 22 66 833
vp.oscargp@gmail.com
www.oscar-gr.com
www.oscar-group.com.ua
м. Черкаси, вул. Чехова 2

Контакти редакції:
+38 (044) 361 92 79
+38 (067) 912 89 29

info@profbuild.in.ua
profbuild.in.ua

виробництво та реалізація будівельних матеріалів

ФЕРОЗИТ **HAERING** **SHPATEN**
WIT BELENKON TABLE

LeoMix **KÜSTER** **FEROMAL**
Системи зйомки

ТОВ «ФЕРОЗИТ»

Кочубей Сергій Володимирович

виконавчий директор

01013, м. Київ, вул. Будіндустрії, 7
с/мт. Баришівка, вул. Б. Хмельницького, 157
тел.моб.: (096) 999-10-85
(050) 867-14-00
e-mail: s.kochubey@mail.ferozit.ua

КУЛАГІН
ОЛЕКСІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ
керуючий власник
ТОВ «ОМОКС»

Україна, 08135
Київська область,
Бучанський р-н, с. Чайки
ул. Лобановського 21, корпус 1

Тел: (044) 593-46-01
Тел: (044) 593-46-02
Тел: (044) 593 44-44
E-mail: omoх@chayka.org.ua

Дніпрометиз
TAS GROUP

ПОЛІМЕРНА КОМПОЗИЦІЯ «КОУТЕКС»

Дудник Катерина Олександрівна
Директор

Україна, 02000, м. Київ
Вул. І. Січовців, 2/3
e-mail: koutex-ukraine@ukr.net
(099) 273-03-35
koutex-ukraine.com.ua

Ми в соціальних мережах:
Instagram: koutexukraine koutexukr
Facebook: koutexukr

KARMEL CONCRETE BATCHING PLANTS

Karmalita Nikolai
Financial Director

+38 096 99 11 361
karmel.eu.com

finance.director@karmel.company

BARKS™ («БАРК СИСТЕМС») – УКРАЇНСЬКИЙ ВИРОБНИК АЛЮМІНІЄВИХ СИСТЕМ ДЛЯ НАВІСНИХ ВЕНТИЛЬОВАНИХ ФАСАДІВ

BARKS™

СИСТЕМИ:

- ✓ СКЛІННЯ
- ✓ ВЕНТИЛЬОВАНИХ ФАСАДІВ
- ✓ ПАСИВНОГО СОНЦЕЗАХИСТУ
- ✓ SOLAR FASADE

Bogdanova Bureau

РІШЕННЯ ДЛЯ ТЕРАС ГОТЕЛІВ, РЕСТОРАНІВ, ПРИВАТНИХ БУДИНКІВ ТА ФАСАДІВ БУДІВЕЛЬ І ВІДКРИТИХ ПРОСТОРІВ...

Перголи | Маркізи | Жалюзі | Фасадні системи | Парасолі | Паруса | Тентові конструкції

XIII Міжнародна спеціалізована виставка

ЄвроБудЕкспо'2024

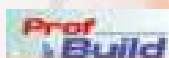
15–17 жовтня

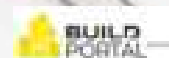
Генеральний медіа-партнер:

Генеральний інформаційний партнер:

Генеральний інтернет-партнер:

 **МІЖНАРОДНИЙ
ВИСТАВКОВИЙ ЦЕНТР**
м. Київ, Броварський пр-т, 15
станція метро «Лівобережна»

 +38 (050) 449-10-77
 a.nenko@iec-expo.com.ua
 www.iec-expo.com.ua

МІЖНАРОДНА БУДІВЕЛЬНА ВИСТАВКА

20-22 БЕРЕЗНЯ 2024

INTER
BUILD
EXPO

ІНТЕРБІЛДЕКСПО

Генеральний організатор:

КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ
КОНТРАКТОВИЙ ЯРМАРОК

Тел./факс: +380 044 461 9346
E-mail: build@kmyka.kiev.ua

Генеральний бізнес-партнер:

Місце проведення:

МІЖНАРОДНИЙ
ВИСТАВКОВИЙ ЦЕНТР

Україна, Київ, Броварський проспект, 15
(метро Лівобережна)

Професійна бізнес-зустріч

«ProfVentFasade»

експертів, постачальників та
виробників сфери вентилятованих

28 березня 2024

Початок: 10:00

067 912 89 29

info@profbuild.in.ua

КБУ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГРАЖДАНСЬКОГО ІНЖЕНЕРИ
ТА АРХІТЕКТУРИ

Агенція
Урбаністики
України

WALL
SCALING

ПРОФБУД
СІМА В ЄДИНІТІ

WIN EXPERTS

RE
BUILD NEW

ІНФОРМАЦІЙНИЙ СЕРВІС
СУДОВА ПРАКТИКА
ЗАКОНОДАВСТВО
ПРЕЦЕДЕНТИ

Pravo.in.ua

+38 050 604 84 63

ВСЕ ДЛЯ РЕМОНТУ, ОЗДОБЛЕННЯ ТА БУДІВНИЦТВА!

FEROMAL
ДЕКОРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ

SHPATEN

IT BENT
LeoMix

PINOPLAST
FEROZIT

ШТУКАТУРНІ
СУМІШІ

ШПАКЛЮВАЛЬНІ
СУМІШІ

ДЕКОРАТИВНІ
ШТУКАТУРКИ

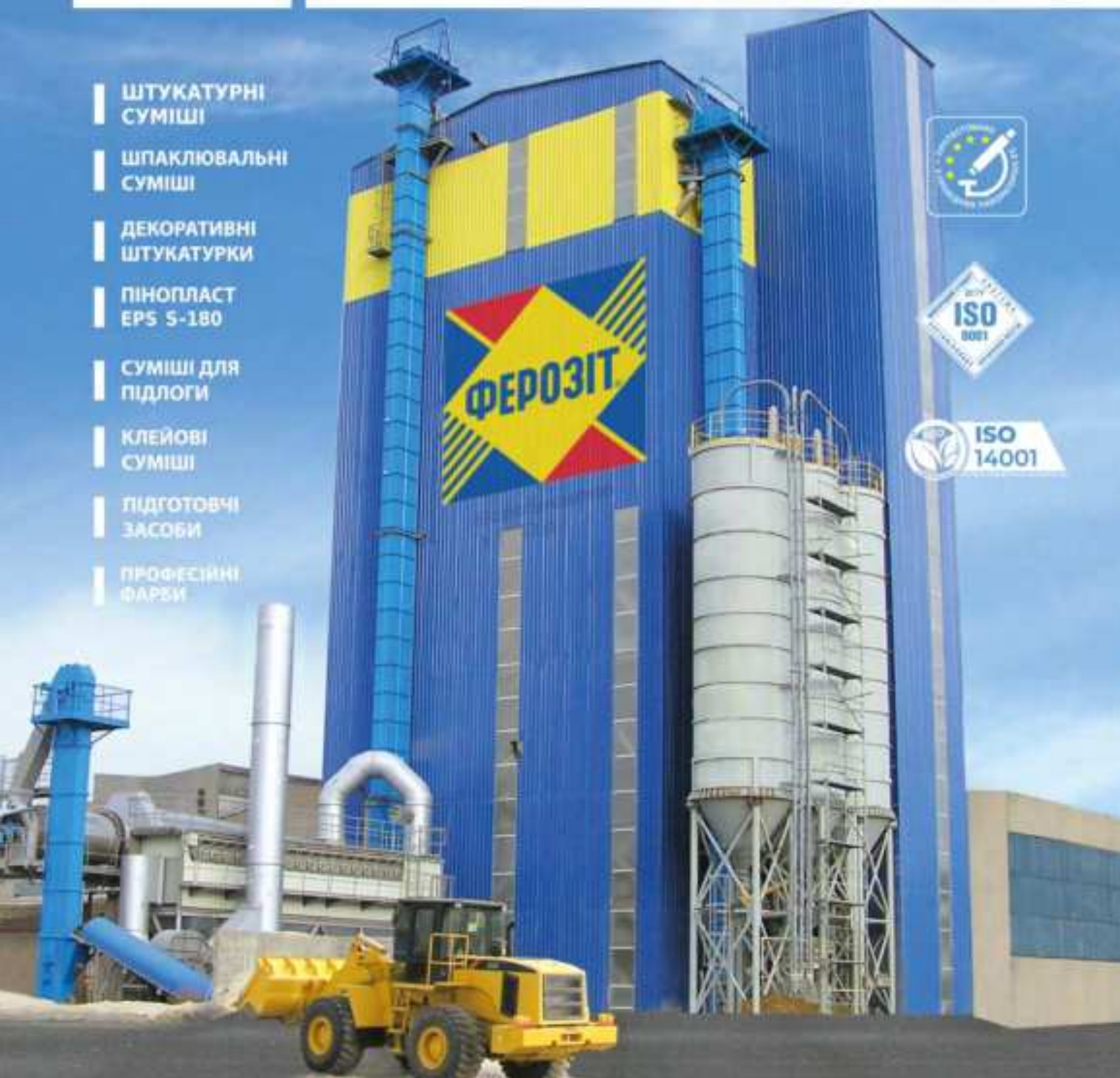
ПІНОПЛАСТ
EPS 5-180

СУМІШІ ДЛЯ
ПІДЛОГИ

КЛЕЙОВІ
СУМІШІ

ПІДГОТОВЧІ
ЗАСОБИ

ПРОФЕСІЙНІ
ФАРБИ

ГОЛОВНИЙ ОФІС
ТА ВИРОБНИЦТВО

м. Львів, вул. Шевченка, 377
тел./факс: (032) 294 86 00
e-mail: ferozit@ferozit.ua

0 800 30 22 88*

* безкоштовно з мобільного телефону

м. Вінниця
+38 (0432) 50 79 12

м. Житомир
+38 (0412) 41 74 16

м. Івано-Франківськ
+38 (050) 370 22 36

м. Київ
+38 (067) 612 97 39

м. Луцьк
+38 (0332) 28 15 75

м. Мукачеве
+38 (067) 612 99 16

м. Рівне
+38 (057) 431 16 32

м. Тернопіль
+38 (067) 728 10 30

м. Хмельницький
+38 (0382) 65 58 32

м. Чернівці
+38 (050) 370 95 72

м. Харків
+38 (067) 571 20 28

м. Кропивницький
+38 (050) 867 14 00

м. Суми
+38 (050) 867 14 00

м. Чернігів
+38 (050) 867 14 00

м. Дніпро
+38 (056) 376 87 94

KARMEL

БЕТОННІ ЗАВОДИ

Відбудуємо

Україну разом!

*будуємо бетонні заводи
потужністю
від 8 до 200 м³/год*

м. Хмельницький, вул. Курчатова 117А

+38 (096) 991 13 61

karmel.com.ua

info@karmel.company
www.karmel.com.ua

**ВИБІР
ПРОФЕСІОНАЛІВ!**

